

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:84 • 19 Aralık '98 • 5 DM

**Kriz derinleşiyor, sermaye saldırıyor:
İşten atılmalar, esnek çalışma,
sefalet ücretleri...**

İlk yanıt KORDSA işçisinden!

**Topyekün saldırılara karşı
topyekün direniş!**

İÇİNDEKİLER

Sermayenin saldırılarına ilk yanıt KORDSA işçisinden	5
Emperyalist savaş makinası bir kez daha Irak'a ölüm ve yıkım kusuyor	6-7
Kamu emekçilerinin 12-13 Aralık eylemleri üzerine	8-11
Tuzla'da direnişler sürüyor	12
Esnek çalışma saldırısı sınıfın gündeminde	14-15
TKİP Belgeleri: Parti programı üzerine ön tartışmalar/2	
Program deneyimleri ışığında parti programının sorunları (Orta Sayfa).	18-25

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:84 ● 19 Aralık 1998

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçınbaş
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sihhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19Cumhuriyet Mahallesi Aytar Sokak Çarşıbaşı İşhanı
No: 303/KAYSERİ Tel: 0 (352) 221 04 31Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA Tel: 0 (224) 223 65 39Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1/KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel: 0 (372) 252 25 92Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.
No: 40 İZMİRHürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı
No: 61 NİĞDE

Kızıl Bayrak'tan

Emperyalist haydut ABD Irak halkına yeniden ölüm kasmaya başladı. Ortadoğu'da akıtılan kanın, çekilen acıların artık haddi hesabı yok. Dünyanın gözleri önünde bir haydutun uyguladığı vahşet yaşanıyor. Arap, Kürt, Türk, İran halklarının kanlı katili ABD emperyalizmi hastaneleri, okulları bombalıyor.

ABD haydutunun yakın dostu, bir diğer eli kanlı katil devlet Türkiye de aynı kudurganlığı ile işçi sınıfına, emekçi halka ve öncülerine saldırıyor. İşbirlikçi yerli burjuvazinin patronlarından öğrendiğini işçi emekçiler üzerinde uyguluyor. Bir taraftan işten atmalar, işçilerin grev hakkını tanımayıp lokavt ilan etmeler sürerken diğer taraftan da kitlelerin öncülerden öğrenme şansını yok etmek amacıyla komünistlere, devrimcilere saldırıyor.

Direnişe çıkan işçiler gözaltına alınıp kendilerinin de yanlarında oldukları, ama aralarına "kışkırtıcıları"

almamaları gerektiği tehditleri ile karışık bir brifinge dönüştürüyor. Bir taraftan da işçi direnişlerine saldırmaya hazırlanılıyor. Sınıfın tepkilerinin yükselmesiyle birlikte sınıf devrimcilerine dönük saldırılar da artıyor. Geçtiğimiz hafta içinde değişik illerden 15 çalışan ve okurumuz gözaltına alındı. En son kullandıkları taktik ise yoldaşlarımızı örgüt üyesi olmak gibi gerekçelerle, üzerlerine sahte ifadeler yazarak tutuklamaları. Bu bahanelerle bir hafta içinde gözaltına alınan yoldaşlarımızı 3'ü tutuklanarak cezaevine yollandı. Sermaye devletinin komünistlere yönelik bu saldırıları bizi yıldıramayacak. Artırdıkları zulüm çöküşlerini hızlandıracak. Bugüne kadar uygulanan saldırılar bizi güçten düşürmedi, tersine daha da güçlendirdi, sınıf kinimizi biletti. Saldırıları ne bizleri ne de yükselen sınıf hareketini durduramayacak.

Sosyalizm kazanacak!

Baskılar, gözaltılar, işkenceler, tutuklamalarla komünist faaliyet engellenemez!

Bursa temsilcimiz ve Antakya'da iki okurumuzun tutuklanması üzerine yaptığımız basın açıklaması:

Sermaye devleti devrimci açık alan faaliyetimize dönük saldırıları son dönemde artarak sürüyor. Geçtiğimiz birkaç ay içerisinde açık alanda devrimci faaliyet yürütüyor olup da polis operasyonu ve saldırılarından nasibini almamış bir devrimci yapı yok gibidir. Devletin bu alana dönük tahammülsüzlüğü en çıplak tarzda devrimci-sosyalist basına ve çalışanlarına uyguladığı baskı ve şiddet üzerinden izlemek mümkündür.

Bursa büromuz 10 Aralık günü basılarak temsilcimiz Hüseyin Çıvgın ve iki okurumuz gözaltına alındı. Çıkarıldığı savcılık tarafından "yasadışı örgüt üyeliği" gerekçesiyle tutuklanarak cezaevine konuldu. Yoldaşımız düşmanı kendi ininde yenmiş, bir komünistin alması gereken tavrı alarak düşmanı yenilgiye uğratmıştır.

Antakya'da Şoray Mansuroğlu ve Lütfi Harnutoğlu adlı iki okurumuz, geçtiğimiz günlerde Türkiye işçi sınıfının komünist partisini kuruluşunu müjdeleyen özel sayımızı işçi ve emekçilere ulaştırırken gözaltına alınarak yoğun işkenceye tabi tutuldular. 16 Aralık tarihinde çıkarıldıkları savcılık tarafından "polise mukavemet", "yasadışı bölücü örgüt propagandası yapmak" ve "yasadışı örgüt üyeliği" gerekçesiyle tutuklanarak, Antakya tabutluğuna gönderildiler. Aynı gün Antakya büromuzdan evine gitmekte olan Ekim Gençliği okuru İbrahim Kocaoğlu, polis tarafından tartaklanarak tehdit edildi. Ardından Antakya büromuz, MHP'li faşistler ve sermayenin kolluk güçlerince ablukaya alınmıştır.

14 Aralık'ta Antakya temsilcimiz polis tarafından

saldırıya uğramış, tehdit edilmiştir. Büromuzdan 4 gün boyunca abluka kalkmamıştır.

15 Aralık günü İzmit'te bulunan KORDSA işçileriyle dayanışmak için fabrika önüne giden çalışanlarımız İsmail Örnek ve Yeliz Saygınar ile okurumuz Murat Yılmaz ve iki Alınteri okuru jandarma tarafından gözaltına alınmıştır.

Çalışanlarımız devrimci duruşlarıyla düşmana gereken cevabı vermişlerdir. Düşmanın adlarını söyletebilmek ve diz çöktürebilmek için uyguladığı terör karşılığında komünist direniş tavrı sergilenmiş ve diz çöken yine kendileri olmuştur.

15 Aralık'ta Tekstil İşçileri Bülteni çalışanımız Yılmaz Dursun ve okurumuz Süreyya Atlı, keyfi bir biçimde gözaltına alınarak bir gün boyunca Kocasinan Polis Karakolu'nda tutularak, ertesi gün serbest bırakıldılar.

17 Aralık'ta Kırşehir temsilcimiz Okan Cihan gözaltına alınmıştır. Gazetemiz yayına hazırlandığında gözaltında olan yoldaşımızın başına gelebileceklerden Kırşehir emniyeti sorumludur.

Gerek gazetemize ve çalışanlarımıza yönelik saldırılar, gerekse diğer devrimci basına yapılan baskılar bugüne kadar bugüne kadar devrimci-sosyalist basını susturmaya yetmedi. Toplatmalar, yayın durdurma ve kapatmalar, tutuklamalar, işkenceler, tehditler çalışmalarımızı engelleyemedi/engelleyemeyecektir.

**Kızıl bayrak dalgalacak!
Sosyalizm kazanacak!**

**Kızıl Bayrak
17 Aralık '98**

Krizin gerçek çözümü işçi sınıfının elinde!

Türkiye, tarihinin en derin krizlerinden birine girmekte. Hiç kuşkusuz girilen krizin boyutları bugün yaşanan ya da son altı ayda yaşanmış olan süreç üzerinden saptanamaz. Ancak bu kadarı üzerinden düşünülse bile şunlar söylenebilir. Önce mali sektörde yaşanan kriz borsaların hızla düşmesi ile kendini açığa vurdu. Bankalar feryat figan hükümetin kapısına koşarak devlet olanaklarının kendileri için seferber edilmesini istediler. Aynı dönemde özellikle küçük işletmeler batmaya başladı, bavul ticareti kesildi. Hemen ardından üretim sektöründe yıkım yaşanmaya başladı. Özellikle tekstil, metal, deri işkollarında kendini yoğun olarak hissettiren kriz işten atılmalarla karşılanmaya çalışıldı. B. Meral'in açıklamalarına göre son 6 ay içinde 600 bin işçi işten atıldı. İşten atılmalar tüm hızıyla sürüyor.

Yaşanan tüm bu süreç dünya çapında yaşanan ve hızla büyüyen krizin Türkiye'deki bölümünü anlatıyor. Ancak tüm dünyayı sarsan krizin yıkıcı etkileri düşünülürse henüz sürecin başında olduğumuz anlaşılır. Emperyalist ekonomiye göbeğinden bağlanmış ve IMF paketleriyle her gün daha çok derinleştirilen bu bağıllık, global krizin Türkiye'de artarak devamından başka bir etki yaratmayacağını gösteriyor.

Geçtiğimiz aylarda devletin arka arkaya gerçekleştirdiği mali önlem paketi ve kara para aklama operasyonlarıyla bir ay içinde milyarlarca dolar bankalara ve finans kurumlarına devletin kasasından aktarılmıştı. Şimdi de ihracat yapan firmaları krizden kurtarma adına açıklanan önlem paketleri ile aynı şey tekrarlanıyor. Gümrük teminatlarının düşürülmesi, Eximbank aracılığı ile devlet kasasından ucuz kredi olanakları, devletin elindeki pamuğun ucuz, vadeli ve faizsiz verilmesi gibi kararlarla özellikle ihracata çalışan tekstil firmalarına dönük ballı bir pasta sunuluyor.

Ancak devlet olanakları ile sunulan bu beleş pastanın toplam ekonominin ihtiyaçlarını karşılamak açısından fazlaca küçük kaldığı da gerçeğin bir başka yüzü. Kapitalistlerin devlet aracılığı ile krizi dolaylı biçimde emekçilere yükleme ile yetinemeyeceği, dahası bunun dışının kovuğunda kaldığı görülmektedir.

Krizin faturasını doğrudan işçilere, emekçilere yüklemek için başka araçlara da ihtiyaçları var. Son günlerde gündeme getirilen sosyal zirve önerileri bunun bir ayağını oluşturuyor. Krizin faturasını ortak karşılamak, ortak fedakarlık yapmak vb. demagojileriyle yapılan bu çağrılar doğru anlaşılacak zorundadır. Burjuvazinin dilinde işçi sınıfı ile ortak fedakarlık, işçi sınıfının fedakarlığıdır. Onun ortaklıktan anladığı tek şey karşısındakini kazıklamaktır.

Sosyal zirve önerilerine paralel olarak bir de esnek çalışma önerileri getiriliyor. Esnek çalışma Türk-Metal gibi hain sendikaların toplu-sözleşmelerinde zaten var. Ancak bunun daha kapsamlı uygulanabilmesi için kanun değişiklikleri de gerekiyor. Burjuvazi bunu yapabilmesinin en iyi yolunun hain sendika bürokrasisini kullanmak olduğunu düşünüyor. Kapitalistlerin yaptığı bu öneriye Türk-İş ve DİSK merkezleri şimdiden yeşil ışık yakmış durumdadır.

Krizin sermaye cephesi, daha açık bir deyişle burjuvazi ve sendika bürokrasisi cephesi kısaca böyle. Ancak madalyonun bir başka yüzü daha var. Bir taraftan krizin yıkıcı etkilerine karşı, diğer taraftan hain sendika bürokrasisinin sermaye cephesindeki duruşuna karşı işçi sınıfından sesler gelmeye başlıyor. İlk olarak MESS sözleşmesinin imzalanmasına tepki olarak başlayan metal işçilerinin eylemleri sendika bürokrasisine ağır bir tokat indirmiş oldu. Bu ağır tokatın etkisiyle olmalı, Türk-Metal Başkanı M. Özbek işverenlerin esnek çalışma önerisine en çok tepki veren sendikacı oldu. Kendi yaptığı sözleşmelerde bu madde olduğu halde! M. Özbek'in karşı çıkışının en ufak bir samimiyetinin olmadığını, söylediklerinin işçileri aldatmak için yapılan bir demagoji olduğunu işçiler de biliyor. Kısacası Özbek'e değil, onu böyle konuşturan metal işçisine bakmak gerekiyor.

Metal eylemlerinin ardından sermayenin uzattığı aynı sözleşmeye TEKSİF ağalarının imza atmasını engelleyen de yaşanan metal eylemleri oldu. TEKSİF 70 bin işçiyi kapsayan grev kararını almak zorunda kaldı, ancak grevin önümüzdeki 45 günlük süre sonunda yapıp yapılmayacağı tekstil işçilerinin tavrına bağlı olacak.

Metal işçilerinin hem...

başka güçlü ses de SEKA'dan geldi. SEKA'nın kapatılmasına karşı başlatılan direniş Kocaeli işçi sınıfının yeni bir sürece girdiğini gösteriyordu. SEKA işçileri eylem içinde sınıf bilinci kazanmaya başladı, dostunu düşmanını ayırttirmeyi öğrenmeye başladı.

24 arkadaşlarının işten atılmasıyla direnişe geçen KORDSA işçileri ise yaşanan sürecin daha çok açıklığa kavuşturulmasını sağladı. Yüz binlerce işçinin işten atıldığı, her gün koca koca fabrikaların kapatıldığı bir dönemde 24 arkadaşlarının atılmasını protesto etmek için direnişe geçip, fabrikayı işgal eden KORDSA işçisinin eylemi hiç kuşkusuz hedefinden çok daha öte bir anlam taşımaktadır.

Bugün KORDSA işçisinin eylemi Kocaeli işçi sınıfına mal olmuş durumda. Sıcak bir eylem pratiğinden çıkmış SEKA işçisinin KORDSA'ya verdiği destek, KORDSA'nın içinde yer aldığı KENTSA'nın diğer fabrikaları Lassa, Brisa, Dusa vb.'nin desteği, Tüpraş, Petkim ve tersanelerin desteği Kocaeli'de KORDSA işçisinin değil Kocaeli işçi sınıfının harekete geçmeye hazırlandığını gösteriyor. Yıllardır suskunluğunu sürdürmüş SEKA işçisinin KORDSA işçisine slogan atmayı öğretmesi, eylem aracılığı ile elde ettiği kazanımı, politikleşmeyi KORDSA işçisine taşıması ise işçi sınıfının eylem içinde

politikleşmeye başladığının bir göstergesi.

Belli zaman aralıkları ile yaşanan işçi eylemleri havanın ısınmaya başladığını göstermektedir. Kapitalizmin kriz bataklığında debelendiğini görmek yetmiyor. Kapitalizmin krizine gerçek çözümün üretilmiş olduğunu da görmek gerekiyor. Bu çözüm işçi sınıfının çözümüdür.

Burjuvazi, işçi sınıfının bu çürümüş düzeni çeteleşmiş devleti devirerek yerine kendi iktidarını kurmasının yaklaştığını görmektedir. Bu yüzden saldırılarını artırmakta, çürüdükçe daha çok vahşileşmektedir. İşçi sınıfının devrim ve sosyalizm davasına sarılmasını engellemek için önüne barikatlar kurmaktadır. Sınıfın öncüsüne, devrimcilere saldırısını tüm hızıyla sürdürerek, sınıf kitlelerinin gözünü korkutmaya, onları öncüden tecrit ederek geriletmeye çalışmaktadır. Şovenist kampanyalarla kitleleri sersemletmeye ve gericiliğini kitlelere mal etmeye çalışmaktadır. Haydutlukta sınır tanımayıp her fırsatta savaş ilanlarına girişmektedir.

Ancak bütün bu saldırganlık, bu azgın gericilik, bu savaş çığırtkanlığı işçi sınıfını mücadelesinden alıkoymayacaktır. İşçi sınıfı komünist partisine sarılacak ve tarihteki hakettiği şanlı yerini alacaktır.

Kapitalizmin kriz bataklığında debelendiğini görmek yetmiyor. Kapitalizmin krizine gerçek çözümün üretilmiş olduğunu da görmek gerekiyor.
Bu çözüm işçi sınıfının çözümüdür.

Derinleşen kriz ve sermayenin krizi yönetme planları çerçevesinde yeni saldırı paketi:

Saldırıları püskürtmek için birleşik direniş!

- * Eximbank'a 100 trilyon liradan fazla kaynak aktarılacak
- * Eximbank'ın sermayesi 50 trilyondan 375 trilyon liraya çıkarılacak
- * Dış kredilere uygulanan KKDF kesintisi sıfıra inecek
- * Stoklardaki 300 bin ton pamuk, tekstilciye 6 ay vadeli ve faizsiz satılacak
- * Hammadde ithalinde gümrük teminatları yüzde 100'den yüzde 10'a inecek
- * Sanayide kullanılan doğalgaz ve elektrik fiyatında indirim yapılacaktır
- * İşten Çıkarmaları İzleme Komitesi kurulacak. İşsizlik sigortası benzeri bir ödeme yapılacaktır

Sermayedarların alkışını alan "acil önlem paketi"nden bazı başlıklar bunlar. Bunlar, saldırı paketinin kendisinden çok sermaye iktidarının krize nasıl bir "çözüm" aradığının, bu anlamda çözümsüzlüğünün bir göstergesi olduğu için ayrı bir önem taşımaktadır. Yani bu paket asıl anlamını sermayenin toplam krizi yönetme planları çerçevesinde buluyor. Nitekim düzen cephesindeki tebriklerin yanı sıra "paketin eksiklerine" yapılan vurgular da dikkat çekicidir. Ve saldırı paketi ile birlikte son hafta içerisinde girilen manevralar derinleşen kriz sürecinin sınıf çelişkilerinin ve sınıf çatışmalarının artacağına ipuçlarını veriyor.

"Acil önlem paketi" ile başlayalım. Paket tümüyle sermayeye kaynak aktarımı üzerine kurulu. Düşük faizli krediler, faizsiz hammadde temini, dahası doğalgaz ve elektrik fiyatında indirim... Hedeflenen ise ihracatı artırmak. Aslında önlem olarak sunulanların, hedeflenenlerin pek yabancı değil. Önlem olarak sunulan asıl olarak vergi adı altında işçilerden, emekçilerden gaspedilen trilyonların, her gün fabrikalardaki, işletmelerdeki sömürü yetmezmiş gibi, doğrudan sermayenin kullanımına sunulması. Kararların açıklanmasının üzerinden daha birkaç gün geçmeden yaklaşık 35 trilyon lira aktarılmış oldu. Gerisinin de en kısa zamanda sağlanacağından kimsenin kuşusu olmasın. Bu rakamların işçilerin, emekçilerin ücretlerine yapılacak "buçuk" zammın bütçeye getireceği yükten söz edilirken bir çırpıda telafuz edilmesine de dikkat edilsin.

Kaynak aktarımı "ihracatı artırma" gibi kutsal bir amaç uğruna yapılıyor! "İhracatı artırma" tedbirlerininse '80'lerden bu yana döne dolaşa sihirli bir formülmüşçesine sunulduğu ve bu süreçte de ne zaman bir çözüm olarak sunulsa yaşamın kendisi tarafından boşa çıkarılmış olduğu biliniyor.

Son üç aylık süreç içinde işinden olan yüzbinlerce işçi söz konusuysa "İşten Çıkarmaları İzleme Komitesi" ise düpedüz bir oyundan ibarettir. Sermaye iktidarının gerçek yüzü bu tür oyunlarla, demagogilerle örtülemez.

Sermayenin sürece saldırılarını yoğunlaştırarak girdiği biliniyor. Kriz derinleştiği oranda krizin faturası da kabarıyor. Sermayenin programı ortada: Krizin faturasını artan oranlarda işçi sınıfı ve emekçilere dayatmak. Son saldırı paketi de ancak bu program çerçevesinde ele alınabilir. Son saldırı paketi bu programın bir parçasıdır, adımıdır. Böyle olunca program çerçevesindeki tüm adımları kapsamaması zaten düşünülemez. Peki sermaye sözcülerinin paketindeki eksikliklere yapmış oldukları vurgu neyi ifade ediyor? Elbette ki gördükleri eksiklikler üzerinden yeni saldırı planlarına, saldırı paketlerine işaret ediliyor. Eksiklik olarak görülenlerin başında kamu harcamalarında tasarrufa gidilmesi ve sosyal güvenlik reformunun bir an önce yaşama geçirilmesi geliyor. Böylelikle kısa vadede önlerine aldıkları yeni saldırıları da gündeme getirmiş oluyorlar.

Aynı zamanda yeni saldırı paketinin açıklandığı günlere denk düşen manevralar da düşünüldüğünde sermaye iktidarının işçi sınıfı ve emekçilere katıksız bir sefalet ve dizginsiz bir sömürü dışında birşey vaatmediği anlaşılacaktır. Tekstil ve metal sektörü başta olmak üzere "esnek çalışma" genel bir saldırı olarak tüm işçilerin ve emekçilere yönelik bir saldırı olarak gündeme getirilmiştir. Bir yandan işsizler ordusuna her gün yenileri eklenirken, bir yandan da yeni saldırıların zemini düzlenmektedir.

Geçen sayımızda gündemdeki saldırı paketine ilişkin şunları söylemiştik: "Krizin ilk yıkıcı etkileri kendini tekstil başta olmak üzere metal, deri ve diğer işkollarında göstermeye başladı. Durma noktasına gelen üretim, düzen cephesinden "soğukkanlılık" çağrılarıyla karşılanıyor. Bu "soğukkanlılık" çağrıları elbette ki temelsiz değil: Halihazırda uygulamada olan yıkım programına ek olarak yeni bir "acil önlem paketi" gündemde. Özellikle krizin yıkıcı etkilerinin suyuüzüne çıktığı tekstil işkoluna ilişkin bir dizi karar alınması bekleniyor. Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir denir. Açıklanacak "acil önlem paketi"nin gündeme geldiği şu günlerde önce Edirne Park Tekstil'de, sonra İstanbul'da Altınyıldız, Aksu ve Akal gibi tekstil fabrikalarında alınan lokavt kararları nasıl bir sürece girildiğinin habercisidir." Gelişmelerin izlenmesi için <http://agit.org>

Giderek belirginleşen tablo karşısında tüm öncü, komünist işçiler önlerinde duran görevin aciliyetini görebilmeli ve süreci kazanmak için harekete geçmelidir. Sermayenin azgın saldırıları karşısında sınıfın alttan alta mayalanan öfkesi kendisini ortaya koymaktadır. Bugün KORDSA işçilerinin başlattıkları direniş, Kocaeli işçilerinin sergilediği anlamlı sınıf dayanışması böyle anlaşılmalıdır. Şimdi görev, fabrikalardan, işyerlerinden başlayarak sermayenin topyekün saldırıları karşısında birleşik direnişi ilmek ilmek örmektir.

oluyor.

Bu toplam tablo içerisinde sendika bürokrasisi konumunu iyice belirginleştiren ve aslında hiç de şaşırtıcı olmayan bir tutum geliştirmektedir. Ekonomik Sosyal Konsey'in derhal toplanması ihtiyacını dile getirmeyen kalmadı gibi. İşçi-işveren-devlet işbirliği krizin tek çözümü olarak sunuluyor. Ve bir "işçi temsilcisi" olarak B. Meral sermaye sözcüleri tarafından sık sık dile getirilen "sosyal patlama" uyarısında bulunarak tedbir alınması ihtiyacını dile getiriyor. "Sosyal patlama" adı altında dile getirilen endişe, sermaye sınıfının kendi saltanatlarının sarsılmasından duyduğu korkudur. Bunu dile getiren bir sendika bürokrati olunca şüphesiz kendi koltuğunun altından çekilmesinden duyduğu korkuyu, hem de kaderini sermaye sınıfı ile birleştirmiş olduğunu bu vesileyle bir kez daha dile getirmiş oluyor. Nitekim "işçi temsilcisi" kılıfına girmiş bu kişi işçiler tarafından kovalanarak ağaçlara tırmandırılışını unutmamıştır sanıyoruz.

Giderek belirginleşen tablo karşısında tüm öncü, komünist işçiler önlerinde duran görevin aciliyetini görebilmeli ve süreci kazanmak için harekete geçmelidir. Sermayenin azgın saldırıları karşısında sınıfın alttan alta mayalanan öfkesi kendisini ortaya koymaktadır. Bugün KORDSA işçilerinin başlattıkları direniş, Kocaeli işçilerinin sergilediği anlamlı sınıf dayanışması böyle anlaşılmalıdır. Şimdi görev, fabrikalardan, işyerlerinden başlayarak sermayenin topyekün saldırıları karşısında birleşik direnişi ilmek ilmek örmektir.

Sermayenin saldırılarına ilk yanıt KORDSA işçisinden:

Dayanışmayı yükselt, mücadeleyi birleştir!

11 Aralık Cuma günü 610 işçinin çalıştığı İzmit KORDSA fabrikasında 24 işçinin ekonomik kriz gerekçe gösterilerek işten çıkarılması üzerine başlayan direniş devam ediyor. TEKSİF sendikasının KORDSA işyeri temsilcisi her ne kadar bu eyleme "direniş" yerine "hak arama mücadelesi" demeyi tercih etse de, işçiler Cuma gününden bu yana fabrikanın önünden ayrılmıyorlar. 14 Aralık Pazartesi günü KORDSA fabrikasının önünde düzenlenen miting öncesinde işyeri temsilcisinden durum hakkında bilgi aldık. İşyeri temsilcisinden başka hiçbir işçiyle görüşme imkanımız yoktu, TEKSİF'in devrimcilerle işçiler arasına kurduğu özel bir barikattı bu. İşyeri temsilcisi, "yasalar çerçevesinde" mücadelelerinin süreceğini, bu nedenle Cuma günü 24 işçinin işten atılmasından sonra fabrikada kalan 130 işçinin jandarmanın müdahalesiyle değil, kendi iradeleriyle Cumartesi günü saat 24.00'te dışarı çıktığını özellikle belirtti. Ayrıca, işverenin gelişen olaylara önlem olarak, işçilere bir haftalık ücretli izin verdiğini, işçilerin günlerdir eş ve çocuklarıyla birlikte fabrikanın önünden

ayrılmadığını söyledi.

14 Aralık Pazartesi günü saat 17.00'de fabrikalarından çıkan işçiler Kordsa'daki sınıf kardeşleriyle dayanışmaya geldiler. Yaklaşık 2000 kişinin katıldığı ve Selüloz-İş, Petrol-İş, Hak-İş ve Özçelik-İş pankartlarının açıldığı mitingde, "KORDSA işçisi yalnız değildir!", "Türk-İş uyuma, işçine sahip çık!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "İşçiyiz haklıyız kazanacağız!", "Vur vur inlesin Sakıp ağa dinlesin!", "Sabancı şaşırma sabrımızı taşıрма!", "Ölmek var dönmek yok!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Genel grev, genel direniş!", "Yılgınlık yok direniş var!" sloganları atıldı. Eylem sırasında çeşitli sendikalar ve siyasi partilerden gelenler kısa konuşmalar yaptılar. Kocaeli milletvekili Bekir Yurdağül, işçilere "Sendikanızdan aldığınız talimatlar doğrultusunda hareket ederseniz, hem siz kazanırsınız, hem Sabancı'ya kazandırırınız" dedi. Oysa TEKSİF'in kimliği açıktır, işverenlerin beslemesi olan bu sendika, gelişen sınıf mücadelesini manipüle ederek, sıkıştığı her an burjuvaziyi en az zararla kurtarma görevini başarıyla yerine getirmekte

getirmektedir. Selüloz-İş Genel Başkanı Davut Bozkan ise, KORDSA işçilerinin güvenlik güçleriyle bir sorunu olmadığını vurgulayarak, işverene şöyle seslendi: "Yasalar sizden yana olabilir, ama unutmayın, bizim de birliğimiz var". Oysa işçilerin birlikte hareket etmeleri kadar, bu birlikteliğin hangi zemin üzerine kurulduğu ve hangi şartlar sürerse varlığını sürdüreceği de hayati önem taşımaktadır. (16 Aralık'ta geceyarısından sonra ABD'nin Irak'a gerçekleştirdiği saldırı, '91'de

yaşanan Körfez krizini ve sonuçlarını hatırlatmalıdır; "ulusal çıkarlar" uğruna işten atılan işçiler, ertelenen grevler, sıfır zamlı yapılan sözleşmeler... Kısaca, savaş bahane edilerek işçi sınıfına saldırıların yoğunlaşacağı bir sürecin arifesinde olduğumuz açıktır. TEKSİF'in önümüzdeki süreçte "ulusal çıkarlar" için patronlarla aynı kulvardan işçilerden "fedakarlık" isteyeceği de aşikardır.) Konuşmacılar, SEKA'yı örnek göstererek, birleşen işçilerin mutlaka kazanacağını defalarca vurguladılar. Gerçekten SEKA, yalnızca direniş yapan, bu direnişi zafere taşıyan işçilere değil, tüm Kocaeli işçi sınıfı için örnek teşkil etmektedir. Kocaeli işçileri, sınıf dayanışmasının önemini kavramışlardır, dün SEKA'da, bugün KORDSA'da arkadaşlarının yaşadığını, yarın kendilerinin de yaşayacağını biliyor ve bunun sorumluluğuyla hareket ediyorlar.

İşçiler her ne kadar birlikte hareket etme yetisini kazanmış olsalar da değinilmesi gereken bir başka nokta, bilinç geriliğidir. KORDSA işçisinin hareket alanı, TEKSİF sendikasıyla sınırlıdır, bu çerçeveye

sıkıştırılmıştır. Bugün KORDSA işçisi TEKSİF'in dışında bir seçenikle, devrimci bir alternatifle karşılaşmamış, sendikanın özel çabalarıyla karşılaştırılmamıştır.

Ekonomik olarak önemli bir konumda bulunan, üretilen malların %70'inin ihraç edildiği KORDSA fabrikası, yine Sabancı'ya ait olan dört fabrikayla yanyana olduğu için; halihazırdaki direnişin etki alanı oldukça geniştir. 24 işçinin atılması üzerine, SEKA direnişinden alınan dersle harekete geçen işçiler, işverenin diğer dört fabrikaya yönelik tensikat planlarına da önden bir cevap vermiş oldular. Uygulanan ilk tensikat saldırısına karşı geliştirilen bu refleks, işveren için mali bir sıkıntı olmanın çok ötesindedir. Türkiye'nin diğer birçok ilinde yüzlerce, binlerce işçi işlerinden atıldığı halde, böyle bir tepkinin ortaya konmadığı düşünülürse, KORDSA direnişi, Türkiye işçi sınıfı için yol gösterici olduğu kadar, sermaye devleti için de alelacele "İşten Atmaları İzleme Komitesi" oluşturacak kadar tehlikelidir.

16 Aralık Çarşamba günü KORDSA A.Ş. genel müdür Yardımcısı, fabrikaya zarara uğrattıkları için 145 işçinin daha tazminatsız olmak üzere, iş akitlerinin noter tasdikli olarak 15 Aralık'tan itibaren feshedildiğini açıkladı. Ayrıca Sabancı, gerekirse günde 400 milyar cirosu olan KORDSA'yı 10 yıl süreyle kapatabileceğini söylemektedir. KORDSA işçisinin bundan sonra önünde duran görev, özellikle Kocaeli'ndeki sınıf kardeşlerinin, mücadelesinde her zaman yanında olacağı bilinciyle, direnişini daha kararlı ve daha cüretkar sürdürmektir. Sermaye devletinin hiçbir yasası yoktur ki, patronlar sınıfına hizmet etmekte kusur etsin. KORDSA işçisi, çalışma hakkını noter tasdikiyle elinden alan bu yasalara uymakla yükümlü değildir, olmamalıdır. Kocaeli işçi sınıfı, SEKA direnişinin açtığı yoldan yürümek, sınıf kardeşleriyle omuz omuza mücadele ederek, Kordsa direnişini de zaferle sonuçlandırmak sorumluluğuyla yüzyüzedir. Bugün bunun olanakları fazlasıyla mevcuttur.

Emperyalist savaş makinası bir kez daha Irak'a ölüm ve yıkım kusuyor!

ABD'nin Irak'a saldırmasının en büyük acısını
vine Irak halkı çekecektir. '90'daki Körfez savaşında
yaşanan kıyımın tekrarlanması gibi seylerin yanında
sonraki süreçte uygulanan ambargo ile çocuklara ilaç ve
süt dahi bulamayan Irak halkının acıları bu savaşla
birlikte daha da ağırlaşacaktır.
ABD'nin müttefiki ve kraldan daha çok kralcı olan
TC ise bu vahşetten en az ABD kadar sorumludur.

ABD ve İngiliz emperyalizmi Irak'a savaş açtı. Ortadoğu'ya Körfez krizini bahane ederek yerleşen ABD silahlı gücü yıllardır Ortadoğu halklarının tepesinde Azrail gibi beklemekteydi. Geçtiğimiz ay, UNSCOM'a kimyasal ve nükleer silahların yerlerini göstermediği bahanesiyle tırmandırılan krizi, Irak geri adımlar atarak engellemiştir. Ancak bütün bunlar ABD'nin saldırganlığını durdurmaya yetmedi. Yine aynı bahaneyi kullanarak Irak'ı bombalamaya başladı.

"Tarihin kaydettiği en haydut devlet olan ABD, bugüne kadar 'dünya istikrarını' hep bu son örnekte sergilediği anlayış ve davranışlarla korumaya çalıştı. Zor, zorbalık, müdahale, hükümet darbeleri, saldırılar, işgaller, tüm bunlar onun dünya jandarmalığı süresince hep kullanageldiği yöntemler olmuştur." (Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu, Eksen yay. s.26)

Haydutluk ve saldırganlık ile dünya egemenliğini elinde tutmaya çalışan ABD son Irak saldırısı ile bir kez daha bunu ispatlamıştır. Geçtiğimiz ay tırmandırdığı krizin ardından Irak'ın geri adım atmasıyla Birleşmiş Milletler tarafından durdurulan ABD, artık Birleşmiş Milletler'e kulak asmayı da bırakmış, onursuz müttefiki İngiltere ile birlikte Irak'a karşı saldırıya geçmiştir.

ABD'nin '90'daki Körfez savaşında Birleşmiş Milletler'in uluslararası hukuk şemsiyesi altında yürüttüğü savaş ile karşılaştırılırsa güç kaybetmiş olduğu

anlaşılmaktadır. Bu sefer BM şemsiyesi söz konusu değildir. '90'da BM'den karar çıkartmakta ve savaşın ardından diğer emperyalist ülkelere savaş faturası kesmekte fazla güçlük çekmeyen ABD şimdi aynı şeyi tekrarlayamamaktadır.

ABD'nin BM kararına ihtiyaç dahi duymadan savaş ilan etmesi ile bir süreç kapanmış, yeni bir süreç başlamıştır. Bu "Yeni Dünya Düzeni" diye ilan edilen sürecin bitmesidir. ABD, Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun yıkılmasının ardından dünyanın tek hakimi olmuş ve "yeni düzen"ini dünya halklarına şirin göstermeye çaba harcamaktaydı. Ancak bu büyük hakimiyet çok uzun sürmedi. Yeni dünya düzeninin dünya halklarına daha çok baskı, yoksulluk ve sefalet, toplu katliamlar, kitlesel açlık ve savaş getirdiği ortaya çıktı. Yıkılan Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku ülkelerinde gösterilerle kutsanan yeni dünya düzeninin sonuçları ortaya çıkmaya başlayınca kitleler sosyalizme yeniden yüzlerini dönmeye başladılar. ABD'nin dünya hakimiyeti bu yedi yıl içinde her tarafından yaralar olarak çürümeye başladı. '91'de BM kararlarıyla uluslararası hukuku arkasına alan ABD bugün bu görkemini yitirmiş, yedi yıl önceki müttefikleriyle karşı karşıya gelmiştir.

ABD'nin Irak'a müdahalesi karşısında BM temsilcisi Kofi Annan'ın sözleri ABD'nin artık eski desteğe sahip olmadığını en açık şekilde ortaya koymaktadır: *"Bir savaşın çıkmasını engellemek için çok çalıştım. Ancak yetersiz kaldım."*

birşey kalmadı. Gönlüm yıkım yaşayacak olan Irak halkının yanında." ABD ve İngiltere'nin saldırısı karşısında Almanya ve Fransa daha temkinli bir dil kullanırken Rusya ve Çin karşısına çıktılar. Özellikle Çin'in sert tepkisi durumun tümüyle değişmiş olduğunu göstermektedir.

ABD'nin Irak'a saldırısının bir başka önemli yanını ise ABD'nin Ortadoğu politikaları oluşturuyor. ABD, Ortadoğu'da son yıllarda önemli ölçüde mesafe katetmiş, istediği eksen kurmuştur. ABD-İsrail-Türkiye askeri anlaşmalarıyla kurulmuş olan eksen Ürdün ve Talabani-Barzani'nin kukla özerk devleti ile de desteklenmeye çalışılmaktadır. Filistin sorununu emperyalist bir çözüme kavuşturmada da önemli ölçüde mesafe alınmış, FKÖ önderliği ABD politikalarına yedeklenmiştir. Bugün Filistin halkının

İsrail siyonizmine karşı verdiği mücadeleyi bastırmakla görevlendirilmiş bir asker gücüne dönüştürülmüştür.

ABD'nin Ortadoğu planı bu bölgede Latin Amerika gibi bir etkinlik alanı kurmak ve bölgenin petrol kaynaklarını dilediği gibi sömürmektir. Kukla Arap devletleri ve şeyhliklerini kendine bağlamış olmasına karşın planını gerçekleştirmesine engel olan ülkelerin de yola getirilmesi gerekmektedir. Karşısına çıkan engelleri aşmak için en haydutça yöntemleri kullanmadaki geleneksel tarzını bir kez daha hayata geçirmiştir.

ABD'nin Birleşmiş Milletler içinden karşı çıkışlara rağmen haydutça davranması Ortadoğu hesaplarıyla olduğu kadar yaşanan global krizle de ilgilidir. Yaşanan krizi aşmanın en kolay yollarından biri Ortadoğu'nun petrol

bölgelerinde egemenliğini güçlendirmektedir. ABD'nin göz diktiği bu kaynaklar yaşanan kriz yüzünden daha da büyük önem taşımaktadır. Ekonomik krizlerin siyasi ve askeri krizlere nasıl dönüştüğü bir kez daha gözlerimizin önünde sergilenmektedir.

ABD'nin Irak'a saldırmasının en büyük acısını yine Irak halkı çekecektir. '90'daki Körfez savaşında yaşanan kıyımın tekrarlanması gibi şeylerin yanında sonraki süreçte uygulanan ambargo ile çocuklara ilaç ve süt dahi bulamayan Irak halkının acıları bu savaşla birlikte daha da ağırlaşacaktır. ABD'nin müttefiki ve kraldan daha çok kralcı olan TC ise bu vahşetten en az ABD kadar sorumludur.

ABD'nin ilan ettiği bu haksız ve talancı savaşa karşı çıkmak bugün temel bir anti-emperyalist görevdir. Yeni dünya düzeni ile birlikte gücünü yitiren anti-emperyalizm, dünya halklarının yeniden ayağa kalkmalarıyla birlikte öne çıkma potansiyeli taşımaktadır. ABD'nin müdahalesi bu açıdan da yeni bir olanak sağlamaktadır.

Sadece ABD'nin yürüttüğü talan savaşı değil aynı zamanda onun Ortadoğu'daki egemenliği de Ortadoğu halkları için büyük bir tehlikedir. Emperyalizm yüzyıldan beri Türk, Kürt, Arap ve İran halklarının baş belası olmuştur. Aynı şekilde bu halkların nefretini de kazanmıştır. Bütün dünyada ideolojik egemenlik sağladığı bir dönemde bile ABD emperyalizmine karşı Ortadoğu halkları içinde bir nefret taşınmıştır.

ABD emperyalizmine karşı Ortadoğu'da taşınan nefret haklı bir zemine dayanmaktadır. Bugüne kadar Ortadoğu'nun hep bir savaş bölgesi olması emperyalizmin bu bölgedeki hesaplarından kaynaklanmaktadır. Arap halkının parçalanması, emperyalizmin çıkarlarına göre devletçikler kurulup, başlarına Arap şeyhlerinin oturtulması emperyalizmin Ortadoğu halklarının başına sardığı en büyük belalardan biridir. Aynı şekilde Filistin halkının bin yıllardır yaşadığı topraklarda köle haline getirilmesi, Kürt halkının dört parçaya bölünüp sömürgeleştirilmesi emperyalizmin Ortadoğu'da yürüttüğü sömürü politikalarının sonucudur.

ABD ve diğer emperyalistler bu bölgede yarattıkları sorunları sürekli kışkırtmış, bölge ülkelerini birbirleriyle savaşa zorlamış, bölgeyi geniş bir silah pazarına çevirmişlerdir. Yüzyıldan beri bölge halkı savaşı bir dönem geçirmemiştir. Ya iç ya da dış savaşlar bölgenin yaşadığı yıkımı sürekli artırmıştır.

Anti-emperyalizmin "...bugün için Irak gericiği, Arap milliyetçiliği ya da İslami akımlar tarafından yönlendiriliyor olması, bizi bu son derece önemli olguyu küçümseme noktasına düşürmemelidir. Gerek emperyalizmin Ortadoğu'daki "yaşamsal çıkarları", gerekse gerici işbirlikçi rejimler için önemli bir tehdit oluşturan bu olgu, emperyalizm ve işbirlikçi rejimler tarafından net olarak algılanmakta, onlar için önemli bir kaygı ve sıkıntı konusu olmaktadır. Olaylar gösteriyor ki ABD'nin Ortadoğu'daki pervasız girişimlerini bir ölçüde sınırlayan hiç de Saddam'ın savaş makinası değil, ama tam da Arap halklarının bu devrimci kaynaşmasıdır. Aynı hassasiyetin İran halkları arasında da güçlü ve yaygın olduğunu biliyoruz." (Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu, Eksen Yay. s.28)

**ABD'nin Irak'a müdahalesi
gayrimesrudur ve gericidir.
Bu saldırı sadece Irak halkına
bir saldırı anlamı
taşımamaktadır.
Aynı zamanda tüm Ortadoğu
halklarına karşı yapılmış bir
saldırıdır.
ABD'nin ilan ettiği bu haksız
ve talancı savaşa karşı çıkmak
bugün temel bir
anti-emperyalist görevdir.**

Komünistlerin bundan 8 yıl önce yaptıkları bu değerlendirme bugün bütünüyle önemini koruyor. Hatta bugün çok daha büyük bir önem taşıyor. O zaman dikkatli bir gözlemlerle görülebilen bu durum bugün çok daha açık bir gerçeğe dönüşmüştür.

Sonuç olarak, ABD'nin Irak'a müdahalesi

gayrimesrudur ve gericidir. Bu saldırı sadece Irak halkına bir saldırı anlamı taşımamaktadır. Aynı zamanda tüm Ortadoğu halklarına karşı yapılmış bir saldırıdır.

**Kahrolsun ABD emperyalizmi!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!**

Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin

kamuoyuna açıklaması:

**Ortadoğu'da emperyalist haydutluğa son!
Tüm emperyalistler Ortadoğu'dan defolsun!
Irak'a emperyalist saldırı derhal durdurulsun!**

Kahrolsun emperyalist saldırganlık!

Dünyanın baş haydutu ABD emperyalizmi ve onun yedeğindeki İngiliz emperyalizmi bir kez daha çirkin, zalim ve barbar yüzlerini gösterdiler. En modern tekniklerle donatılmış emperyalist savaş makinası bir kez daha harekete geçirildi. Keyfi bir tutumla mazlum Irak halkının üzerine bir kez daha ölüm ve yıkım kusuluyor.

Neden peki? Mazlum Irak halkı neden bir kez daha ağır bir yıkıma ve derin acılara mahkum ediliyor? Bütün bunlar niçin yapılıyor?

Emperyalist haydutlar bu barbarca saldırıyı Irak'ın elindeki kitle imha silahlarını yoketmek zorunluluğu ile gerekçelendiriyorlar. Bu tam bir sahtekarlık, gerçek bir ikiyüzlülüktür. Onların elinde bu türden ölüm ve yıkım silahlarından dünyayı, insanlığı ve uygarlığı yüzlerce kez yokedecek kadar çok var. Bütün bu silahları üretenler, yeryüzüne yayanlar bizzat onlar. Düne kadar bu silahları Irak'a pazarlayanlar yine onlar. Bu silahların pazarını genişletmek ve süreklileştirmek için dünyanın dört bir yanında yapay gerilim, çatışma ve savaşları kışkırtan da bu aynı emperyalist haydutlar. Bugün "uygar" kılıfına bürünmüş bu modern barbarların kalkıp kitle imha silahlarının varlığını Irak'a karşı bir saldırı gerekçesi olarak kullanmaları tam bir sahtekarlık, utanmazlık ve ikiyüzlülük örneğidir.

ABD emperyalizminin asıl amacı dünyanın jandarması ve Ortadoğu'nun hakimi olduğunu bir kez daha sergilemektir. Onların amacı, Irak halkı şahsında Ortadoğu halklarına, Ortadoğu halkları şahsında dünya halklarına bir kez daha gözdağı vermektir. Bunun binlerce masum insanın, sivillerin, kadınların ve çocukların yaşamına malolması, Irak halkını yıllardır mahkum edildiği sefaletin daha beterine sürüklemesi, onları ilgilendirmiyor. Onlar zaten dünya ölçüsünde koca bir kan, sefalet ve açlık okyanusunun üzerinde hüküm sürüyorlar.

Bu arada Türk devleti de emperyalizmin Ortadoğu'daki haydutça girişimleri için bir sıçrama tahtası olduğunu bir kez daha gösterdi. Yaptığı açıklamalarla, ABD emperyalizminin Ortadoğu halklarına karşı sadık bir bendesi olarak hareket ettiğini bir kez daha ortaya koydu.

Türkiye Komünist İşçi Partisi emperyalist haydutluğa derhal son verilmesini talep etmektedir. Türkiye halklarını ve tüm Ortadoğu halklarını emperyalist saldırganlığa karşı birleşmeye ve Irak halkıyla dayanışmaya çağırılmaktadır. Partimiz Türkiye işçi sınıfını ve emekçilerini ülkemizi her açıdan ABD emperyalizmine peşkeş çekmekle kalmayan, yanısıra emperyalizmin Ortadoğu'daki sadık bir bekçi köpeği olarak hareket eden Türk burjuvazisine, onun çeteleşmiş devletine karşı mücadeleye çağırılmaktadır.

**Kahrolsun emperyalist haydutluk!
Tüm emperyalistler Ortadoğu'dan defolsun!
Yaşasın Ortadoğu halklarının devrimci birliği ve kardeşliği!**

Türkiye Komünist İşçi Partisi

17 Aralık '98

Kamu emekçilerinin 12-13 Aralık eylemleri ve reformist cendere üzerine

— Yaşanan, reformizmin düzen solu üzerinden düzenle bütünleşmesinin yeni bir halkasıdır. KESK reformist yönetiminin politikalarını bundan böyle belirleyecek olan kamu emekçileri hareketinin ihtiyaçlarından çok düzenin ihtiyaçları olacaktır.

KESK Genel Merkezi'nin 28 Kasım'da almış olduğu karar doğrultusunda kamu emekçileri, 12-13 Aralık günlerinde Ankara, İstanbul, İzmir, Zonguldak, Kayseri, Bursa, Antalya, Kırklareli, Konya, Amasya, Yozgat, Düzce, Gebze vb. yerlerde yasal miting ve basın açıklaması yaptılar. Bunlar, birkaç ili dışta tutarsak, katılım ve coşkunun zayıf olduğu, kendini tekrarlayan, hava boşaltma yönünün ağır bastığı, fiili yürüyüş ve kararların uygulanmadığı, yasak savma kabilinden eylemler oldu.

Bilindiği gibi KESK Genel Merkezi, 30 Ekim'de aldığı, 24 Kasım'da beş koldan hareketle başlayacak ve 28 Kasım'da Ankara'da bir miting ve ardından iş bırakma ile devam edecek eylem takvimini 21 Kasım'da iptal etti. KESK'in reformist yönetimi iptale, taban iradesini çiğneyerek "gelişen son siyasi süreç" gerekçesini gösterdi. Ancak KESK'in reformist yöneticileri, iptal kararına tabandan tepkiler yoğunlaştınca, tepkileri yumuşatmak için 12-13 Aralık'ta yeniden eylem kararı almak zorunda

kaldı. Yalnız bu sefer alınan eylem kararında iş bırakma eyleminden hiç söz edilmemesi ve icazet sınırları içerisinde fiili militan eylemlere yan çizerek basın açıklamalarına indirilmesi belirgin bir yöndü. Dün eylemi iptal ederek çürümüş düzen ve çeteleşmiş devlete destek verenler, bu sefer de uğursuz rollerini eylemlerin içeriğini boşaltarak oynadılar.

Sermaye devletinin bütün kurumlarıyla çeteleştiği gerçeğinin herkes tarafından görülebildiği, özelleştirmenin çeteler eliyle talana dönüştürüldüğü, kriz bahane edilerek sefalet ücretinin ve esnek çalışmanın dayatıldığı, yüzbinlerce işçinin işten atıldığı bir süreç yaşanıyor. Kürt düşmanlığı temelinde faşist-şoven bir dalgayla beyinler tutsak edilmeye çalışılıyor. Susurluk devleti, kamu emekçilerine sürgünlerle, cezalarla saldırıyor. Halen mecliste bekletilen sahte sendika yasası ve buna bağlı olarak Devlet Personel Yasa Tasarısı saldırısıyla yetinmiyor. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinde yapmak istediği değişiklikle kamu emekçilerinin 1 milyon 800 bin olan sayısını 500

binlere indirmeyi hedefliyor. Baskı ve terör yoğunlaştırılarak adı konmamış bir sıkıyönetim yaşanıyor.

Eylem iptalinin yapaylığı açıkça sırtıyor. "Gelişen son siyasi süreç"te kamu emekçilerinin 9 yıldır uğruna mücadele verdiği ekonomik ve politik istemleri mi karşılandı? Grevli toplu sözleşmeli sendika talebi mi elde edildi? Sürgün, soruşturma ve cezalar geri mi alındı? Bu sorulara vereceğimiz yanıt olumsuz ise, neden eylemler iptal ediliyor, eylemlerin içeriği boşaltılıyor?

Tüm bunlar, birleşik bir eylem hattı örülerek saldırıların püskürtülmesi gerekirken yan çizilmesi, MGK sendikacılığının KESK içinde mesafe aldığını gösteriyor. Yaşananlar, KESK yönetimindeki reformist-icazetçi anlayışların ihanetinin yeni bir halkasıdır. KESK reformist yöneticileri bir kez daha kamu emekçilerinin meşru-fiili mücadelesinin önünde yürüme, ona önderlik etme yeteneği gösteremediği gibi açık engellere dönüşmüşlerdir.

Peki, bu duruma nasıl gelinmiştir? Kamu emekçileri hareketi, bir yandan

TÜSİAD, 28 Şubat kararlarının ürünü Milli Siyaset Belgesinde "ılımlılaştıran sol" adını verdiği reformist-liberal akımlara yeni siyasal misyonlar verdi. Kendi düzeninin selameti için reformist akımların CHP'ye yakınlaşmasının önünü açtı. Reformist-liberal akımlar ise kendilerine biçilen bu role uygun davranmakta gecikmediler.

Reformist akımlar, düzen soluyla yaklaşan seçimde bir ittifak kurma arayışı içerisine girmişti. Bunun KESK'teki izdüşümü ise Genel Kurul sürecinde düzen soluyla liberal-reformistler arasındaki ittifaklar oldu. Özellikle KESK içinde sayısal çoğunluğu elinde bulunduran ÖDP şahsında sosyal-reformizm, düzenin resmi solunun çizgisine yedeklendi. Bu yedeklenme yoluyla düzen solu üzerinden MGK-TÜSİAD politikalarının etki ve denetim alanına kaydı, düzen politikalarının temsilciliğine soyundu. Elindeki mevzileri düzenin hizmetine sundu. Yaklaşan seçimlerde düzen soluyla (somutta CHP) ittifaka ilişkin tavırları, KESK içinde devrimci ve yurtsever unsurları tecrit çabaları, eylem alanlarından ve fiili-meşru-militan mücadele pratiğinden uzak duruşları. Tüm bunlar da göstermektedir ki, sosyal-reformizm, MGK-TÜSİAD çizgisinde hizaya gelmiştir. Reformizm, bu yeni yöneliminde bugün yeni mesafeler almıştır. Eylemi erteleyen, sıkışınca yapmak zorunda kalıp ama içeriğini boşaltan KESK reformist yönetiminin davranışı da buraya oturmaktadır. Yaşanan, reformizmin düzen solu üzerinden düzenle bütünleşmesinin yeni bir halkasıdır. KESK reformist yönetiminin politikalarını bundan böyle belirleyecek olan kamu emekçileri hareketinin ihtiyaçlarından çok düzenin ihtiyaçları olacaktır.

Sosyal-reformist akım içinde ÖDP'yle özünde aynı konumda olan, ÖDP'den hız ve ton farkıyla ayrılan EMEP, reformist kulvarda kendisine bir yer açmak; rakibi ÖDP'nin eylem iptalini diline dolayarak parsa toplamak istiyor. Ancak pratikte rakibinden farklı olmadığını sürekli olarak sergiliyor. "Eylem iptali" karşısında yağıp gürleyenler, iş basın açıklamalarını fiili yürüyüşlere dönüştürmeye gelince kem küm ederek ayak sürüyor, siyamli ikiz olarak rakibinin yanında yerini alıyor.

KESK'in mücadelede ciddi bir taraf olabilmesinin yolu, düzen karşısında devrimci bir mücadele programıyla konumlanmasından ve alanlardan, sokaklardan ve grevlerden geçmektedir. Kamu emekçileri, son gelişmelerin de gösterdiği gibi reformist-liberalleri hak etmedikleri yönetimlerden söküp atmalıdır. Görev, KESK'i fiili, militan, kitlesele mücadele hattından uzaklaştıran davranışlara izin vermemektir. İşyerlerinde ve şubelerde sistemli ve yoğun bir propaganda, ajitasyon faaliyeti örgütlemektir.

12-13 Aralık eylemlerinden izlenimler...

İstanbul:

28 Kasım'da Ankara'da yapılması planlanan merkezi eylem, Abdullah Öcalan'ın İtalya'ya gitmesi sonrasında "yükselen sovenizm" gerekçe gösterilerek KESK MYK tarafından iptal edilmişti. Devletin terörist yüzünü çekincesiz sergilediği bu özgül süreç, sistemi teşhir etmenin başlıca araçlarından biri yapılabilecekken; tersinden, merkezi bir eylemin iptal gerekçesi olarak ortaya konulmuştur.

Görülen odur ki, kamu emekçilerinin 4 Mart Kızılay direnişindeki devrimci-militan tutumlarının sürekliliğinden "çekinen" yalnızca devlet değildir. Direnişin hemen sonrasında KESK

MYK'nın "illere geri dönme" kararını alkış ve sloganlarla protesto eden devrimci kamu emekçileri, kendi sendikalarına rağmen 5 Mart'ta yeniden alana çıkarak kararlılıklarını gösterdiler. Bu devrimci duruş karşısında KESK yönetimi ise eylemi sona erdirmeyi (bilinçli olarak) tercih etti. 5 Mart'ta devletin saldırısıyla değil, KESK yönetiminin uzlaşmacı tavrı sonucu eylem alanını terketmek zorunda kalan kamu emekçileri, bu defa da 28 Kasım'da yapılacak olan merkezi eylemin "iptal kararı" ile karşı karşıya kaldılar. Tabanındaki devrimci basıncı belli sınırlar içerisinde tutmak zorunda olan KESK yönetimi, 12-13 Aralık'ta çeşitli

illerde eylemlilik kararı aldı. 13 Aralık'ta İstanbul'da yapılacak olan yürüyüş, Saraçhane'de başlayacak ve Aksaray Metro İstasyonu'nun önünde, basın açıklamasının okunmasıyla sona erecekti. Ancak yoğun polis ablukası ve bunun da ötesinde yeterli kararlılığın gösterilememesi sonucu yürüyüş gerçekleşmedi. Saraçhane'ye Eğitim-Sen (2 Nolu Şube, 7 Nolu Şube, 8 Nolu Şube), Maliye-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, Bem-Sen, Tarım Gıda-Sen, SES pankartlarıyla gelen kamu emekçileri, "Eğitimde özelleştirmeye hayır", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Baskıya son, sürgünler durdurulsun", "Yüzdelik zamlara hayır", "Yaşasın grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı", "Herkes çalışma hakkı, iş güvencesi" dövizlerini açtılar. Polis tarafından yoğun bir ablukaya alınan emekçiler, "Krizin faturası patronlara!", "Çetelere değil, emekçiye bütçe!", "Savaşa değil, emekçiye bütçe!", "Toplusözleşme hakkımız, grev silahımız!", "Yaşasın iş, ekmek, özgürlük mücadelemiz!", "Çetelere kıyak, emekçiye dayak, bu abluka

dağıtılacak!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Yaşasın demokrasi mücadelemiz!", "Baskılar bizi yıldırılmaz!", "Yürüyüş hakkımız engellenemez!", "Yılgınlık yok, direniş var!" sloganlarını attılar. Emekçilerin yürüyüşe geçmek için hareketlenmesi üzerine ablukayı sıkılaştıran polis, basın açıklamasının okunmaya başlamasıyla çemberi genişletti. Zira basın açıklamasının okunması, yürüyüşün gerçekleşmeyeceğini açıkça gösteriyordu. KESK yöneticileri yine de açıklamanın ardından eylemin sona erdiğini söylemek ihtiyacı hissettiler. Böylece, iptal edilen merkezi eylemin ardından birer hava boşaltma eylemi olarak gündeme gelen yerel eylemliliklerden biri daha sona erdi.

Kamu emekçilerinin geçen sene "Kış bahara çevireceğiz!" sloganıyla başlattıkları süreç, 4 Mart Kızılay direnişiyle doruğuna ulaştı. Kamu emekçisi, "Yaşasın Kızılay direnişimiz!" şiarını yalnızca bir slogan olmaktan çıkarmak sorumluluğuyla yüzyüzedir. Kamu emekçilerinin mücadelesi, KESK bürokrasisinin sınırları içine sığmadığı oranda, onu aşmaya mahkumdur.

İzmir:

Çeşitli illerden yürüyüş kortejleri oluşturup, son durak olarak da Ankara'da kitlesel bir miting yapma planını olağan(üstü) bir toplantıyla iptal eden KESK, 12-13 Aralık günleri birçok ilde miting yapma kararı aldı.

12 Aralık'ta, İzmir'de önce Konak Balık Hali önünde toplanıp oradan Cumhuriyet Meydanı'na yürünerek yapılacak duyurulan miting, KESK'e Ankara mitingini iptal ettiren nedenlerin sahibinin basıncıyla, 11 Aralık günü eylem planı aniden değişti. İzmir Valiliği, gerçekte herkesçe bilinen ama ifadelendirilmiş şekliyle tamamen keyfi olan nedenlerden dolayı Cumhuriyet Meydanı'nda miting yapılmasına kesinlikle izin

verilmeyeceğini KESK şubelerine ilettiler. Bu yüzden eylem biçimi kitlesel basın açıklamasına dönüştü. Saat 13.30'da Sümerbank önünde biraraya gelen kamu emekçileri kortejler oluşturarak Konak Meydanı'na geldi. Yaklaşık 2500 kişinin katıldığı eylemde dikkat çeken noktalar şunlardı:

* Artık son zamanlardaki eylem süreçlerinde "KESK eylemleri dahil) ilkeler netleşmiş durumda. Birinci ilke; geri adım attırma ilkesi ve ikinci ilke; geri adım atma ilkesi. Bu iki ilke de şimdi çok revaçta. Ankara mitinginin iptal nedeni ikinci ilkeydi, birinci ilkeye bağlı olarak. Keza İzmir mitinginin planının değişmesi de buydu. İkinci ilkenin bu kez bir kitap Arşivi - <https://www.kizilbayrak.org>

Kabul gördüğü durumlarda, dolayısıyla birinci ilke de daha pervasızca devreye giriyor. Kafasında her zaman birinci ilkeyi saklı tutan sermaye devleti sonuç aldıkça bu yöneme daha sıkı sarılıyor. Bu ilkenin kökeni için faşist sermaye diktatörlüğü demek yeterli. İkinci ilke içinse sadece tek kelime; reformizm...

* Eylem öncesi ve süresince silahlı, coplu ve sivil devlet güçleri tam teçhizatlı görev başındaydı. Kitle eylemlerinde korku ruh halini yaratmak için yoğun bir polis kuşatması yine -hazırol- durumunda bekliyordu.

* EMEP ve ÖDP imzalı bir KESK eylemi yaşandı. Her nedense Tümtis dışında, kamu sendikalarının dışında kimseye pankart açtırılmadı. (DMP'nin yanı sıra Genel-İş ve Nakliyat-İş dahil).

* Eylemin bütününde kitleye genelde ruhsuzluk ve coşkusuzluk hakimdi. Bu atılan sloganların zayıflığında ve değişik biçimlerde gözlenebiliyordu. Yine de, nispeten 3 Kasım'daki Susurluk'u protesto mitinginden daha büyük bir coşku vardı.

* EMEP ayrı bir kortejle, ellerinde Evrensel gazetelerini taşıyarak yürüdü. (Yaklaşık 50-200 kişi). Daha sonra

buna SİP eklendi.

* En çok atılan sloganlar şunlardı; "Faşizme karşı omuz omuza!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "İşçi memur elele genel greve!", "Savaşa değil emekçiye bütçe!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Susma sustukça sıra sana gelecek!", "Yaşasın iş, ekmek, özgürlük mücadelemiz!"

* Polis tarafından katledilen Evrensel Gazetesi muhabiri Metin Göktepe'nin annesi Fadime Göktepe de eyleme katılmıştı. Sürmekte olan bu davanın tutuklu sanıklarının serbest bırakılması ve basına yönelik saldırılar da sloganlarla ve konuşmalarla protesto edildi.

* Son olarak da reformizmin izlerini taşıyan her eylem gibi bu eylem de, saldırılara karşı kararlı bir karşı duruştan çok, dostlar alış-verişte görsün türünden yapılan bir eylemi andırıyordu. Programlı ve kapsamlı bir saldırı planını uygulamaya sokan burjuvazi için bu eylemin ardından "asayiş berkemal" sayılır.

Eylemde Kamu Emekçileri Bülteni özel sayısı dağıtıldı ve kuşlama yapıldı. Kamu emekçileri dağıtılan bildirileri özel bir ilgi gösterdiler.

Kızıl Bayrak/İzmir

12-13 Aralık eylemlerinden izlenimler...

Ankara:

Kapitalizmin yapısal krizinin yeni ve daha derin bir evreye girdiği, Türkiye kapitalizminin gerek dünya kapitalist krizinin etkisi gerekse kendi yapısal sorunlarının bir sonucu olarak krizi derinlemesine yaşadığı bugünlerde Ankara'da yapılan miting büyük bir önem taşıyordu. Kapitalistler krizi aşmak için reel ücretlerde önemli düşüşler yaratmaya, özelleştirme saldırısına hız vermeye ve işten atmalara

bütçe görüşmeleri yapılırken KESK'in aldığı "beş koldan Ankara'ya yürüme ve kitlesel bir miting yapma" kararını "provokasyona açık bir ortam" bahanesiyle geri alması emekçiler açısından önemli bir olumsuzluktu. Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı medyası, faşist çeteleri, polisi ve askeriyle sermaye devletinin topyekün bir saldırıyı yükselttiği bir

girişirken (Türk-İş'in verilerine göre son dönemde yüzbinlerce işçiyi işten atarken) emek cephesinden ciddi bir birleşik mücadele hattı yaratmak büyük önem taşıyordu/taşıyor. A. Öcalan'ın İtalya'ya gitmesiyle birlikte, sermaye devletinin, kendi ekonomik ve siyasal krizini gizlemek, çeteleşmiş düzenini meşrulaştırmak ve temsilcilerinin pisliklerini örtmeye yönelik olarak yükselttiği şoven dalga ortamında,

dönemde, halkların kardeşliğinden dem vuran KESK yönetiminin eylem kararını geri çekmeleri emekçiler açısından asıl provokasyondur.

Ancak, KESK bürokratları tabanda yeralan muhalif kamu emekçilerinin basıncının da etkisiyle yerelliklerle sınırlı olsa da, ki birtakım yerelliklerde bazı eylemler yapılmıştı, bunun üzerine "özelleştirmelere karşı 13 Aralık eylemi" kararını aldı ve kamu emekçileri bu eyleme kitlesel olarak katıldı. Eğitim-Sen'in eyleme katılımı gerek kitlesellik açısından gerekse atılan sloganların ileriliğiyle dikkat çekiciydi. SES ve Tüm Maliye-Sen de kitlesellik ve coşku nitelikleri taşıyan sendikalarındı. KESK dışında eylemde EMEP, SİP, Halkevleri, HADEP, DTCF öğrencileri ve DISK pankart açtılar.

Eylem saat 12:00'de Tandoğan'dan başladı. Abdi İpekçi Parkı'na kadar yürüyen 5-6 bin kişilik kitle burada KESK yönetiminin konuşmaları, YİBİTAŞ'ta çalışan bir işçinin sendika mücadelesini anlatan konuşmasının ve Grup Çığ'ın müzik dinletisinin ardından sloganlar dağıldı.

Eylemde "Çetelere kıyak, emekçiye dayak, bu abluka dağıtılacak!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "YİBİTAŞ işçisi yalnız değildir!", "Yaşasın demokrasi mücadelemiz!" sloganları sıkça atılan sloganlardı.

Polisin olağanüstü "güvenlik" önlemleri miting öncesi Tandoğan'a

bile aranmadan kimsenin alınmamasında kendini gösteriyordu. Abdi İpekçi'ye kadar iki yerde polis araması vardı. Bunun yanında Tandoğan'dan Abdi İpekçi'ye kadar tüm arayollar polisçe tutulmuştu.

28 günlük bir direnişin ardından TÜMTİS'te örgütlenme hakkını kazanmış olan YİBİTAŞ işçileri mitingin en coşkulu korteji idi. YİBİTAŞ işçileri aynı zamanda alandaki kitlenin "YİBİTAŞ işçisi yalnız değildir!" sloganları ile en fazla önemsedikleri kitle olma özelliğini gösteriyordu.

Komünistler olarak mitinge sendikalar ve YİBİTAŞ işçileriyle birlikte iyi denebilecek bir kitle ile katıldık. Mitingin başında yürüyüşteki ve alandaki coşku eksikliğini ortadan kaldırmak için ileri sloganlarımızı haykırdık, attık ve attırdık.

TÜSİAD'ın sık sık toplantılar düzenleyip istikrarlı bir hükümet kurulması çağrısı yaptığı ve işçi ve emekçilere yönelik toplu işten atma tehditlerinde bulunduğu bu süreç de gösteriyor ki, kış ve ilkbahar sermaye devleti açısından oldukça zor geçecek. Krizin faturasını bir kez daha işçi ve emekçilere kesmeye çalışacaklar. Sıfır zam dayatmaları, kamu emekçileri için '99 yılının ilk altı ayı için geçerli olacak % 25 zam ve ağızlarda dolaşan devalüasyon tehditleri bunun bazı göstergeleri.

Gün birleşik işçi-emekçi mücadelesini yükseltme ve krizin faturasını kapitalistlere ödetme günüdür.

Kızıl Bayrak/Ankara

Antakya:

Sermaye devleti içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal krizden kurtulabilmek için elinden geleni ardına koymuyor. 75 yıl önce kurulan burjuva cumhuriyeti muhalif güçler üzerinde terör estirerek gelişen kitle hareketini boğmaya çalışmaktadır 75 yıldır. İşçi-emekçilere baskı, terör, açlık, sefalet, işkence dışında hiçbir şey vermemiştir 75 yıl içerisinde. İşçi-emekçi ve öğrencilere iki defa karanlık bir süreç yaşatmıştır. Susurluk'ta ortaya çıkan görünüm sermaye devlet erkanının çetelerle olan ilişki ağlarının ortaya çıkması, en son kaset savaşlarıyla ortaya çıkan daha sonra M. Yılmaz

Hükümeti'nin alaşağı edileceği çetelerle olan ilişkilerin boy vermesi zaten baştan aşağı çürümüş çeteleşmiş devleti bir çıkmaza sürüklemiştir. PKK Genel Başkanının İtalya'ya gidişi çete devletini son anda sürüklendiği çıkmazdan kurtarmış, işçi ve emekçilerin bilinçlerini felç etmek, ekonomik ve sosyal tıkanıklığı servet ve sefalet arasında keskinleşen sınıf mücadelelerini örtbas etmek için 75 yıl kontra tarihinin belirli aşamalarında gündeme sokulan şovenist histeri kampanyası tırmandırılmaya çalışılmaktadır. Kitle hareketliliğine canalcı ihtiyaçların ödenmesi

süreçte KESK GYK'nın 1999 bütçesini protesto etmek amacıyla merkezi bir düzeyde eylem kararı alıp daha sonra ertelemesi şovenizme utangaç bir destek mahiyeti taşıyordu. Reformist sendikal bürokrasisinin almış olduğu bu karar tabanda tepkiyle karşılanmış, üzerlerindeki taban basıncı KESK'i alana çıkmaya zorlamıştır.

12 Aralık 1998 Cumartesi günü Antakya Tivoli Meydanı'nda gerçekleşmiş olan "Sendikal Haklar ve Demokrasi" başlıklı basın açıklamasında polisin barikat kurması kamu emekçileri tarafından

"Faşizme karşı omuz omuza!", "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Çetelerden hesabı emekçiler soracak!", "Emekçiye değil çetelere barikat!", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!" şeklinde sloganlar atıldı. Bunu hazmedemeyen sermayenin kolluk güçleri saldırıya geçti. Bunun üzerine kitle karşı saldırıya geçti. Saldırı sonucunda 25 kişi gözaltına alındı. 30'a yakın eylemci çeşitli yerlerinden yaralanırken, T(erör) C(umhuriyeti)'nin 4 uşağı da yaralandı. Gözaltına alınanlar aynı gün çıkarıldıkları adliyede serbest bırakıldılar.

Kızıl Bayrak/Antakya

12-13 Aralık eylemlerinden izlenimler...

Kayseri:

KESK'in Ankara'da yapılacak büyük eyleminin iptal etmesinden sonra üye tabanından gelen yoğun tepkiler üzerine yeniden kararını almak zorunda kaldıkları mitinglerden biri de Kayseri'de yapıldı.

Hiçbir ciddi hazırlığın yapılmadığı mitingi sadece bir memur eylemi gibi anlayan KESK miting tertip komitesi işe mitinge katılacak diğer çevrelere karşı yasaklar koyarak başladı. Barbaros köprüsündeki toplanma yerine sayıları ancak yüzelliye bulan bir kitle gelebildi. Yürüyüş esnasındaki katılımlarla ikiyüz kişilik bir kitleyi bulan kortej heyecansız ve coşkusuzdu.

Hiçbir partinin, hiçbir siyasi çevrenin, hiçbir demokratik kitle örgütünün pankart açmasına izin vermeme kararının alındığı mitingde

CHP'nin seçim otobüsünün adıyla, sembolüyle, mitingin en ön safında yer alması ve mitingin onun üzerinden yönetilmesi, mitingin KESK tarafından değil de, CHP tarafından düzenlendiğini düşündürdü. CHP'nin baştafta yer tutması, mitinge pankartsız, flamasız katılan yeni genç reformist partilerden ÖDP, EMEP ve HADEP'in altında birleştikleri bir şemsiyeydi adeta.

Üçyüzden fazla polisin bulundurulduğu mitingde Kızıl Bayrak okurlarının da aralarında bulunduğu devrimci çevreler yüz kişilik bir kitleyle İHD'nin pankartı arkasında saf tuttular. CHP parti otobüsünün üzerinden sık sık atılan "Yaşasın sendikal mücadelemiz!", "Yaşasın grev, yaşasın toplu sözleşme!", "Yaşasın bağımsız demokratik Türkiye!", "Yaşasın iş,

ekmek, özgürlük mücadelemiz!" gibi sloganların yanı sıra, İHD pankartının arkasında yürüyen kitle tarafından ise, "Devlet güdümlü sendikaya hayır!", "İşçi-memur el ele, genel greve!", "Sokağa, eyleme, özgürleşmeye!", "Sistem çürüyor, emekçiler yürüyor!", "Susma sustukça sıra sana gelecek!", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "İşçi kıymına hayır, zamlara hayır!", "İş, ekmek, özgürlük devrimle gelecek!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Sermaye mezara emek iktidara!", "Kurtuluş devrimde, kurtuluş sosyalizmde!" sloganları atıldı.

Sadece Kızıl Bayrak okurlarının üçyüzden fazla bildiri dağıttığı mitingte miting sözcüsü Tahsin Yılmaz'ın Kızıl Bayrak okurlarına "Sizin yüzünüzden, attığınız

sloganlardan, yaptığınız işlerden biz sorumlu tutuluyoruz ve yargılanıyoruz." diyerek müdahale etmek istemesine tepki gösterildi.

CHP, EMEP ve ÖDP büyük bir şaklabanlıkla ve şamatayla anons edilip mesajları okunurken Kızıl Bayrak tarafından daha ilk elden verilen mesaj kasıtlı bir biçimde okunmadı. Konuşmalar ve halaylardan sonra dağılan kitlenin ardından mesajın fiilen polise okunması KESK içindeki kamu emekçilerinin mücadelelerinin önündeki ilk engellerin kendi iç bünyelerinde olduğunu gösteriyordu.

Mitingin bitiminden sonra Kızıl Bayrak okurlarının önü sivil polislerce kesildi. Baskı ve korku salmak isteyen polise karşı alınan kararlı tutumun ardından polis melek rolüne bürünme ihtiyacı duydu.

Kızıl Bayrak/Kayseri

Zonguldak:

Şovenist histeriyle tırmandırılan faşist terör dalgası karşısında daha önceden karar almış olduğu Ankara yürüyüşü ve 28 Kasım mitingini iptal edip, böylelikle düzen cephesiyle bütünleşme yönünde yeni bir adım atan reformist KESK yönetimi, tabandan yükselen basınç karşısında aldığı 12-13 Aralık mitinglerini de ya salonlara hapsederek ya da basın açıklamalarına dönüştürerek yürüdüğü yoldan geri dönmediğini göstermiş oldu.

Zonguldak'ta da 12 Kasım için alınan miting kararı izin alınmasına rağmen "nereden geldiği belli olmayan" bir kararla (çünkü bu

karardan eylem komitesinde yeralan şube yöneticileri de haberdar olmadıklarını ileri sürüyorlar) basın açıklamasına dönüştürülmeye çalışıldı. İstasyon Caddesinden toplanılıp, mitingin yapılacağı Madenci Atını'na kadar yürüneceği duyurulmuştu. Ancak mitinge katılmak için toplanma yeri olan İstasyon Meydanı'na gelen kamu emekçileri burada bekleyen bazı KESK şube yöneticilerinden mitingin "hava muhalefeti" nedeniyle basın açıklamasına dönüştürüldüğünü öğrendiler.

Ancak bu karara tepki gösteren bir grup devrimci kamu emekçisi,

İstasyon Caddesinde toplanıp iptal edilmek istenen yürüyüşü gerçekleştirdiler. Sloganlarla ve dövizlerle Madenci Anıtı'na yüründü ve basın açıklaması için bekleyen kitleyle birleşildi. Devrimci kamu emekçilerinin alana kadar yaptıkları yürüyüşte attıkları sloganlar ve açtıkları dövizler arasında "Yılgınlık yok, direniş var!", "Teslimiyete hayır, direniş var!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Savaşa değil eğitime, sağlığa bütçe!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Gözetimdeki KESK üyeleri bırakılsın!", "Sermaye saldırıyor, reformizm oyuyor, bu abluka dağıtılacak!", "Şovenist

kışkırtmalara hayır!", "Cumartesi anneleri onurumuzdur!" yer aldı.

Daha sonra KESK Şubeler Platformu adına bir basın açıklaması okunmaya başlandığında "Teslimiyete hayır, direniş var!" sloganlarıyla alanı terk ettiler. Devrimci kamu emekçileri gösterdikleri bu inisiyatifle KESK yönetimine hakim reformist-icazetçi anlayışı protesto etmiş oldular. Eylem bitiminde sendikalarda toplanan ve yönetime karşı tepkilerini gösteren kamu emekçileri bu barikatı aşacaklarını dile getirerek dağıldılar.

Kızıl Bayrak/Zonguldak

Kocaeli:

Kocaeli Sendikalar Birliği'nden zircirleme eylemi...

15 Aralık Salı günü, Kocaeli Sendikalar Birliği, Sopalı SSK Hastanesi'nde saat 08:00'den 18:00'e kadar süren bir zircirleme eylemi gerçekleştirdi. SSK Kocaeli Hastanesi, Gebze Dispanseri ve İzmit Merkez Dispanseri'nin ihtiyacı olan, personel, teknik ve tıbbi

cihazların temin edilmesi için yapılan zircirleme eyleme, Türk-İş, DİSK, Hak-İş ve KESK'in tüm şube başkanları ve temsilcileri katıldı. Ayrıca sabah saatlerinde KORDSA işçileri, öğleden sonra ise DİSK Lastik-İş, Hak-İş ve Petrol-İş pantkartlarıyla gelerek,

destek ziyaretinde bulundular. Eylemcilerin üzerlerinde taşıdıkları ve astıkları dövizlerden bazıları şunlardı: "Doktorsuz hastane olmaz!", "Sorun çözülür, zincir çözülür!", "Hekim, sağlık personeli, tıbbi araç-gereç istiyoruz!", "Hizmet

çok, hizmet yok!", "Sağlıkta tasarruf olmaz!"

Kocaeli işçi sınıfının, birlikte hareket etmeye başladığı bu süreçte, Sendikalar Birliği'nin gerçekleştirdiği zircirleme eylemi, ancak "tebessümlere" neden

eylemin neden yapıldığı kadar, hangi araçlarla, nasıl yapıldığı da önem taşıyor. Kocaeli merkezinde yapılacak bir miting ya da iş bırakma, ciddiyetten tümüyle yoksun olan bu zircirleme eyleminden çok daha etkili olurdu. Ancak etkili olmaktan öte "reklam" olmayı amaçlayan sendika yöneticileri, bu eylem biçimini tercih etmişlerdir. Hekim, personel, tıbbi araç-gereç isteniyorsa, bu, kendini zircirleyerek değil, Kocaeli işçi ve emekçileriyle alanlara çıkarak olur.

Tuzla'da direnişler sürüyor!

Tuzla işçisi tensikatlara ve baskılara karşı işbiraktı!

Tuzla Organize Deri Sanayii işçileri kriz bahanesi ile yoğunlaşan işçi çıkartmaları ve baskıları protesto etmek için 17 Aralık Perşembe günü iş bırakma eylemi yaptı. 2000 civarında işçinin katıldığı bir basın açıklamasının da yapıldığı eylemde Türkiye Deri-İş sendikası genel yönetim kurulu adılan yapılan açıklamada "Hükümet ve sermaye çevreleri çalışanların sorunlarına ilgisiz kalırsa işçileri koruyucu önlemler almazlarsa, işçilere iş güvencesi sağlamazlarsa daha yeni ve etkili eylemler koyacağız" dendi.

Saat 12.00'de Traktörçüler Meydanı'nda toplanmaya başlayan deri işçileri sınıf dayanışması için gelen Yol-İş 1 Nolu şubeye bağlı yaklaşık 50 Karayolu işçisi ve Tez Koop-İş İst. Şubesi pankartı altında 44 gündür grevde olan Odalar Birliği işçilerinin de katıldığı bir yürüyüş düzenlediler. Coşkunun hakim olduğu yürüyüşle Organize Deri Sanayii içinde bulunan Deri İşverenleri Sendikası önüne gelen korteje hitaben basın açıklamasını Deri İş genel başkanı Yener Kaya okudu.

Tuzla Deri-İş şube başkanı Cemal Taşkaya, Deri-İş genel başkan vekili Musa Selvi, Türk-İş 1. bölge başkanı Faruk Büyükkucak, TÜMTİS genel başkanı Sabri Topçu, şube başkanları adına Kenan Kaya ve Hava-İş genel başkanı Atilay Ayçin de birer konuşma yaptılar.

Konuşmalarda özetle; Musa Selvi: "Tuzla'da bugüne dek binin üzerinde işçi atıldı. İflas ettik deyip işçileri atıyor, burada işyerini kapatıp Çorlu'da açıyorlar. Hile yapıyorlar", C. Taşkaya: "İşverenler, derdiniz krizin faturasını bize yıkmak mı, sendikayı bitirmek mi, TİS'de sıfır sözleşme mi bilelim. Bugünün yarını da var. Bugünkü yürüyüşümüz ikinci, üçüncüsü ağır olacak. Uyarıyoruz, gelin işçi çıkarma sevdasından vazgeçin, atılan arkadaşları geri alın", F. Büyükkucak: "Geline nokta sınıf kargaşasını önlemek istiyorsak bunun tek yolunu ağzımıza almaktan artık çekinmeyelim, genel grevdir. 24 Aralık'ta yapılacak başkanlar kurulunda zaman geçirilmeden eylem kararı alınmalıdır. Hassasiyetinizi Ankara'ya ileteceğim", S. Topçu

TÜMTİS'e yönelik saldırıları anlatarak: "Bugüne dek sendikalara ve sendikacılara asayiş şubesi dışında polis gelmemişti, ilk defa TEM'den çete kurdıkları iddiası ile bir sendikaya polis geliyor. Türk-İş'e 5'li çeteden çekilin diyoruz", K. Kaya: "Manevra yapıp önümüze krizi dayattılar. Bu kriz sunidir. Örgütsüz toplum yaratma sevdasındalar. Türk-İş 5'li konseyden çıksın. Kriz bahanesi ile saldırılar sürerse Ankara'yı cadırkent haline çeviririz." dediler.

Konuşmacıların PDK listesi: https://tr.wikipedia.org/wiki/Problemler_Derisi

çıkmasını istedi.

Sınıf dayanışması için gelen Hava-İş genel başkanı ve yönetim kurulu, TÜMTİS genel başkanı, Belediye-İş 2 Nolu şube başkanı ve yönetim kurulu, Yol-İş 3 Nolu şube sekreteri, Yol-İş 1 Nolu şube yönetim kurulu ve işyeri temsilcileri, TÜMTİS genel merkez ve İstanbul şube yönetim kurulu ve Beşiktaş-Fındıklı Odalar Birliği grevci işçileri, TÜMTİS Bursa şube başkanı, Munzur Pekgüleç, CHP Tuzla İlçe Başkanı, ÖDP Kartal-Pendik ilçe yönetim kurulu, Hadep Tuzla ilçe yönetim kurulu ve Emekçi Kadınlar Birliği'nin katıldığı yürüyüş ve basın açıklamasında Deri-İş ve Tez Koop-İş pankartlarının açıldı. Eylemde Kızıl Bayrak, Dayanışma, Mücadele Birliği, ÖDP bildiri dağıttı.

Gündemde olan hemen hemen her konuya sloganlarla değinilen eylemde şu sloganlar atıldı: "Birlik, mücadele zafer!", "Zafer savaşan işçilerin olacak!", "Üreten biziz yöneten de biz olacağız!", "Genel grev, genel direniş!", "Atılan işçiler geri alınsın!", "Baskılar bizleri yıldırılmaz!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Sendika yoksa üretim de yok!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Çeteler halka hesap verecek!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!", "Geliyor, geliyor, genel grev geliyor!", "Çetelerden hesabı emekçiler soracak!", "İşçi kıyımına karşı tek yumruk, tek barikat!", "Tuzla faşizme mezar olacak!", "Suskun Türk-İş istemiyoruz!", "Kahrolsun ABD emperyalizmi!", "Zindanlar boşalsın tutsaklara özgürlük!", "İncirlik üssüne hayır!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kahrolsun MGK, MIT, CIA, kontr-gerilla!", "İşçiler birleşin sömürüye son!", "Analara kalkan elleri kıracağız!", "Çeteler mecliste, sendikacılar hapiste!", "TÜMTİS işçisi yalnız değildir!", "Sermayenin itleri yıldırılmaz bizleri!", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Kirli savaşa hayır!", "Sınıfın öncüsü Tuzla işçisi!", "Direnişin simgesi Tuzla işçisi!", "Kahrolsun beşli çete!", "İşçilere kalkan elleri kıracağız!", "Çetelerin ipleri MGK'nin elinde!", "Herkes ekmek, herkese iş, zafere kadar direniş!", "İş, ekmek, özgürlük, kahrolsun faşist diktatörlük!"...

Şu an Tuzla'da 22 direniş çadırında 460 işçi direnişte bulunuyor. Başkanlar kurulu öncesi Türk-İş'e bağlı şube başkanlarını tek tek gezerek genel grev kararı aldirmek için basınç oluşturmaya çalışan Tuzla deri işçileri Ankara yürüyüşünün de gündemlerinde olduğunu ve diğer sendikaların da katılacağı bir platform oluşturmaya çalıştıklarını anlatıyorlar.

Kızıl Bayrak/Kartal

Tuzla Organize Deri Sanayii'nde direnişler tüm baskılara rağmen kararlılığını kaybetmeden sürüyor. Direnişteki işçilerin bir bölümü çalıştıkları işletmelerin patronlarını dize getirdi ve direnişler kazanımla sonuçlandı. Tuzla işçisinin bazı işletmelerde direnişlerinin kazanımla bitmesine rağmen kriz bahanesi ile yaşanan tensikatlarla hergün Tuzla'daki direniş çadırlarına yenileri ekleniyor.

29 Kasım Pazar günü 200 civarında jandarma desteği ile işyerinden mal çıkartmaya çalışan Tabaksan patronu direnişteki işçilerin barikadı ile karşılaştı. Pazar günü deri sanayideki işletmelerin hemen hemen hepsinin kapalı olması ve yaklaşık 300 direnişçi işçiden başka kimsenin bulunmamasından yararlanmak isteyen

Tabaksan sermayedarı umduğunu bulamadı. Jandarma ablukası ve kurulan barikadı duyan birçok işçi ve Aydınlı halkından gelen destek üzerine Tabaksan patronu geri adım attı. 10 saat süren abluka boyunca patronla yapılan görüşmeler sonunda işçilerin talepleri kabul edildi. Tabaksan direnişi kazanımla bitirildi.

4 Aralık'ta Cihan Deri, 7 Aralık'ta da Kamelya Deri'deki direnişler kazanımla son buldu. Bu işletmelerde işçilerin bir bölümü tüm sosyal haklarını alarak işten ayrıldılar. Yapılan protokol gereği işveren bu işletmeleri bir yıl ve altı ay içinde açmak ve işçi almak isterse işten ayrılan bu işçileri almak zorunda olacaklar.

Yeni direnişe çıkan işletmelerle birlikte Tuzla Organize Deri'de 22'ye çıkan direniş sayısı Tuzla Organize Deri Sanayii'de genel bir direniş yaşanması gerektiğinin somut göstergesidir. Süren direnişleri güçlendirmek, sermayenin birleşik ve çok yönlü saldırısını püskürtmek için Deri-İş de sınıfın diğer bölüklerini, kitle örgütlerini harekete geçirmeli, kurulacak platformla sınıf dayanışması ve Tuzla işçisi daha da güçlendirilmelidir. Sık sık yapılacak basın açıklamalarıyla, uyarı nitelikli üretim durdurularla deri işçileri genel bir direnişe hazırlanmalı, yapılan eğitim çalışmalarında bu konu yoğun olarak işlenmelidir.

Kızıl Bayrak/Kartal

TASAŞ'ta grev!

— Kısa adı TASAŞ olan Türk Ambalaj Sanayi işçileri 14 Aralık Pazartesi günü greve çıktı. Ücretler ve sosyal haklardaki uyuşmazlık üzerine greve çıkan işçiler biri Manisa diğeri Cevizli'de bulunan iki fabrikada üretimi durdurdu ve grev pankartlarını astılar. 85 çalışanı bulunan Cevizli TASAŞ'ta 68, Manisa'daki fabrikada da 90 sendikali çalışan var. Manisa TASAŞ tam otomatik ve konserve-salça kutuları üretiyor.

Özçelik-İş 2 No'lu Şube'de (Kartal) örgütlü olan Cevizli fabrikasının işçilerinden Şevki Şakir ile grev süreci üzerine söyleşi:

Kızıl Bayrak: Fabrikada kaç kişi çalışıyor, kaç sendikali? Buradaki çalışanlar hakkında bilgi verir misiniz?

Ş.Ş.: Fabrikanın 85 çalışanı var. Bunlardan 68'i sendikali. Diğerleri kapsam dışı çalışan memur arkadaşlar. Aynı kişiye ait bir fabrika da Manisa'da var. Oradaki işçi arkadaşlar da aynı taslaktan yararlanacak. Sözleşmemiz ortak yürütülüyor. Onlar da şu an grevdeler.

Kızıl Bayrak: Fabrika kimin, ne üretiyorsunuz?

Ş.Ş.: Çalıştığımız fabrika Has Holding'e bağlı bir kuruluş. Teneke kutu üretiyoruz. Boya, zeytinyağı, tiner kutuları gibi çeşitli kutular...

Kızıl Bayrak: Greve çıkmanızın sebebi nedir?

Ş.Ş.: Şu an ortalama 48 milyon maaşımız var. En düşük maaş alan arkadaşımız asgari ücret alıyor. En yüksek ücret 58 milyon. Ücretlerimiz çok düşüktü.

Taslak görüşmeleri 5 ay önce başlamıştı. Bunlar önden sözlü görüşmelerdi. 4 ay önce taslağı patrona verdik. Karşımızda muhatap bulamadık. Holding yönetimi karşımıza çıkmadı. Buradaki müdürlerin yetkileri sınırlı, belli bir yere kadar yetkileri var.

Biz birinci yıl için seyyanen 200 bin, artı % 50 istedik. Sosyal haklarımızda iyileştirme istedik. Yakıt, yol parası (servisimiz yok), ayakkabı parası gibi sosyal

haklarımızın artmasını istedik. Verilen rakamlar cüzi, yetmiyor. Bizim için önemli olan bayram, izin, yakıt, yol, ayakkabı parası gibi sosyal haklarımız ve saat ücretleriydi. Bunlarda anlaşılmadık ve greve çıktık.

Kızıl Bayrak: Sendikanın greve karşı ilgisi, tutumu nasıl, sınıf dayanışması oluyor mu?

Ş.Ş.: Sendika ile diyalogumuz çok iyi. Sendika günlük geliyor. Gözcü arkadaşların dışında biz temsilciler sürekli buradayız. Çevreden bireysel olarak sürekli gelen ziyaretçilerimiz oluyor. Grevin 1. ve 2. günü sendikamıza bağlı işyerlerinden toplu ve temsili düzeyde gelen işçi arkadaşlarımız oldu. İşçiler arasında iyi bir birliktelik var. Zaten mücadele veriyorsak bu birleşik olmalı. Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için olmalı.

Kızıl Bayrak: Son dönem kriz nedeniyle yaşanan işçi kıyımları hakkında ne söyleyeceksiniz?

Ş.Ş.: İşçi hiçbir zaman kriz yaratmaz. Hem patrona hem kendine kazandırır. Hiçbir zaman patronu bataklığa sürüklemeyiz. Kendi haklarını alamadığı için bazen eylem yapmak zorunda kalır. Alınanın terinin karşılığını alabilmek için eylem yapar. Bu da işverenin işine gelmez.

Kızıl Bayrak: Grevinizin başarı şansı nedir?

Ş.Ş.: Başaracağımıza olan inancımız tam. Buradaki çalışanlar omuz omuza birleşik bir mücadele verdiği, kenetlendiği müddetçe başarılı olmaması mümkün değil. Burada o birliktelik de var. Ben daha önce Otomobil-İş'in örgütleniş

olduğu Sace Elektrik'te (şimdiki adıyla Bismar) çalıştım. Burada '89-'91 yılları arasında Türkiye'nin en uzun süren grevini yaşadık. 875 gün sürmüştü. O grev sürecinde bir arkadaş grevi bırakmış, diğerleri sonuna kadar direnmışti. Burada da aynı kararlılıkla kazanacağız.

Kızıl Bayrak: Diğer işletmelerdeki sınıf kardeşlerinize söyleyeceğiniz birşey var mı?

Ş.Ş.: Bizim daha dirençli olabilmemiz için diğer işyerlerindeki işçi arkadaşların manevi desteği gerekli. Bu manevi destek bizi daha güçlü kılar. Bu her işyeri için geçerlidir. Arkamızda sınıfın gücünü görmek bize güç katar.

Bizim fabrikamızda duyarsız işçi yoktur. Her yerdeki direnişe gitmek istemiştir ve gitmiştir. Gidelim kararı alındığı müddetçe otobüs tutup topluca ya da temsili düzeyde gitmişizdir.

Kızıl Bayrak: Komiteniz var mı?

Ş.Ş.: Şu an için grev komitemiz var. 7 kişiden oluşuyor. Aralarında işbölümü yapıp komisyonlar kuruyorlar. Kuracakları bir komisyonla grevimizi kamuoyuna duyurmaya çalışacaklar. Diğer işkollarını da gezip dayanışma çağrısı yapacaklar.

İşçilerin sorunları ortak. A işkolu, B işkolu farketmiyor. Sorun sınıfın sorunu, sınıfsal bakmak gerek. Deri, tekstil, metal farketmiyor, grev ve direnişlerle dayanışmada bulunmak gerek.

Kızıl Bayrak: Teşekkürler, başarılar.

Aymasan'da tensikat...

Kartal Topselvi'de bulunan Aymasan ayakkabı fabrikasında 7 Aralık Pazartesi günü 180 işçi işten atıldı. Deri-İş Genel Merkezi'ne bağlı sendikal örgütlülüğü de olan işçilerin atılma nedeni olarak patronun söylediği şey ise "iş yok, krizdeyim, stoklarım çok, satış yapamıyorum" oldu. Bunun koca bir yalan olduğu patronun çevredeki evlere fason üretim yaptırmaya devam etmesinden, Tuzla'da beş katlı bir başka ayakkabı fabrikası yaptırıyor olmasından anlaşıyor olmakla birlikte, krizden etkilenmiş olsa bile sorumlusu işçiler olmadığı için faturasını ödememeliler.

Yaz aylarında da 134 işçinin atıldığı Aymasan'da 250 işçiyi atmayı planlayan sermayedar sendikanın görüşmeleri sonucu bu sayıyı 180'e düşürdü. İşçilerin direnişi kabul etmeyip atılmaları sesiz kalması sonucu bir tensikat daha kolayca yaşanabildi. Aymasan işçisi tensikatın nedeninin kriz değil sendikal örgütlülüklerini dağıtmaya yönelik bir saldırı olduğunun bilincinde olmalı, ona göre tavır geliştirmelidir.

Bir yıllık bir sendikal örgütlülüğü ve bilinci olan Aymasan işçileri, yüzlerce yıldır sınıf olarak hareket eden, bölüp, parçalayıp, yöneten bir sermaye sınıfının temsilcisi ile karşı karşıya olduklarının bilinciyle hareket etmelidir.

Aymasan işçileri dün patronun, şeflerin baskısı ve ağır çalışma koşulları karşısında birlik olup örgütlenmişlerdi, sendikali olmuşlardı. Bu birliği bozmadan sendikal örgütlülüğü bitiremeyeceğini bilen sermayedar birçok oyuna başvurdu. Fabrikadaki işçiler arasına önce Alevi-Sünni tartışmasını ve ayrımını soktu, daha sonra Kürt-Türk ayrımını kışkırttı, en son bölünme ise "A. Öcalan Türkiye'ye iade edilsin kampanyası" çerçevesinde patronun uşaklığını yapan yalaka işçiler tarafından yürütülen patronun organizasyonu imza kampanyası oyununa geldiler. Tensikat öncesi yaşanan son bölünme bu oldu.

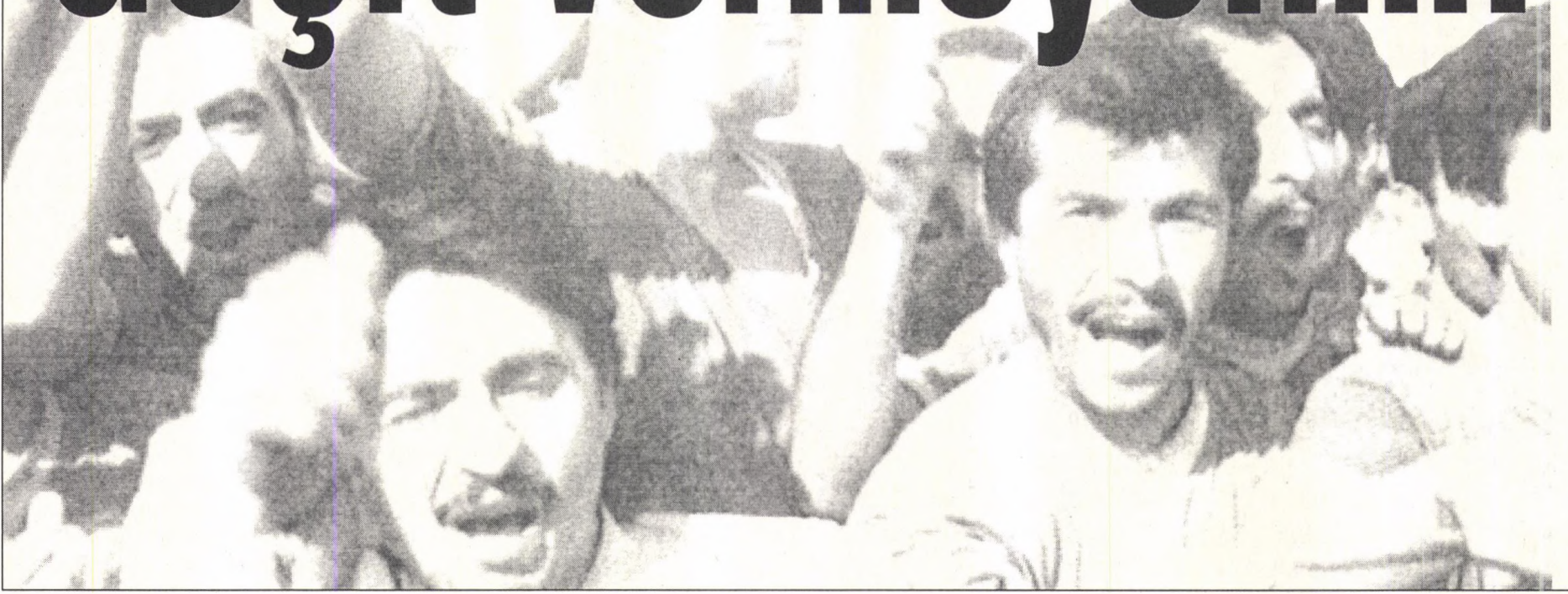
Aymasan işçileri şunu çok iyi bilmelidir; bütün işçi sınıfında olduğu gibi burada çalışan işçilerde mezheplerinden, siyasal görüşlerinden, milliyetlerinden dolayı az ya da çok ücret almıyorlar. Hepsi aynı cehennem şartlarında yaşıyor ve eziliyorlar. Aymasan işçileri işçi sınıfının bir üyesi olduklarının, sınıf kardeşi olduklarının bilinciyle hareket etmelidirler. İşten atılmalar, sefalet ücretleri, ağır çalışma koşulları gibi işçilerin yaşamını cehenneme çeviren sınıfın gündemi var iken sermaye tarafından yaratılan A. Öcalan'ın iadesi gibi suni gündemlere itibar etmemeliler ve birlikteliklerini zedeleyip sermayenin ekmeğine yağ sürmemeliler.

Aymasan işçileri sınıf kardeşi olmanın gereklerini yerine getirmediikleri, sınıf kardeşlerinin atılmasına sessiz kaldığı sürece yeni işten atılmalar, ücretsiz izinler, ağır çalışma koşulları yaşanacaktır. İşten atılmamış olmanın kurtuluş olmadığını Aymasan işçisi yaşayarak gördü. Yaz aylarında 134 işçi atıldığında direnmeyen işçiler bugün 180 işçinin kolaydan atılmasının da zeminini döşemiş, iznini vermiş oldu. Bugün için yapılabilecek şey yeni atılmaların önüne geçmek için işçilerin birliğini güçlendirmektir.

Kızıl Bayrak/Kartal

Esnek çalışma saldırısı sınıfın gündeminde:

Gecit vermeyelim!

MESS'in metal sektöründe geçtiğimiz toplu sözleşme döneminde esnek çalışmayı dayattığı ve bunun ön adımı olan kimi maddeleri geçirdiğini biliyoruz. MESS geçtiğimiz hafta içinde metal işkolunda örgütlü üç sendika ile görüşüp nabız yokladı ve krizi aşmak için esnek çalışma önerisi götürdü. Tekstil İşverenleri Sendikası da yaklaşık olarak aynı teklifi tekstilde örgütlü sendikalara götürdü. TİSK ise esnek çalışma saldırısını genelleştirip, Türk-İş, DISK ve Hak-İş'e işten çıkarmaların yerine esnek çalışmaya yönelmesi gerektiğini belirterek, yani "ölümü gösterip sıtmaya razı ederek" esnek çalışma önerisi götürdü.

Tüm dünyada sınıfa dayatılan bir saldırı olan esnek çalışma saldırısı geçtiğimiz yıl ABD'de gerçekleşen UPS grevi ile yanıtlanmış, Türkiye'de ise Makina Kalıp işçileri esnek çalışma saldırısına karşı sınıfları için greve gitmişlerdi.

Güncelde işveren sendikalarının önerilerine baktığımızda, önerinin tam bir saldırı paketi olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye'yi etkileyen ekonomik krizin aşılabilmesi için "işten çıkarmalar yerine, az çalıştırma, az çalışma, kısmi izin, ücretsiz izin gündeme gelmeli" diyen Refik Baydur, işçi-işveren olarak bu sıkıntılı günleri aşıp mutlu günleri beraber bulacaklarını, işçinin burnunu kanatmadan,

işletmeyi de kapatmadan Bayram Meral ile "iletken" bir nokta yaratarak hedef arayacaklarını ifade etti. Bu arada işlerinden olan 600.000 işçi (Türk-İş'in verilerine göre) herhalde pek aklına gelmemiş olmalı. İşçinin burnunu kanatmamaktan sözdebildiğine göre bu öneriye daha bir ayrıntılı bakalım da işçilerin burnu nasıl kanamayacakmış bir görelim:

* **Az çalıştırma:** 45 saatlik çalışma haftasının 30 saate düşürülmesi ve bunun yanında saat faktörü ile işçi ücretlerinin paralel hale getirilmesini, yani verilen ücretin de "30 saatlik ücret" olmasını içeren, yani asgari ücretin sınırlarını biraz daha aşağı çekmeyi hedefleyen bir öneri. İşçi sınıfının kanemicileri olarak sermaye sınıfı daha kısa sürede daha fazla kan emmek, daha fazla sömürmek, işçi sınıfını daha fazla ezmek istiyor kısacası.

* **Kısmi çalışma:** Kısa zamanlı çalışma olarak da adlandırabileceğimiz bu çalışma biçimi daha çok hizmet sektöründe uygulanagelen bir çalışma biçimidir ve güncelde sanayiye sokulmak istenmektedir. Böylece yine asgari ücretin çok çok altına işçiler çalıştırılacaklardır.

* **Ücretsiz izin:** Buna ücretsiz izinlerin resmileştirilmesi de diyebiliriz. Çünkü bu uygulama ile işveren işçileri istediği kadar ücretsiz izne çıkarabilecek, istediği an geri çağırabilecektir.

Bu önerilerin yanı sıra TİSK asgari ücretin işkolları ve işyerleri özgülünde belirlenebilmesi, yani asgari ücretin de esnetilmesi önerisini getirdi.

Bu uygulamaların bir bütün olarak geçerli olduğu koşullarda -ki zaten bir bütün olarak dayatılıyorlar- işçilerin burnunu kanatmamak ne

kelime, işçilerin her tarafının yara bere içinde kalacağı açıktır. Ücretler gitgide daraltılırken, sömürü gitgide yoğunlaşacak, patronlar kârlarına kâr katmaya (üstelik çok daha büyük oranlarla) devam ederken, işçilere yine fedakarlık ve sefalet düşecek, dolayısıyla krizin faturası hiçbir şekilde krizin kaynağı olmayan işçi sınıfına ödetilmiş olacaktır.

Ya Refik Baydur'un "biz etle tırnağız", "mutlu günleri beraber bulacağız" dediği Bayram Meral ne diyor bu hususta, bir de ona bakalım: "Zaman zaman işverenlerle çıkarlarımız ters düşse bile ülke çıkarları konusunda ters düşmeyiz. Mevcut durum işçi ve işveren meselesini aşarak, ülke sorunu haline geldi. Tek amacımız işçi-işveren ilişkilerinin sağlıklı gitmesi, verimin, istihdamın artması ve huzurun sağlanması."

Türk Metal'in esnek çalışma önerisine karşı tavrı ise her zamanki gibi dikkat çekici. Toplu sözleşme dönemi öncesi yine "% 90'ın altına imza atmıyoruz" diye esip gürlemiş, sonra % 25-43 arası bir satış sözleşmesi yapmışlar, ardından metal işçilerinin yükselen tepkisinin önüne geçmek için işverenlerle elele türlü manipülasyonlar yapmışlar, türlü oyunlar oynamışlardı. İşçilerin

Sınıf uzlaşmacılığı. "ulusal çıkarlarda ortaklık" çizgisi işçi sınıfının yüzlerce yıllık savaşlarıyla elde ettiği kazanımların elinden alınmasına kadar varabiliyor.

Bu saldırıya karşı yapılması gereken.

"Esnek çalışmaya havır". "35 saatlik işgünü. insanca yaşayabilecek bir ücret ve çalışma koşulları". "Herkes iş. çalışanlara işgüvencesi".

"Sefalet ücretlerine havır" siarları etrafında. birleşik saldırı yürüten sermaye sınıfına karşı birleşik karşı kovusun örgütlenmesidir.

Saldırı tüm işçi sınıfına yöneliktir.

Birleşik karşı kovusun örgütlenmesi de sınıf için acilivet taşımaktadır.

Öncü işçiler. krizin faturasını asıl sahiplerine. kapitalistlere ödetmek. saldırıları birleşik karşı kovusu pusku olarak işçi sınıfı için görev başına!

gözünde tamamen kaybettikleri meşruiyeti biraz olsun kazanabilmek için kısmen radikal ve “kavgacı” bir söylem kullanıyor olsa da çizgisinde hiçbir değişiklik yok bu sendikanın, yine işverenlerle ortak hareket edecekler ve sınıfa ihaneti daha da derinleştirecekler. Aynı M. Özbek, hem “MESS işçi çıkartın diyor. Geri kalan için de 20-30 saatlik çalışma öneriyor. Utanmasalar işçi bedava çalışsın diyecekler. Makina mı çalıştırıyorlar, insan mı? Bütün bunlara karnımız tok. **Bir kavganın eşiğindeyiz. Teslim olmayacağız.**” (vurgular bizim) diyor hem de “Ülkenin içinde bulunduğu durumun idrakindeyiz. Gelsinler fabrikaları masaya yatıralım. Ama işçi gibi patron da elini taşın altına koysun. İşçi hareketi çok büyük hadiselerle gebe...Niye fabrikaların durumunu bizimle konuşmuyorlar.” diyerek, asıl derdinin sınıfa saldırılması değil, sınıfa saldırırken kendilerine hiç danışılmaması, hiç görüşlerinin alınmaması olduğunu itiraf ediyor. 11 Aralık'ta “Biz MESS'in önerisine kesinlikle evet demeyeceğiz. Ne gerekiyorsa onu yapacağız.” diyen M. Özbek dört gün sonra “Esnek çalışma, 30 saatlik çalışma, ücretleri düşürme gibi teklifler işçilerin istihdamlarını baltalamamak kaydıyla birtakım sosyal tedbirlerle donatıldığında müzakere edilebilir. Ancak işveren bunu istismar etmemelidir. İşçilerle birlikte hareket etmek zorundadır... İşverenle işçiler olarak zararı paylaşmaya hazırız. Oturup bilançolara bakalım... **İşverenle çıkar ayrılığımız yok, çıkar birliğimiz var.** İyi günde de, kötü günde de beraber olalım.” diyerek MESS'e güvence verdi. “Tek taraflı işçi çıkartma kararı almasınlar.” diyerek işçi çıkartma kararı almadan bize bildirin, biz daha uygun bir şekilde hallederiz demeye getiren M. Özbek, işten çıkarmaların tüm yan sanayiye de etkilediğini, sosyal barışı bozacağını söyledi. Türk Metal ihaneti bu şekilde derinleştirirken, metal işkolunda örgütlü diğer sendikalar ise pek farklı bir tepki vermediler. Öz Çelik-İş genel başkanı Recai Başkan “Biz zaten bu yıl esnek çalışma konusunda bir kitap yayınladık. Sadece toplu iş sözleşmesi yapan bir anlayışı çoktan geride bıraktık.” derken, Birleşik Metal-İş genel başkanı Kamil Kinkır ise net bir görüş ortaya koymaktan kaçınırken, tartışılıp ortak bir sonuç oluşturacaklarını, peşinen ne evet ne hayır demeyeceklerini söyledi. Dolayısıyla her iki sendika da konumları ve duruşları gereği faşist Türk Metal'e alternatif bir

duruş, bir sınıf sendikacılığı çizgisi tutturmadılar.

Sınıf uzlaşmacılığı, “ulusal çıkarlarda ortaklık” çizgisi işçi sınıfının yüzlerce yıllık savaşlarıyla elde ettiği kazanımların elinden alınmasına kadar varabiliyor. Bu saldırıya karşı yapılması gereken, “Esnek çalışmaya hayır”, “35 saatlik işgünü, insanca yaşayabilecek bir ücret ve çalışma koşulları”, “Herkes iş, çalışanlara işgüvencesi”, “Sefalet ücretlerine hayır” şiarları etrafında, birleşik saldırı yürüten sermaye sınıfına karşı birleşik karşı koyuşun örgütlenmesidir. Saldırı tüm işçi sınıfına yöneliktir. Birleşik karşı koyuşun örgütlenmesi de sınıf için aciliyet taşımaktadır. Öncü işçiler,

krizin faturasını asıl sahiplerine, kapitalistlere ödetmek, saldırıları birleşik karşı koyuşla püskürtmek için görev başına!

Türk Metal sendikası başkanı M. Özbek “İşverenle işçiler olarak zararı paylaşmaya hazırız. Oturup bilançolara bakalım... İşverenle çıkar ayrılığımız yok, çıkar birliğimiz var. İyi günde de, kötü günde de beraber olalım.” diyerek MESS'e güvence verdi. “Tek taraflı işçi çıkartma kararı almasınlar.” diyerek işçi çıkartma kararı almadan bize bildirin, biz daha uygun bir şekilde hallederiz demeye getiren M. Özbek, işten çıkarmaların tüm yan sanayiye de etkilediğini, sosyal barışı bozacağını söyledi. Türk Metal ihaneti bu şekilde derinleştirirken, metal işkolunda örgütlü diğer sendikalar ise pek farklı bir tepki vermediler.

Esnek çalışmaya, sefalet ücretlerine, işsizliğe, taşeronlaştırmaya hayır! Krizin faturası kapitalistlere!

Reformizmin seçim hesapları için bir sıçrama tahtası: “Türkiye Demokrasi Kurultayı” hazırlıkları sürüyor!

Başta DİSK, KESK, TMMOB, TTB, Halkevleri ve ÇHD olmak üzere birçok kurum ve kuruluşun biraraya gelerek düzenledikleri “Türkiye Demokrasi Kurultayı” hazırlıkları, 22 ilde yapılan bölgesel kurultaylarla başlatıldı. Reformist partilerin kurultaya kendi kimlikleriyle katılmayacakları önden açıklansa da, aslında “Türkiye Demokrasi Kurultayı”, tam da bu sendika ve dernekler üzerindeki reformist yönetimler aracılığıyla bu partilerin (somutta ÖDP) parlamentarist özlemlerine dayanak oluşturmak amacını taşıyor. Bu anlamıyla işçi ve emekçilerin özlem ve taleplerinin parlamenter bir yoldan, “demokratik bir anayasa” hazırlanarak giderileceği üzerine kurulu olan bu platform, çok açıktır ki, işçi ve emekçilerde düzene karşı biriken öfkenin düzen içi kanallara akıtılması gibi bir misyona sahiptir.

12 Aralık'ta yapılan “Zonguldak Demokrasi Kurultayı” tam da, yukarıda söylediğimiz gibi bir

uygun bir gündemle toplandı. Kurultay öncesinde asılan afişlerde gündem maddeleri; “99 bütçesi, özelleştirme, seçim yasaının demokratikleşmesi, siyasal parti yasaının demokratikleşmesi” olarak açıklanmıştı. Yani “Demokrasi Kurultayı” girişimcileri demokrasi sorunu adına bula bula sadece özelleştirme ve ‘99 bütçesini, çözüm olarak da besbelli ki, seçimlerin ve siyasi partiler yasaının demokratikleşmesini yani “seçim barajının kaldırılmasını ve milletvekili adaylarının ön seçimle belirlenmesi”ni daha baştan kurultayın gündemi olarak getirmiş, böylece kurultayın sınırlarını da daha baştan ortaya koymuşlardır. Ancak kurultay devrimcilerin müdahalesi ile bu sınırları daha başlarken aştı ve verilen ek gündem önerisi 44'e 39 oyla kabul edilerek (ÖDP ve KESK yöneticileri de içinde olmak üzere 100 kadar kişi çekimser kaldı) gündeme ulusal sorun ve şovenizm, kapitalizm ve Susurluk

alındı. Gündem maddelerine geçildiğinde de birçok devrimci kişi söz alarak kurultaya hakim kılınmak istenen reformist anlayış ve tarzını mahkum eden ve tüm sorunların altında bir düzen ve devlet gerçekliğinin yattığını belirten konuşmalar yaptılar. Söz alan bir Kızıl Bayrak çalışanı da Türkiye ve onun bir parçası olarak Zonguldak'ta mafya-sermaye-kontrgerilla içiçeliğinin özelleştirme saldırısı üzerindeki görünümüne değinerek, toptan çürüyen bu düzeni ve devletini yıkmaktan ve yerine sosyalizmi, bir işçi-emekçi iktidarını kurmaktan başka bir çözüm yolunun olmadığını belirten bir konuşma yaptı.

“Zonguldak Demokrasi Kurultayı” böylece reformistlerin beklentisi dışında devrimcilerin müdahalesiyle reformizmin, parlamenterizmin ve çürüyen düzenin sorgulandığı bir platforma dönüşerek sonuçlandırıldı.

Kızıl Bayrak/Zonguldak

Sermayenin “krizi yönetme” programı, işçi hareketini denetim altına alma programıdır!

Siyasi çürümenin ve ekonomik krizin tamamlayıcı bir unsuru olarak “hükümet arayışları” bir bunalıma dönüşmüş durumda. Düzen partilerindeki yıpranmışlık ve itibar kaybı yeni hükümeti kurma çalışmalarında çözümsüzlük üretiyor. MGK ve TUSİAD yeni saldırı hükümetini sorunsuz, sancısız bir tarzda yaratma gücünü ve olanağını bulamıyor. Generallerin Ecevit başkanlığındaki DYP-DSP-ANAP formülü de Çiller’in sırt çevirmesi sonucu fiyaskoyla sonuçlandı. Çiller, bir taraftan 28 Şubat’ın mimarı MGK’nın “taht”tan indirdiği RP’nin devamı FP’li hükümet önerileri dile getiriyor, görüntüde MGK politikalarına karşıt bir çizgi izliyor, diğer taraftan da TUSİAD’ın gizli oturumlarında sermayeye bağlılığını/uşaklığını daha açık cümlelerle izah ediyor. Susurluk kazasıyla birlikte kirli yüzü tamamen açığa çıkan kontr-gerilla yuvası DYP’nin MGK-TUSİAD’ın klasik politika ve direktiflerinden “ayrışması” şaşırtıcı olmamalıdır. Zira Çiller bu zemin üzerinde imaj tazelemek, çürüyen-dökülen yanlarını onarmak ve sermayeden daha güçlü bir yer talep etmek, yani süreçten kendisini ve partisini yenileyerek çıkmak istiyor.

“Hükümet krizi” sermayenin içine düştüğü siyasal çürümenin ve yönetememe krizinin bir sonucudur. Partiler arası tüm kombinasyonların hemen hemen denendiği ve daha da ötesi ekonomik krize ve siyasal-ahlaki yozlaşmaya hükümet dayandırılmadığı koşullarda, “eldeki parçalı kumaş”la halihazırda pratik bir sonuç bulunamayacağını tekelci sermaye ve onun bugünkü gözdesi Ecevit de çok iyi biliyor. Fakat sermaye çevreleri bu durumdan rahatsız olduklarını her fırsatta dillendiriyorlar. Ekonomik krizle birlikte siyasal alandaki istikrarsızlığın ve parçalanmışlığın işçi ve emekçilere

yönelik saldırı programının hayata geçirilmesinde zorluk teşkil ettiğinin bilincinde olan tekelci burjuvazi, partilerine aralarındaki dalaşı bırakmalarını ve kurulacak Ecevit hükümeti etrafında “milli birlik” oluşturmaları direktifini veriyor.

Önce Tayland, Güney Kore, Endonezya ve son olarak daha etkili tarzda Rusya’yı sarsan ekonomik kriz Türkiye ekonomisini de girdabına aldı. Krizin şu ana kadarki seyri yüzbinlerce işçiyi kapı dışarı attı ve daha yüzbinlerce işçinin aynı akıbeti yaşayacağını patronlar rahatlıkla ifade edebiliyorlar. “Kriz bizi etkilemez”, “krizden daha güçlü çıkacağız” demagogileri de böylelikle tuz buz oldu ve yerini “yangın var”, “zarar ediyoruz” edebiyatına bıraktı. Tekelci burjuvazi siyasal istikrarsızlığın ekonomiyi yanlış etkilediğinden, hatta ekonomik krize bunun ve hükümetin yanlış politikalarının neden olduğundan yakınlardan bir yandan ekonomik krize kendi lehine müdahale edecek “önlem”lerin devlet eliyle devreye sokulmasını talep ediyor, diğer yandan da krizin gerçek nedeninin çürüyen, can çekişen kapitalist sistemin kendisi olduğunu gizlemeye, örneğin Çiller’in yapmış olduğu şu veya bu hükümetin yanlış ekonomik politikalarına bağlamaya, böylece işçi sınıfı içinde doğabilecek sınıfsal tepkileri gerçek hedefinden saptırmaya ve hükümet arayışları içinde boğmaya çalışıyor. Ecevit’in varolan tıkanmaya karşı alternatif olarak gösterilmesi; ekonomiyi kurtaracak, ülkeyi krizden çıkaracak ve siyasal istikrarsızlığı önleyecek kişi olarak lanse edilmesinin bir anlamı budur.

Sermayenin sözcüleri, artık Türkiye’nin krizler ülkesi olduğundan ve hatta içlerinden bazıları “ekonomik krizi” yönetme konusunda Türkiye’nin dünyaya “deneyim satacağı”na inanıyorlar. Üretici PDE Kitap Arşivi <https://arxiv.org/abs/1912.00001>

bahsediyor. Bunun arkasında; IMF’nin saldırı programlarını sorunsuz olarak uygulayabilmenin, tüm çürümüş ve kokuşmuşluğuna rağmen, krizin faturasını ödemek zorunda bırakılan işçi ve emekçileri denetim altında tutabilmenin, onları aldatılabilmenin, sendikal bürokrasi aracılığıyla sınıfsal tepkilerini bertaraf edebilmenin “haklı” gururu var. İşçi sınıfı mücadele sahnesine çıkmadıkça, gücünü ve sınıf bilincini sermayeye karşı kuşanmadıkça, “Krizin faturasını kapitalistler ödesin”, “Tensikatlara izin vermeyeceğiz” vb. taleplerini alanlarda haykırmadıkça, burjuvazi, işçi sınıfı ve emekçi yığınları aldatmanın ve dolayısıyla “krizi yönetme”nin “haklı” gururunu yaşamaya devam edecektir.

Çünkü kapitalizmin yapısal özelliklerinin bir sonucu olarak boy gösteren krizden “devlet teşvikleri”, “ek kredi”, “vergi indirimi”, “ucuz hammadde”, “ihracatı artırıcı önlemler” vb. ile çıkılamayacağını farkında olan sermaye sınıfı, “krizi yönetme” planlarıyla toplu tensikatlara, düşük ücret, esnek çalışma vb. uygulamalarla karşı karşıya bırakılan işçi ve emekçilerin kapitalist sisteme yönelen tepkilerini düzeniçi kanallarda tutmaya ve bir kabusla dönüşen “sosyal patlama” tehdidini önlemeye çalışmaktadırlar.

“Krizi yönetme” planlarının tüm anlamı budur. Yani krizin ekonomik ve siyasal sonuçlarını işçi ve emekçilere yöneltecek bir saldırı planını layıkıyla yönetmek. Yani işten çıkarmaları, sefalet ücretlerini ve esnek çalışma uygulamalarını, özelleştirmeleri, “sosyal güvenlik reformu” adı altındaki saldırılarını yönetmek. Elbette ki krizi yönetmek sadece bu saldırıları uygulamaktan geçmiyor. Asıl olarak bunu, düzene zarar vermeden uygulamaktır. Bunun en gerçekçi yolu da sermaye ve işçi sınıfını

yolu budur.

Sermaye sınıfı bu gerçekliği kavrayarak ve bu hedefe uygun olarak hareket ediyor. Bu noktada attığı adımların en önemlisi işçi sınıfını sendika bürokratları aracılığıyla teslim almaktır. Türk-İş ve DİSK gibi “işçi sendikaları” da bilinen tarihsel ihanetlerini bir kez daha sergileyerek işçi sınıfını ESK üzerinden düzene bağlamaya çalışıyor ve işçi sınıfının “fedakarlık” yapacak birşeyi olmadığını bilinciyle sermayedarları “sosyal patlama” konusunda uyarıyor. Sermaye sınıfı da “krizi yönetme” planının bir parçası olarak “toplumsal uzlaşma” projesini, yığınların gözünde “temiz kalmış” olduğunu düşündükleri Ecevit üzerinden devreye sokarak “sosyal patlama” dinamiklerini kurutmak istiyor. Nitekim 1978 yılında hükümete geldiğinde de Ecevit, Türk-İş ile hükümet arasında “toplumsal anlaşma” imzalamış ve toplu iş sözleşmesi sürecine girmiş, Türk-İş’te örgütlü 500 bin işçinin grev kararını ve bir bütün olarak da işçi sınıfı saflarındaki toplumsal uyanışı kırmaya çalışmıştır.

Şimdi de Ecevit “sağ blok, sol blok zamanı değil, milleti cepheleştirme sonucu verecek formüllerin sağlıklı olduğuna inanmıyorum” diyerek aynı amacın peşinde olduğunu vurgulamış oluyor. Ecevit’in ESK’yı toplumun diğer kesimlerine, başta da düzen partilerine örnek göstermesi, hükümeti kurduktan sonra ülkeyi düze çıkarmak için ESK ile birlikte çalışacaklarını açıklamasının nedeni, işçi sınıfı ve sermaye sınıfını uzlaştırarak bir “toplumsal barış” yaratmak, bu yolla krizin faturasını işçi ve emekçilere çıkarmak ve saldırıları meşrulaştırmaktır.

Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa’daki revizyonist sistemlerin çöküşünü, “kapitalizmin ebediliği”ne, “sosyalizmin öldüğü”ne dayanak yapan uluslararası burjuvazi işçilerin çıkarlarının da bu sistemde “eşit derecede temsil edildiği”nin yoğun olarak propagandasını yaptı. Kapitalizmin bugün için başka bir alternatifi kalmamıştı! Söylenen buydu. Fakat tekelci burjuvazi gördüğü düşün sonuna doğru gelmiş bulunuyor. İşçi ve emekçilerin bu sistemi yerle bir edecek tarihsel eylemini her zamankinden daha çok enselerinde soluyorlar. “Sosyal patlama” korkuları bile, sosyalizmin öldüğünü değil, tam tersine burjuvazi için daha korkutucu bir “rüya” haline geldiğini göstermiyor mu?

Ekonomik ve siyasal krizde netleşen tablo:

Sendikal ihanet derinleşiyor

— Tam da işçilerin siyasete ama devrimci siyasete ihtiyacı duyduğu şu dönemde hain sendika bürokratları yine uğursuz işlevlerini oynamak üzere sahneler.

Binlerce işçi isten atılırken, sıfır zamlar dayatılırken, sosyal haklar gaspedilmeye çalışılırken bu bürokratlar bir an önce hükümetin kurulması üzerine açıklamalar yapıyorlar. Oysa bir parça işçiden yana tavır alan birisi bile anlar ki bu dönemde saldırılara karşı hazırlık yapmak ve bunu püskürtmek üzere eylemlilik sürecini başlatmak gerekmektedir.

Son günlerde ekonomik krizin “reel ekonomi”ye yansımalarının boyutlanmasıyla birlikte sermaye çevreleri ve sendika bürokratları ardi ardına açıklama yapmaya başladılar. Açıklamalarda ise artık birtakım örtülerin kaldırıldığı ve saldırıların daha açıkça dillendirildiğine tanık olunuyor. Sendika bürokratlarına gelince onlar hala konumlarından kaynaklı olarak ikili bir tutum sergilemeye çalışıyorlar. Bu bürokratların tutumlarına ise daha yakından bakmak, bu konuda işçi ve emekçileri bilinçlendirerek günün görevlerinin açığa çıkartılmasını sağlamak birincil bir öneme sahiptir.

28 Şubat süreciyle başlayan ve sendika bürokratlarının sermayenin hizmetine girmesinin kurumsal bir adı olan ESK ve “beşli inisiyatif” ile birlikte “sivil müdahale” vb. adlandırmalar adı altında kitlelerin sermayenin politikalarına yedeklenme süreci de aleni bir biçimde başlamıştı. Ve bu “beşli çete” her fırsatı değerlendirerek sözüm ona işçi-işveren uzlaşması temelinde sürece müdahale ettiğini ileri sürmektedir. Asıl yapılan ise işçi ve emekçilerin gündemini tali sorunlarla meşgul etmek ve esas sorundan kaçınmaktır.

Geçtiğimiz günlerde “beşli inisiyatif” biraraya geldi ve hükümet meselesinde M. Yılmaz hükümetinden yana tavır alan bir bildirge çıkardı. Bu bildirgenin çıkma süreci ise kendi içinde dahi dikkate değer. Tam da o günlerde ortaya çıkan Korkmaz Yiğit ilişkileri vb. nedeniyle hükümetin düşmesi gündeme gelmişti. Bu denli ortaya dökülen pislikler karşısında ise bir süre bildirgeyi erteleyerek işin içinden sıyrılma çabaları ise sonuç vermediği için açıklamayı yerinde gördüler. İşçi ve emekçiler için saldırının adı olan bu hükümete verilen açık destek sermayenin eline yeni silahlar vermekten başka bir hizmet değildir.

Şimdi hükümet tartışmalarının yoğunlaştığı dönemde yeniden aynı misyonla ortaya çıkıyorlar. Sorunu hükümet krizi olarak göstererek sermayenin gündeme koyduğu yoğun saldırılar karşısında işçi sınıfını bir kez daha saldırılara karşı kölece boyun eğdirmekten başka amaç gütmüyorlar. Sanki mesele hükümet kriziyle

bağlantılıymış, sanki yeni bir hükümet saldırı hükümeti olmayacakmış gibi siyasilere çağrı üstüne çağrı çıkartılarak işçilerin gözüne kül atılıyor.

Sendikacılar siyaset yapıyor!

Sendikaların siyaset yasağının kalkması yönünde sahte demokratikleşme talepleri dillendiriliyor. Oysa uzun süredir sendikalar siyasetin zaten içindedir. Yukarıda anlatılanlar işin yalnızca bir boyutu. Önemli olan şu sorunun cevaplandırılmasıdır: Nasıl bir siyaset ve kimin hizmetinde?

Sendikalarda politika yapma ise tam bir ikiye bölünmeyle sürdürülen bir politik manevradır. Sendikalarda siyaset, sendikacıların politika yapmasına indirgenmektedir. Bu bayların son dönemde siyasi meselelerde söz sarfetmelerinin öznel boyutu da hizmetlerinin karşılığı olarak bir partiden milletvekilliği kapma hevesidir. Fakat bizi ilgilendiren ise hiç kuşkusuz daha genel içeriği oluyor. Sendikalarda siyaset yapılır. Ama bu siyaset sermayenin hizmetinde, burjuva siyasetidir. Ve bu vesileyle kitleler tam da kendi sendikaları ve onun hain bürokratları eliyle sermayeye yedeklenir. İşte asıl politika budur ve bu politika yeni de değildir. Yüzyılları aşan bir geçmiş vardır ve yalnızca bizim ülkemizde de uygulanmaz. Kapitalizmin hüküm sürdüğü bütün ülkelerde bu kötü ünlü politika gündemdedir. Onun içindir ki, her kritik dönemde sözde işçi liderlerinin sermayenin saflarında yer almasıyla sonuçlanmıştır.

Sendikalarda siyaset yasağı ise tam da bu bürokratlar eliyle uygulanır. Bu politika yasağı meselesinde açık ya da gizli uygulama konusunda yelpaze oldukça geniştir ve duruma göre tavır belirlenmektedir. Yelpazenin en sağ sendikacısından sol reformist sendikacılara ya da sendikalarda çalışma yürütenlere kadar uzandığı ise bilinen bir gerçek. Bir mitinge ya da bir işçi toplantısına katılan her emekçi şu sözü mutlaka duymuştur: “Biz işimiz, ekmeğimiz için mücadele ediyoruz.” Bu sözün söylenmeyen devamı ise “Buraya siyaset, yani ‘devrimci siyaset’ bulaştırmayın”dır aslında. Bu sözün

sıradan bir işçinin söylemesi sorun değildir. O söylediğinde yalnızca henüz en açıkta olanı gördüğü ve meselenin arka planını kavrayamadığını gösterir. Fakat asıl sorun bu anlayışın tam da işin özünü gizlemek ya da kitlelerin verili geri durumu üzerinden siyaset yapmak isteyenlerin bu düşüncüyü pompalamasıdır. Bu söz ise ne gariptir ki hem en alçak sendika ağalarının ağzında hem de sol reformistlerin literatüründedir. Birinciler bunu sürekli uygularken, ikinciler ise daha tehlikeli bir biçimde “devrimci politikalar” için uygularlar.

Tam da işçilerin siyasete ama devrimci siyasete ihtiyaç duyduğu şu dönemde hain sendika bürokratları yine uğursuz işlevlerini oynamak üzere sahneler. Binlerce işçi isten atılırken, sıfır zamlar dayatılırken, sosyal haklar gaspedilmeye çalışılırken bu bürokratlar bir an önce hükümetin kurulması üzerine açıklamalar yapıyorlar. Oysa bir parça işçiden yana tavır alan birisi bile anlar ki bu dönemde saldırılara karşı hazırlık yapmak ve bunu püskürtmek üzere eylemlilik sürecini başlatmak gerekmektedir. Bir sendikacının görevi ise o kadar işçinin sokağa atıldığı, sefaletle terkedildiği yerde en geniş cepheyi oluşturacak şekilde çalışmak ve eylemlilik bir karşı duruşu örgütlemektir. İşte temel görevin bu olduğu yerde sendika bürokratları bu görevin üzerini örterek dikkatleri burjuva siyasetine yönlendiriyorlar.

Sermayeye işbirlikçilerini ESK ve “beşli inisiyatif” adı altında kurumlaştırdıklarına daha önce değinilmişti. Bu kurumlaşma ve işbirliği işçilerde bazı rahatsızlıklara ve hoşnutsuzluklara neden olmuşsa da gereken inisiyatif gösterilip sendikaların buradan çekilmesi zorunluluğu bilince çıkmamıştı. Son dönemde DİSK temsilciler toplantısında yeniden gündemleşen bu konu üzerine DİSK’in ESK’den ve “beşli inisiyatif”ten çekilmesi üzerine karar alınmıştır. Bu hiç kuşkusuz ileriye doğru atılmış bir adımdır. Fakat yalnızca alınan kararlarla bu yönde kazanım sağlanması ise gerçeklikle bağdaşmamaktadır. Bu adımı daha da ileriye taşıma işyerlerinden başlayarak basınç oluşturarak eylemliliklere girmek ve

bunu gündemdeki saldırılara karşı örgütlenme ve eylemliliklerle birleştirebilmek gerekmektedir. Türk-İş’e bağlı sendikalar ve temsilciler de zaman kaybetmeden bu yönde çalışmaları başlatmalı ve işçilerin birliği sağlanmalıdır. Hak-İş ise bu kurumlarda yer almamakla birlikte sermayenin saldırılarına karşı farklı bir tutuma sahip değildir. Onun bu kurumlarda yer almama nedeni ise zaten bilindiği üzere sermayeyle işbirliğinden kaçınmak değil, 28 Şubat süreciyle bağlantılı olarak kendisini Refah-Fazilet Partisi çizgisinde görmesinden kaynaklıdır. Bu nedenle Hak-İş’te örgütlü işçiler de bu politikalara yedeklenmemeli ve safını işçi sınıfının çıkarları temelinde belirlemelidir.

Sınıf hareketinin önünde barikat oluşturan sendika bürokrasisinin tarihsel misyonu her kriz döneminde sermaye saflarında konum almasıyla karakterize olmaktadır. Bu tutum hiç kuşkusuz yalnızca kişilerin bireysel özelliğinden kaynaklanmamaktadır. Sınıfsal konumu temel belirleyendir. Bu oportünist tutumun temelinde işçi sınıfına yabancılaşma ve küçük burjuva özelliklerin öne çıkması yatmaktadır. Bu ise tamamıyla ekonomik konumun farklılaşmasıyla ve üretim sürecinden ayrılmaları ile ilintilidir. Sendikalardan alınan aylıkların yüksek meblağları yanında bu tür kişilere sunulan “olanaklar” da bilinmektedir. İşçilerin temsilcisi sayılan bu kişilerin ise sınıfın özlem ve talepleri, sosyal alışkanlıkları, yaşam standartları arasında hiçbir yakınlık kalmamıştır. Bu ayrıcalıklı konumu ve bunların kaybedilme korkusu bu bürokratları her zaman sermayenin politikalarını uygulamada görev üslenmeye iter.

Önümüzdeki dönem, ekonomik kriz nedeniyle sermayenin saldırılarının yoğunlaşacağı, çok daha açık yaşanacağı bir süreç olacaktır. Çelişkilerin keskinleşmesi ise ara tutumlara fazla izin vermeyecektir. İşçi sınıfının sorunlarıyla ilgili politika belirleyenlerin teşhiri ve dolayısıyla sendika bürokrasisinin yüzü geniş işçi kitleleri nezdinde daha açık hale gelecektir. Bu dönemler ise sınıflararası güç dengelerini netleştirir. İzlenen politikalar ve sonuçları kısa süreçte açığa çıkar. Hem burjuvazi, hem de proletaryanın politikaları daha net karşı karşıya gelir ve sınanır.

Sonuç olarak sınıf savaşımının daha keskinleşeceği, safların daha net belirleneceği günlerin içinden geçiyoruz. Bu savaşıma ise hazırlıklı girmek en önemli meseledir. Çünkü her saldırı daha önceden bilindiği halde bu yönde bir hazırlık yapılmaması en büyük zaaf alanlarından birisidir. Ama saldırıların çok daha kapsamlı olacağı ve bütün işçi ve emekçi kitleleri hedefleyeceğine kuşku yoktur. O halde burjuvazinin saldırı kararlılığını daha büyük bir kararlılık ve azimle ve merkezi bir şekilde karşılamak zorunluluğu da kendisini dayatmaktadır. Bunda ise işçi ve emekçilerin sınıf bilinçli öncülerine büyük görevler düşmektedir.

TKİP Belgeleri: Parti programı

Program deneyimleri ışığında

Kendinden önceki program birikimini ve deneyimini özümsemeyen bir hareket, kendi döneminin ihtiyaçlarına yanıt veren bilimsel devrimci bir programı ortaya koymakta başarılı olamaz. Soruna öncelikle bu gözle bakılması gerekiyor. Öte yandan, mesele şu veya bu tarihi dönemde ve şu veya bu ülkede program sorununun somutta nasıl çözüldüğü, ortaya nasıl bir programın konulduğu meselesinden de ibaret değil. Biz marksist-leninist dünya görüşüne bağlı komünistleriz. Ve marksist klasiklerin de, bir marksist partinin programının ne olduğu ve nasıl ortaya konulması gerektiğine ilişkin olarak ortaya koydukları teorik-pratik yaklaşımlar var. Marksist-leninistler olarak bu dünya görüşünün taşıyıcıları olduğumuza göre, bu meselelere nasıl bakıldığını, sorunun hangi yönetsel ve teorik bakış açısıyla ortaya konulduğunu, ve nihayet pratik olarak nasıl çözüldüğünü bilmek zorundayız. Bilimsel temellere dayalı devrimci bir parti programı ortaya koyabilmenin temel bir önkoşuludur bu. Ve bu çerçevede, en önemli nokta: Marksist ustaların konuya ilişkin görüşleri hep somut bir program çalışması ya da eleştirisi vesilesiyle, bu tür bir pratik çaba ile bağlantılı olarak ortaya konulmuştur. Bu da bizi gerisingeri, tarihi önem kazanmış, uluslararası komünist hareketin gelişme tarihinde önemli bir yer tutmuş bir dizi programı somut olarak ele alma, irdeleme gereğine götürür.

Geçmiş program deneyimini özümsemenin önemi

Cihan: Nedir bir program? Bir programın önemi, anlamı ve işlevi nedir? Bir programın kapsamı nedir? Bir program genel çizgileriyle nelerden, hangi temel unsurlardan, hangi ana bölümlerden oluşur? Böyle bir bölümlenmenin mantığı, her bölümün programın toplamı içindeki yeri, toplamıyla bağı nedir?

Uzatılabilir olan bu ve benzeri sorulara genel ve soyut yanıtlar verilebilir. Fakat ben sorunu bu genel ve soyut çerçeve içinde tartışmaktan kaçınalım; somut tarihsel deneyimden, tarihin farklı kesitlerindeki çeşitli program çalışmalarından giderek sorularımıza yanıt arayalım diyorum.

Öncesini bir yana bırakacak olursak, Marks ve Engels'in temellerini attığı modern komünist hareketin 150 yıllık bir mücadele tarihi var. Bu uzun tarihi dönemin zengin bir program deneyimi var. Program oluşturma çabalarına kaynak oluşturmuş bazı klasik programlar var. Yaşam içerisinde, tarihsel mücadele süreci içerisinde doğrulanmış programlar var. Marksist klasiklerin, Marks'ın, Engels'in, Lenin'in program sorunlarına teorik ve yönetsel bakışları var.

Bizzat tarihsel değerdeki örneklerden hareketle, mevcut programların yapısı ne olmuş ve bunun mantığı neymiş? Bu programlar neye göre yapılandırılmış? Belli bölümler neyi ifade etmiş, ne anlama gelmiş? Program sistematığı içerisinde bunların mantığı ne olmuş? Bunları tartışıp irdelediğimiz ölçüde, program sorununa ilişkin olarak bugüne kadarki teorik ve pratik deneyimleri mümkün mertebe irdeleyip özümsemediğimiz ölçüde, bugünün ihtiyaçlarına yanıt verebilecek bir programı üretmekte de bir ön düşünsel zemine sahip olma imkanı buluruz.

20. yüzyılın sonundayız, modern komünist hareket uzun bir tarihi dönemi geride bırakmış bulunuyor; bu durumda Komünist Manifesto'yu, Erfurt Programı'nı, Bolşeviklerin çeşitli aşamalarındaki programlarını, Spartakistler'in 1918'de ortaya koyduğu programı ya da hatta 1928 tarihli Komünist Enternasyonal programını incelemek ne olur, diye sorulabilir. Böyle soranlar, yüzyılın sonundayız; bir dizi tarihi olay yaşandı, sistemin evrimi sürüyor, yeni sorunlar, yeni görüngüler, yeni olgular var; bunlar üzerinden düşünmemiz, bunları irdelemeye dayalı bir program oluşturmamız gerekmez mi diye de ekleyebilirler.

Sorunun başka yönlerini bir yana koyarak, bu tür bir itiraza karşı temelde şunu söylemek istiyorum. Kendinden önceki program birikimini ve deneyimini özümsemeyen bir hareket, kendi döneminin ihtiyaçlarına yanıt veren bilimsel devrimci bir programı ortaya koymakta başarılı olamaz. Soruna öncelikle bu gözle bakılması gerekiyor. Öte yandan, mesele şu veya bu tarihi dönemde ve şu veya bu

ülkede program sorununun somutta nasıl çözüldüğü, ortaya nasıl bir programın konulduğu meselesinden de ibaret değil. Biz marksist-leninist dünya görüşüne bağlı komünistleriz. Ve marksist klasiklerin de, bir marksist partinin programının ne olduğu ve nasıl ortaya konulması gerektiğine ilişkin olarak ortaya koydukları teorik-pratik yaklaşımlar var. Marksist-leninistler olarak bu dünya görüşünün taşıyıcıları olduğumuza göre, bu meselelere nasıl bakıldığını, sorunun hangi yönetsel ve teorik bakış açısıyla ortaya konulduğunu, ve nihayet pratik olarak nasıl çözüldüğünü bilmek zorundayız. Bilimsel temellere dayalı devrimci bir parti programı ortaya koyabilmenin temel bir önkoşuludur bu. Ve bu çerçevede, en önemli nokta: Marksist ustaların konuya ilişkin görüşleri hep somut bir program çalışması ya da eleştirisi vesilesiyle, bu tür bir pratik çaba ile bağlantılı olarak ortaya konulmuştur. Bu da bizi gerisingeri, tarihi önem kazanmış, uluslararası komünist hareketin gelişme tarihinde önemli bir yer tutmuş bir dizi programı somut olarak ele alma, irdeleme gereğine götürür.

Bir ara nokta olarak ifade edeyim. Muhtemelen tartışma nasıl yürütülecektir diye bir soru akla geliyordu. Programın yapısına ilişkin olarak yaratılacak açıklıklar tartışmanın nasıl götürüleceğine de bir açıklık sağlayacaktır. Bu nedenle bunu önden belirlemek istemiyorum. Ama "bir programın iç yapısı hangi ana esaslardan oluşur" sorusu açıklığa kavuştuğu ölçüde, tartışmamızın nasıl seyretmesi gerektiği de kendiliğinden açığa çıkar. Ayrıca biz akademik bir çalışma yapmıyoruz, devrimci bir partinin devrimci programını ortaya çıkarmak sorunu üzerine tartışıyoruz. Böyle olunca, bizim için önem taşıyan tartışma ya da tartışmalı noktalar hangisi ise, tartışmamız çok doğal bir biçimde bu noktalar üzerinde yoğunlaşacaktır. Program yapısı içerisinde öyle sorunlar olabilir ki, bunlar çok temel önemde sorunlar olduğu halde, bizim için bu sorunlarda yeterli açıklık varsa eğer, biz onlar üzerinde pek fazla durma ihtiyacı duymayacağız. Ama görünürde çok önemli olmayan başka bazı sorunların tartışılması pekala bizim için özel bir önem kazanabilir.

Manifesto'dan Spartakistler'e program deneyimi...

Komünist Manifesto tarihte komünist işçi hareketi adına ortaya konulmuş bilimsel temellere dayalı ilk devrimci işçi partisi programıdır. *Manifesto*'nun yapısı ve iç mantığı bile bir programın genel yapısı konusunda bize yeterli bir fikir verebiliyor. Nitekim *Manifesto*'nun toplam dört bölümlük genel yapısı, sonradan marksist programların hazırlanmasında yol gösterici bir işlev yerine getirmiş. 1870'li yıllarda Gotha Programı var. Lasalcıların damgasını taşıyan, bilimsel temelden ve devrimci nitelikten yoksun bu programın bizim açımızdan önemi, Marks ve

mi üzerine ön tartışmalar/2

a parti programının sorunları

Engels'in bu programın eleştirisi vesilesiyle bir işçi partisi programı üzerine ortaya koydukları çok değerli görüşler ve önerilerdir. Daha sonra Erfurt Programı'nı görüyoruz, son derece kısa ve öz bir program. Ben özlu derken biçimsel yanını kastediyorum. Yoksa Erfurt Programı, tarihin de gösterdiği gibi, ruhu bakımından oportünist bir program. Çok bilinçli bir tutumla devlet, proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğünü es geçmiş, onlara açık tanımlamalarla yer vermemiş bir program. Ama bu program ortaya çıktığından itibaren genellikle bir model olarak alınmış, İkinci Enternasyonal tarafından temsil edilen tarihi dönemde ortaya çıkan yeni partiler genellikle bu programı model olarak ele almışlar. Proletarya diktatörlüğüne yer vermek gibi temel önemde bir farklı tutuma rağmen, Ruslar 1903 programını hazırlarlarken Erfurt Programını model almışlar. Örneğin 1919 tartışmalarında Lenin hala Erfurt Programı'nın yapısını örnek olarak verebiliyor, zaman zaman pozitif anlam yüklü vurgularla "ünlü Erfurt Programı" diyebiliyor.

Komünist Manifesto'da dört ana bölüm görüyoruz. İlk bölüm, "*Burjuvalar ve Proleterler*" başlığı taşıyor. Bu bölümde kapitalizmin nasıl geliştiği, burjuvazinin kendi tarihi rolünü nasıl oynadığı anlatılıyor. Kendi gelişmesi ve yerleşmesi süreci içinde kapitalizmin hangi onulmaz çelişkileri ve kendisini de tarihe gömecek hangi yeni toplumsal güçleri ürettiği ile devam ediyor. Bu ilk bölüm kapitalizmin en ileri ürünü olarak gelip proletaryaya bağlanıyor, proletaryanın o ilk oluşum süreçleri ele alınıyor. İlk bölüm kabaca bunlardan oluşuyor.

İkinci bölüm, "*Proleterler ve Komünistler*" başlığı taşıyor. Burada bazı ilkesel ve yöntemsel açıklamaların ardından komünistlerin, temsil ettikleri sınıf adına toplumun karşı karşıya bulunduğu temel sorunlara yaklaşımları ortaya konuluyor ve arkasından maddeler halinde bir önlemler demeti sıralanıyor. Tartışmanın içeriğine girdiğimizde bunlar üzerinde durabiliriz, şimdi konuyu dağıtmamak için girmiyorum. Ama esas olarak, devrimci proletarya hareketinin ilke ve amaçları açıklanıyor bu ikinci bölümde. Üçüncü bölümde çeşitli sosyalizm akımları üzerine bir değerlendirme var. Dördüncü ve son bölümde ise komünistlerin farklı muhalefet partileri karşısında konumları ele alınıyor.

Komünist Manifesto bu dört ana bölümden oluşan bir program. Fakat *Komünist Manifesto*, bilimsel temellere dayalı ilk işçi sınıfı partisi programı olmakla birlikte, adından da anlaşılacağı gibi, bir programdan çok bir manifesto, bir bildirge, buna uygun düşen bir yapıya, içeriğe, üsluba sahip ve zaten bu niyetle kaleme alınmış. Bakıyoruz, daha sonraları marksistler, program sorunu üzerine tartıştıkları durumlarda, bir programı bir manifestoyla, bir bildirgeyle karıştırmamak gereği

üzerinde ittifakla birleşiyorlar. Zira manifesto bir çözümleme aynı zamanda, bir gerekçelendirme aynı zamanda, bir polemik aynı zamanda. Bu açıdan yapısı, kapsamı ve amacı yönünden bir parti programından da bir hayli farklı. Bir parti programının özünü ve esaslarını içeriyor, ama bir parti programından da öte bir kapsamı ve işlevi var.

Erfurt Programı tartışmalarına bakıyoruz; Engels, bir parti programı gerekçelendirmez, belirler, tespit eder, tanımlar, diyor. Bir parti programı bu budur der ve öylece bırakır. Neyin neden öyle olduğuna girmez, açıklamalara ve gerekçelendirmelere girmez. Bunu parti programının yorumuna bırakır. Bir parti programının en temel özelliklerinden biri budur. Bu o kadar önemlidir ki, Lenin uzun bir dönem bu fikre belirgin bir biçimde bağlı kalıyor. Uzun dönem diyorum, zira 1919'daki programın yapısı bu açıdan biraz değişiyor. Dünya ölçüsünde işçiler ve emekçiler arasında Sovyet iktidarına karşı oluşan özel ilgi, bu ilgi çerçevesinde yeni programın kazandığı önem, ona belirgin bir propaganda tonu kazandırıyor. Ama Lenin, örneğin 1902'de, Plehanov'un o kısacık programı için bile; bu program çok uzun, çok hantal, çok sayıda fazlalık içeriyor, tespitlerle gerekçelendirmeleri içiçe veriyor; halbuki bir parti programı gerekçelendirme yapmaz, yoruma girmez, yalnızca belirler vb. diyor.

Peki parti programı neden belirlemelerle, tanımlamalarla yetinir, neden yoruma ve açıklamalara girmez? Zira program bir partinin teorik gelişmesinin üzerine oturur. Bu teorik gelişme içinde meseleler zaten fazlasıyla açılır, irdelenir, gerekçelendirilir. Parti programı ise, bu incelemeler içinde bilimsel olarak gerekçelendirilmiş görüşlerin, ilkelerin, amaçların, hedeflerin kısa, özlu ve sistematik bir biçimde ortaya konulmasıdır. Deyim uygunsa, bir parti programı, bu budur, der. Bu neden budur, bu neden böyledir, bu neden böyle olacaktır? Bu soruları yanıtlamak parti programının işi değildir. Zira,

Öylesine bir düşünsel kargasa dönemi içerisindeyiz ki, burjuvazi ve burjuvazinin yörüngesindeki sol liberal akımlar öyle büyük bir düşünsel karışıklık yaratıyorlar ki; insanlar post-modernizm üzerine üç kitap okumus oluyorlar da, bilimsel sosyalizmin en temel eserlerini incelememiş olabiliyorlar. Ve bunlar güya marksist oluyorlar!

Bunlar güya saflarımıza katılmakla EKİM'ci olmuş oluyorlar! Böyle sacmalık olabilir mi? İnsanlar her şeyi okuyabilmeliler, buna birsey demiyorum. Ama bir insan marksistse, öncelikle kendi dünya görüşünün temellerini özümsemeli.

Kisinin öncelikle kendisinin bir ideolojik ekseni ya da omurgası olmalı ki, bu eksen, bu omurga temeli üzerinde her türlü düşünceyi izleme, anlama, eleştirme, mahkum etme imkanına sahip olabilsin.

yineliyorum, parti programı, onun neden öyle olduğunu ortaya koyan bir teorik gelişmenin ürünüdür. Ve parti programı ortaya konulduktan sonra da, partinin kendisi yayınları aracılığıyla, bildirgeleri ve bildirileri aracılığıyla, propagandacıları aracılığıyla, popüler broşürleri yoluyla onun neden öyle olduğunu geniş kitlelere açıklar.

Bu, program sorununda yerleşmiş bir yöntemsel tutumdur. Sonradan bu yöntemsel tutumdan uzaklaşıldığını, birçok durum, özellikle Türkiye'deki bir dizi örnekte, programların tarihi süreç tahlilleriyle de şişirilmiş, yorumlarla dolu hantal metinler halinde aldıklarını, bazı durumlarda programdan çok propaganda metinlerini andırdıklarını biliyoruz. Biz kendi programımızı hazırlarken, mümkün mertebe klasik marksist tutuma uygun hareket etmeli, program ile yorumunu birbirine karıştırmamalıyız.

Konuya dönüyorum. Erfurt Programı'ndan söz ediyordum. Erfurt Programı üç bölümden oluşuyor. Bir, teorik bölüm ya da temel ilkelerinin açıklanması; iki, siyasal bölüm, siyasal istemler bölümü; üç, işçilerin ya da emeğin korunmasına ilişkin istemler bölümü.

Rus marksistlerinin 1903 programlarına bakıyoruz, hazırladıkları program beş-altı bölümden oluşuyor. Ama esas bakımından Erfurt Programından yansıyan klasik bölümlenmeye uygun. Başlangıçta iki alt bölümden oluşan bir teorik bölümü var. Teorik bölümün son maddesinde anlatım Rusya'ya özgü koşullara bağlanıyor. Rus koşullarına uygun olarak, demokratik devrimin ve dolayısıyla asgari programın teorik olarak gerekçelendirilmesi var. Genelde kapitalizmin durumu bu olmakla birlikte, kapitalizm her ülkede eşit düzeyde gelişmediği için, her ülkenin proletaryası farklı sosyal-siyasal koşullar altında mücadele etmek zorunda olduğu için, çözmekle karşı karşıya bulunduğu en acil, en yakın görevler de farklılık

taşıyacaktır, deniliyor. O günün Rusya'sı açısından bu farklılığın ne olduğu gerekçelendiriliyor. Rusya'nın sosyo-ekonomik ve sosyo-politik koşullarının kendine özgü yanı gerekçelendirildikten sonra, bu gerekçenin üzerine en yakın politik görevler programı, yani Rusya koşullarındaki asgari program oturtuluyor, bu programın ikinci ana bölümü oluyor.

Sonra işçi sınıfının korunması ve mücadele yeteneğinin yükseltilmesi için denilip; bütün klasik ve çağdaş programlarda varolan işçi sınıfının korunmasına ilişkin üçüncü bölüm geliyor. 1903 programında bazı ek bölümler daha var. Tarım bölümü, doğal olarak var. Ve nihayet bir son bölüm var. Bu bölüm, tıpkı *Komünist Manifesto*'nun sistematüğinde de olduğu gibi, mevcut sosyal ve politik sisteme karşı yönelen bütün muhalif ve devrimci hareketleri desteklemeye ilişkin bir maddeyi içeriyor.

Öte yandan Spartakistler'in bir programı var. Bu klasik programdan farklı bir yapıya sahip. Kendi tarzında değişik bir program ortaya koyuyorlar Spartakistler. Bazı bakımlardan bu bir programdan çok bir bildirgeyi andırıyor. İlkın "*Spartakistler Ne İstiyor?*" başlığı altında yayınlanması da bunu akla getiriyor. Fakat bildiğimiz gibi, AKP kuruluş kongresine bu metin program metni olarak sunuluyor ve AKP programı olarak benimseniyor.

Bu programın bir giriş bölümü var. Bu bölüm, savaşın yarattığı yıkım üzerinden emperyalist-kapitalist sistemin genel bir yargılanması. Teorik olmaktan çok politik bir yargılanması, suçlanması deyim uygunsu. Ama kuşkusuz bu politik suçlama teorik bir öz taşıyor. Savaşın yarattığı yıkım üzerinden sistem suçlanıyor ve bu sistemin insanlığa verecek bir şeyi kalmamıştır deniliyor. Zaten bölüm, "Ya sosyalizm ya da barbarlık içinde çöküş!" ünlü şiarıyla bitiyor. Bu, döneme ilişkin çok canlı, coşkulu, duygulu bir bildiri, savaş ve yıkımdan sorumlu kapitalist sisteme yöneltilmiş etkili bir suçlama.

Ardından gelen ikinci ve üçüncü bölümler var. Bu bölümler teorik ve ilkesel yaklaşımların açıklanmasından oluşuyor. Birtakım sorunlara Spartakistler'in nasıl yaklaştıklarını ortaya koyan kısa ve özlü açıklamalardan oluşuyor. Deyim uygunsu, bazı temel teorik tezlerin ve ilkelerin özlü bir açıklanması. İlkelerin tanımına bağlanıyor, ama açıklamalı tanımlamalar bunlar. Bu açıdan da demin yaptığım klasik parti programları tanımına çok oturmuyor, dikkat ederseniz. Ardından şiddet sorunu, iç savaş sorunu, kitlelere dayalı mücadele sorunu, kitlelerin tarihi inisiyatifi sorunu, devrimin mantığı sorunu, iktisadi mücadele ile siyasi mücadelenin içiçeliği/diyalektiği sorunu (ki Rosa Luxemburg'un her zaman çok önem verdiği kendine özgü bir sorun) vb... Ve ilkelerin açıklanmasına dayalı üçüncü bölümün sonunda, maddeleştirilmiş birtakım önlemler var, proleter devrimin uygulama programı var, deyim uygunsu. Burada iktidarı alacak proletaryanın doğrudan uygulamaya geçeceği askeri, siyasi, iktisadi temel önlemler sıralanıyor. Bunu "*Uluslararası Görevler*" başlıklı bir dördüncü bölüm, onu ise, heyecan ve coşku dolu bir bildiri üslubundaki bir beşinci ve son bölüm izliyor. Bu son bölümde Spartakistler Birliği'nin coşkulu bir dille tanımlanması ve savunulması var.

Bu program, bu yapısıyla doğal olarak klasik programlardan farklı. Bu özlü ve militan bir program, sempati uyandıran bir program. Ama normal koşullarda bir programın yapısına çok da uygun

Erfurt Programı tartışmalarına bakıyoruz: Engels, bir parti programı gerekçelendirmeyi, belirler, tespit eder, tanımlar, diyor.

Bir parti programı bu budur der ve öylece bırakır. Nevin neden öyle olduğuna girmez. açıklamalara ve gerekçelendirmelere girmez.

Bunu parti programının yorumuna bırakır.

Bir parti programının en temel özelliklerinden biri budur. Bu o kadar önemlidir ki. Lenin uzun bir dönem bu fikre belirgin bir biçimde bağlı kalıyor.

Uzun dönem diyorum, zira 1919'daki programın yapısı bu açıdan biraz değişiyor. Dünya ölcüsünde işçiler ve emekçiler arasında Sovyet iktidarına karşı oluşan özel ilgi, bu ilgi çerçevesinde yeni programın kazandığı önem, ona belirgin bir propaganda tonu kazandırıyor.

Ama Lenin, örneğin 1902'de. Plehanov'un o kısacık programı için bile: bu program çok uzun, çok hantal, çok sayıda fazlalık içeriyor, tespitlerle gerekçelendirmeleri içiçe veriyor; halbuki bir parti programı gerekçelendirme yapmaz, yoruma girmez, yalnızca belirler vb. diyor.

değil. Rosa Luxemburg'un AKP kuruluş kongresinde program üzerine yaptığı konuşmayı, buradaki gerekçelendirmeyi okudunuz. Bu zaten devrimin ateşi içerisinde ortaya konulmuş bir program. Kongreden iki ay önce Kasım Devrimi, 8-9 Kasım'da başlayan bir devrim var. Bu program devrimden bir ay sonra ortaya konuluyor. Aralık sonunda da partinin kuruluş kongresi var. Bu kongrede yapılan bir konuşma var, gerekçelendirmelerine bakıyoruz; o güne kadarki klasik programa, o kendi içinde belli bir sistematığı, mantığı olan programa yöneltilen sert bir eleştiri üzerinde yükseliyor bu program. Dolayısıyla Erfurt Programı'nın sert bir biçimde suçlanmasına ve reddine dayalı bir program bu.

Erfurt Programının asgari bölümü doğal olarak reddediliyor. Böylece hiç de bir aşama reddedilmiş olmuyor, bu meseleler üzerine daha sonra ayrıntılı olarak tartışacağız. Erfurt Programı'nın "asgari bölümü" ya da Engels'in "siyasal bölüm" olarak tanımladığı bölüm neydi, nelerden oluşuyordu? Programın genel yapısı içinde ne ifade ediyordu? Alman oportünizmi, onunla birlikte tüm İkinci Enternasyonal oportünizmi bu sözde "asgari" bölümü kendileri için nasıl bir azami program, programlarının başı ve sonu haline getirdiler? Bu sözde "asgari program" İkinci Enternasyonal oportünizminin teorik ve programatik temeli olarak nasıl kullanıldı? Tüm bunlar üzerine konuşmamız lazım.

Rosa Luxemburg kendi gerekçelendirmesinde, program sorunu üzerine bu ünlü konuşmasında programında eksik kalan yönler için; bunlar *Komünist Manifesto*'da zaten ortaya konulmuştur, belli değişikliklerle bugün de geçerlidir ve günceldir, diyor. Böylece, özel durumlar dışında, tarihi olarak eskimiş durumlar dışında, *Komünist Manifesto*'nun teorik ve ilkesel temelinin kendileri için de bir programatik temel oluşturduğunu ortaya koymuş oluyor. Deyim uygunsu, kendi programında eksik kalan yanı, yani teorik ilke ve amaçlar bölümüne ilişkin eksikliği, *Komünist Manifesto*'nun o konudaki mirasını üstlenerek bir biçimde telafi etmiş oluyor.

Spartakistler'in programı, devrimin ateşi içerisinde ortaya konulmuş bir program olarak, programların çok biçimsel olmadığını, devrim ve sınıf mücadelesi amaçlarına göre sınırlı olarak

şekillendiğini de gösteren dikkate değer bir örnek. İlerleyen bir devrim var. Eğer işçi sınıfı doğru bir iktidar perspektifi ile hareket edebilir ve işçi hareketi başarılı bir gelişme süreci yaşarsa, devrim zaten proleter devrime varacaktır. İktidarı alacak proletaryanın uygulayacağı önlemler, bunlara ışık tutan ilkesel yaklaşımlar ve somutta uygulayacağı önlemler - Spartakistlerin programı bunlardan oluşuyor. Bu açıdan da o tarihi durumun kendine özgü koşullarına oturan kendine özgü bir program oluyor.

Bolşeviklerin devrimi izleyen dönemdeki deneyimi

Ama öte yandan, muzaffer Ekim Devrimi'nin ülkesi Rusya'da, Bolşeviklerde başka bir şey de görüyoruz. Rusya'da proletarya bir burjuva devrim sürecinden geçiyor, sonra bununla kalmıyor, ardından burjuvazi devriliyor, iktidar işçi sınıfı tarafından ele geçiriliyor. Sorun bununla da kalmıyor. Aradan bir buçuk, iki seneye yaklaşan bir zaman geçiyor. Ve Lenin, sosyalizmi inşa etmek tarihi göreviyle karşı karşıya kalmış bir ülkede bile, yeni partinin

programında kapitalizmin bilimsel suçlanmasına dayalı o teorik bölümün ısrarla muhafaza edilmesini istiyor. Bunu çok ilgi çekici ve başarılı bir biçimde gerekçelendiriyor. Aslında bu tartışma 1917 Nisan Konferansı'nda gündeme gelen program revizyonu ile birlikte başlıyor. Lenin'in yazdıklarından program komisyonunun buna karşı olduğunu öğreniyoruz. Komisyon programın kapitalizmin suçlanmasına dayalı teorik bölümünün eskidiği kanısını taşıyor. Öteki bazı Bolşevik önderlerin ne dediğini tam olarak bilmiyoruz, ama başta Buharin olmak üzere tanınmış birtakım teorisyenlerin bu konuda epeyce bir kafa karışıklığı yaşadığını biliyoruz. Lenin'in yürüttüğü tartışmanın içeriği bu konuda belli bir açıklık sunuyor. Dikkat edin, bu teorisyenler, Buharin, Kievski vb., bunlar her zaman program sorununda sınıfta kalmış kimseler. Emperyalist ekonomizm eğiliminin temsilcisi şahsiyetler bunlar. Bu nedenle bu konuda da kafa karışıklığı yaşamalarına çok da şaşırılmamak gerekiyor. Ama Lenin'in kendi muhataplarını çok önemseydiği de bir gerçek. Neredeyse iki yıl boyunca bu soruna ilişkin olarak onları ikna etmeye çalışıyor. 1919'daki Sekizinci Kongre'de bu meseleyi Buharin'le döne döne tartışmak zorunda kalıyor.

Lenin bu soruna neden önem veriyor, bunu konunun kendisine girince tartışalım. Ama kısaca iki noktayı şimdiden belirtmek istiyorum. İlkın, o günün Rusya'sında her türlü iktisadi ilişki biçimi birarada var. Yani ortaçağa özgü iktisadi biçimler ile tekelsel kapitalizme özgü iktisadi biçimler ve bunların bütün bir ara kademelenmesi... Bütün bunlara uygun düşen iktisadi ve sosyal ilişkileri kendi bünyesinde taşıyan bir ülke, eşitsiz gelişmenin getirdiği kendine özgü sosyo-ekonomik özellikleri olan bir ülke. Devrim kapitalizmin gelişmiş iktisadi biçimlerini elbette bir darbeye ortadan kaldırmayı başarıyor. Fakat tarihsel olarak bu gelişmiş biçimleri doğuran daha az gelişmiş biçimler, somutta küçük meta üretimi duruyor ve döne döne kapitalizmi yeniden üretiyor. Lenin'in temel bir argümanı bu. Nitekim şunları söylüyor: Programımızın bu bölümünün çıkarılmasını istiyorsunuz, iyi ama, toprağı dağıtmak yoluyla biz küçük-meta üreticisi köylü nüfusunu çoğaltmış olmadık mı? Bugün ülkemizde dev bir orta köylü

nüfusu var. İyi ama orta köylü dediğimiz nedir ki? Kapitalizm öncesi bir sosyal kategoridir ve biz sosyalizmin inşasına geçtiğimiz bir evrede bu sınıfla uğraşmak durumundayız. Biz orta köylü üretiminin ne olduğunu ve bunu bekleyen tarihsel akıbetin ne olduğunu, bunun neden tarihten ve toplumdan silinip gitmesi gereken bir toplumsal kategori olduğunu programda gerekçelendiremezsek, bunun tasfiyesine dayalı bir inşaa faaliyetini başarıyla sürdürebilir miyiz? Sorunun bir yanı bu.

Sorunun bir başka yanı, sonraki tarihi deneyimin ışığında özel bir anlam ve önem kazanan bir başka yanı daha var. İçsavaş içinde bir parti bu. Tarihin zikzaklarını hangimiz önceden kestirebiliriz ki, diyor Lenin. Dümdüz bir yolda ileriye yürümeyi ne ölçüde başarıp başaramayacağımızı, geriye itilip itilemeyeceğimizi, ne kadar itileceğimizi nereden bilebiliriz ki? Ama parti muhtemel durumlara karşı hazırlıklı olmak, yani farklı durumları kucaklayan sağlam bir programatik temele sahip olmak durumundadır ki, beklenmedik bir biçimde biz bu sorunlarla karşı karşıya kaldığımızda yolumuzu şaşırmadan yürümeyi, mücadelemizi sürdürmeyi başarabilelim. Ki bu, bir programın en temel bir özelliğidir.

Temmuz: Lenin tam da bu aynı tartışmalarda, emperyalizmin o klasik ilişkilerden oluşan kapitalizmin tabanı olmadan ayakta duramayacağını anlatıyor. Bugün bizim de karşı karşıya kaldığımız sorunları da kesen bir yönü var bunun.

Cihan: Bu çok verimli bir teorik tartışmadır. Ama dikkat ederseniz, tarihi bir laboratuvarından görülüyor bu. Engels'in Lenin tarafından "*Kahince Sözlük*" makalesinde ele alınan ve birinci emperyalist dünya savaşı ve sonuçları ile doğrulanan görüşlerine dayanıyor burada. Bir dünya savaşı öngörüyor Engels, ki bu gerçekten tam bir "kehanet"tir. Engels; bir dahaki savaş ancak bir dünya savaşı olacaktır; bu dünya savaşı, uluslararası işçi hareketini başlangıçta büyük bir dağınıklığa, kargaşaya itecek ve onu on yıllarca geriye itecektir, diyor. Bu bir başka "kehanet". İkinci Enternasyonal'in çöküşünün adeta önden resmedilmesi. Ama sonra savaş öylesine büyük bir yıkım yaratacaktır ki, diye ekliyor Engels, bu savaşın ardından proletaryanın zaferi ya kazanılmış olacak ya da kazanılması kaçınılmaz olacaktır. Burada bizi ilgilendiren bunlar değil. Bizi ilgilendiren, Engels'in, savaşın yaratacağı yıkım sonucunda "ticaret, sanayi ve kredi üzerindeki yapay mekanizmanın" genel iflasına ilişkin olarak söyledikleri. Lenin buradan hareket ederek teorik bir soyutlama yapıyor. Diyor ki, tekelci kapitalizm, kapitalizmin tabanı üzerinde bir üstyapıdır. Bu üstyapı çöktüğünde, kapitalizmin bildiğimiz o geleneksel tabanı ortaya çıkar. Bu çok verimli ve aydınlatıcı bir teorik yaklaşımdır.

Lenin "*Sol Komünizm*"de diyor ki; büyük toprak sahiplerini ve burjuvaziyi yenmek kolaydı. Nitekim biz bunları çok kısa bir sürede mülksüzleştirdik, bu sınıfları tasfiye edip attık. Ama küçük üreticiler, küçük mülk sahipleri, küçük-burjuvazi böyle değildir. Bunları kovamazsınız da, ellerindekilere bir anda el koyamazsınız da. Ve işte bu küçük üretim, küçük meta üretimi, her gün her an yeniden yeniden kapitalist ilişkileri üretir. Yani bir kez daha kapitalizmin o geleneksel kaynağı, onun yeşerdiği toprak...

Bu bakışa sahip olmayan bir parti sosyalist inşaa sürecinde karşı karşıya kalacağı problemleri de kavrayamaz. Bu sorunun program açısından, programın teorik bölümü açısından önemi nedir?

Spartakistler'in programı. devrimin ateşi içerisinde ortaya konulmuş bir program olarak. programların çok biçimsel olmadığını. devrim ve sınıf mücadelesi amacına göre somut olarak şekillendiğini de gösteren dikkate değer bir örnek.

İlerleyen bir devrim var. Eğer işçi sınıfı doğru bir iktidar perspektifi ile hareket edebilir ve işçi hareketi başarılı bir gelişme süreci yaşarsa.

devrim zaten proleter devrime varacaktır.

İktidarı alacak proletaryanın uygulayacağı önlemler. bunlara ısık tutan ilkesel yaklaşımlar ve somutta uygulayacağı önlemler -Spartakistlerin programı bunlardan oluşuyor.

Bu açıdan da o tarihi durumun kendine özgü koşullarına oturan kendine özgü bir program oluyor.

Açıp bakın Erfurt Programı'na ya da Rusların 1903 Programı'na; kapitalizmin tarihi olarak küçük meta üretiminden doğduğu anlatılır bu programların teorik bölümünde. Önce basit meta üretimi, sonra kapitalist meta üretimi, ve nihayet emperyalizm. Lenin hep bu tarihi sıralamayı vurgular program tartışmalarında ve programın teorik bölümünün kapitalist gelişmenin bu temel safhalarını (ve elbette onları bir toplumsal devrim sayesinde izleyecek sosyalizmi) içermesini savunur. Ki kapitalist meta üretimi bile kendi içinde belli safhalardan geçiyor. Kapitalizmin 400-500 yıllık tarihine baktığımızda, bildiğimiz kapitalizm, tarihi içerisinde kapitalist olmayan küçük meta üretiminin kapitalist meta üretimine dönüşmesi üzerinden serpilip gelişiyor. Tarihi kökeni bu zaten ve bütün programlar bu tarihi kökene işaret ediyor. Programların teorik bölümünü incelerken, bunlar bilinen şeyler diye baktığınız şeyler, aslında çok temelli tarihi ve toplumsal olguları ifade eden çok özlü tanımlamalar.

Parti programında teorik bölüm üzerine

Program sorunu üzerine tartışmalarda pek bahsi geçmiyor olsa da bana göre bu açıdan temel önemde olan bir başka klasik yapıta geçiyorum. Bu Engels'in ünlü "*Ütopik ve Bilimsel Sosyalizm*" başlıklı yapıtıdır. Bu yapıtın "*Bilimsel Sosyalizm*" başlıklı ikinci bölümü (buradaki kısa felsefi giriş geçerseniz), bir parti programının teorik bölümünün gerekçelendirmesinden başka bir şey değildir gerçekte. Dikkat edin, burada da küçük meta üretiminden kapitalist meta üretiminin doğuşu ve evrimi ile anlatıma başlanır. Bundan kapitalizmin nasıl doğduğu ortaya konulur ve bu gider devamında kapitalizmin çelişkilerinin tanımına, bu çelişkilerin onulmazlığına ve proleter devrimin kaçınılmazlığına bağlanır. Bu bir programın teorik bölümünün açılanmış bir biçiminden başka bir şey değil gerçekte. Çok büyük bir ihtimalle Erfurt Programı'nın ilk bölümünün esas bu yapıttan esinlenerek kaleme alınmış. *Anti-Dühring*'in bir bölümünün Lafargue'ın istemi üzerine Engels tarafından popüler bir broşür olarak sunulmasından oluşan bu yapıtın çok tutulmasında bunun da rolü olmalı. Engels kendi *Önsöz*'ünde de söylüyor; *Manifesto*'muz bile bu kitap kadar çok dile çevrilmedi ve bu denli çok basılmadı, diyor. Bu denli popüler bir eser bu.

Parantez içerisinde işaret ediyorum, bunları kongrede tartışacağız. Saflarımıza kattığımız genç militanları, işçi militanları sağlam bir marksist bilimsel bakış açısıyla mümkün olan en kolay biçimde eğitmenin sorunlarını tartışırken, birtakım temel eserlere temel eğitim materyali olarak özel bir yer vereceğiz. Bizim böyle bir perspektifimiz var mı? Saflarımıza bir dizi genç ve eğitimsiz insan geliyor, büyük heyecanla partiye katılıyorlar ama

bu insanlar? Marksizmin temel eserlerini dikkatle incelemeyi, öncelikle bir marksist teorik formasyon kazanmayı, bu dünya görüşünün esaslarını bir an önce kavramayı önemsiyorlar mı? Böyle olmadığını ve örgütümüzün de birçok durumda bu militanların teorik eğitimiyle doğru-dürüst ilgilenmediğini hepimiz biliyoruz. Bu olacak şey değil! Öylesine bir düşünsel kargaşa dönemi içerisindeyiz ki, burjuvazi ve burjuvazinin

yörüngesindeki sol liberal akımlar öyle büyük bir düşünsel karışıklık yaratıyorlar ki; insanlar post-modernizm üzerine üç kitap okumuş oluyorlar da, bilimsel sosyalizmin en temel eserlerini incelememiş olabiliyorlar. Ve bunlar güya marksist oluyorlar! Bunlar güya saflarımıza katılmakla EKİM'ci oluyorlar! Böyle saçmalık olabilir mi? İnsanlar her şeyi okuyabilmeliler, buna birşey demiyorum. Ama bir insan marksistse, öncelikle kendi dünya görüşünün temellerini özümsemeli. Kişinin öncelikle kendisinin bir ideolojik ekseni ya da omurgası olmalı ki, bu eksen, bu omurga temeli üzerinde her türlü düşünceyi izleme, anlama, eleştirme, mahkum etme imkanına sahip olabilsin.

Daha bir de okunduğu kadarıyla Marksizmin orijinal kaynaklarından çok, ikinci el yorumlardan, hatta yorumun yorumundan öğrenilmesi sorunu var. İyi ama gerçekten Marksizm yorumunun yorumundan öğrenilebilir mi? Aklıma Çernişevski'nin ünlü eseri "*Nasıl Yapmalı?*"da devrimci kahramanına söylediği sözler geliyor. Çernişevski, kahramanının ağzından, neden ben bir düşünceyi ya da dünya görüşünü, bunu ortaya koyanların kendi eserleri duruyorken ikinci-üçüncü el yorumundan okuyayım, diyor. Peki bilimsel sosyalizm üzerine Marks'ın, Engels'in, Lenin'in kendi eserleri varken, neden ikinci-üçüncü elden yorumlarını okusun insanlarımız diyeceğim, öyle bile değil. Bu az-çok '70'li yıllarda böyleydi. '70'li yılların devrimcileri kitap okudukları kadarıyla hep Marksizm okuyorlardı. Ama Marksizmi, Nikitin'in *Ekonomi Politik*'inden, Huberman'dan, bir takım ikinci-üçüncü el sığ ve mekanikleştirilmiş yorumlardan okuyorlardı. Ortada Engels'in diyalektik harikası açıklamaları varken, tutup bunları o dönemin işçilerine, genç devrimcilerine "popüler" eser diye okutuyorlardı.

Şimdi ise insanlar Marksizmi bile okumuyorlar, anlamsız birtakım şeylerle değerli zamanlarını tüketiyorlar ve bu arada zihinlerini çorbaya çeviriyorlar. Elbette insanlar herşeyi okusunlar, insanların okuduklarına sınır koyamayız, ama insanların zaten okuyacak zamanları az ya da alışkanlıkları zayıfsa, biz bu insanlara, "yoldaşlar, biz herşeyden önce marksistiz, öncelikle marksist dünya görüşünün temellerini kavramaya bakmalıyız", diyebilmeliyiz. Söz konusu olan bir parti olunca, eğitim konusunda böyle bir tutuma sahip olmak ayrı bir önem kazanır. Biz bir devrimci sınıf partisi isek, bu konuda çok daha açık, net ve ısrarlı bir tutum içinde olmalıyız. Dikkat edin, biz insanların düşünsel ilgilerine bir sınır koymuyoruz, ama insanlara diyoruz ki, siz marksist dünya görüşünü benimseyenize göre, siz marksist dünya görüşünü benimseyenize göre, bu dünya görüşünün özü ve esası nedir, partinizin temel sorunlar üzerine teorik bakış açısı nedir, öncelikle bu konuda bir fikir sahibi olun. Öncelikle bu konuda kendinizi sıkı ve sağlam bir

çıkıyor. Yani kapitalizmin en ileri ürünü olarak siz bir sınıfı tanımlıyorsunuz. Ama böylece buradan mevcut toplumun biricik gerçek devrimci dönüştürücü gücü olarak, toplumsal devrimin öncü ve temel gücü olarak bir sınıf gerçeği ortaya çıkartıyorsunuz. Bu sınıf bakış açısı dediğimiz soruna ilişkin temel ilkesel bir sorun. Demek ki buradan işçi sınıfını bütün öteki ezilen ve çalışan sınıflardan ayrı bir yere koyan o temel teorik bakış ve ilke çıkıyor. Ve siz küçük-burjuva halkçı akımlara karşı mücadele ederken programın bu temel teorik gerçeğine dayanacaksınız. Dikkat edin, bizim on senedir verdiğimiz ideolojik mücadelenin çok temel bir gerçeğidir bu. Tüm gerçek marksist programlarda kapitalizmin özel ürünü olarak proletarya tanımlanır, bütün öteki sınıfların çözülmesi ve dağılımı sınıflar olduğu özel bir tutumla vurgulanır. Bu, başta *Manifesto* olmak üzere bütün marksist programlarda var. Bir tek proletarya kapitalizmin özel, ileri, kalıcı ürünü ve onun mezar kazıcısı olarak tanımlanıyor. Ve buradan, bizim proleter sınıf bakış açısı dediğimiz, popülizme karşı mücadelede özel bir tutumla savunduğumuz temel düşünce çıkıyor. Doğal olarak bu temel düşünce bizim programımızda da yerini ve anlamını yeterli açıklıkta bulacaktır.

Programın teorik bölümünden yine temel ilkesel önemde olan bir başka sorunu örneklemek istiyorum. Bu proletaryanın kapitalist gelişme süreci içinde kendiliğinden bir sınıf olarak oluşma süreci ile onun tarihi gelişimi içinde kendisi için bir sınıf haline gelme zorunluluğu ve olanağı üzerine olan düşüncedir. Yine başta *Komünist Manifesto* olmak üzere tüm gerçek marksist programların teorik bölümünde bu düşünce özel bir hassasiyetle ifade edilir. Bu aynı zamanda öncü parti fikrinin de gerekçelendirilmesidir. *Manifesto*'nun birinci bölümünde proletaryanın sınıf olarak tarihsel oluşumu ve bunun kendiliğinden mücadele içindeki seyri konulur. Hemen ardından, ikinci bölümde, bu kez, "Proleterler ve Komünistler" ayrımı ve ilişkisi içinde öncü parti fikri, proletaryanın kendisi için bir sınıf haline gelmesi tarihsel ihtiyacı ve olanağı yer alır.

Bir başka örnek enternasyonalizm ilkesi üzerinden verilebilir. *Komünist Manifesto* bunu toplumsal-iktisadi bir temel üzerinde formüle eder. "İşçilerin vatani yoktur" diyen *Manifesto*, proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesinin biçim açısından ulusal, fakat içerik olarak enternasyonal olduğunu ortaya koyar. Ve bilindiği gibi, *Manifesto*'nun "Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!" şiarı ve çağrısı, 150 yıldır proletarya enternasyonalizminin baş şiarıdır.

Aynı konuda 1903 Programı'na bakıyoruz, bu program şu satırlarla başlıyor: "*Meta değiş-tokuşunun gelişimi uygar dünyanın tüm halkları arasında öylesine sıkı bir bağ kurdu ki, proletaryanın büyük kurtuluş hareketi uluslararası bir hareket haline gelmek zorundaydı ve artık uzun süredir böyledir.*" Dikkat edin, kapitalizmin gelişmesinin ulusal çitleri yıkması, ekonominin, ticaretin, bu temel

üzerinde siyasetin, bilimin, kültürün uluslararasılaşması üzerinden, bu bilimsel açıklama üzerinden, proletarya hareketinin özü itibarıyla neden uluslararası bir hareket olduğu konuluyor. Bunun ardından paragraf şöyle devam ediyor: "*Kendisini proletaryanın dünya ordusunun bir parçası olarak gören Rusya sosyal-demokrasisi, bütün diğer ülkelerin sosyal-demokratlarıyla aynı nihai hedefe ulaşmayı amaçlar. Bu nihai hedef, modern burjuva toplumunun karakteriyle ve onun gelişme seyriyle belirlenmiştir.*" (Seçme Eserler, C.6, İnter Yay., s.113 -Red) Dikkat edin, burada enternasyonalizm ilkesinin modern toplumdaki iktisadi-sosyal temeli ortaya konuluyor. Ve proleter enternasyonalizmi ancak bu temel üzerinden kavrandığı ölçüde köklü bilimsel bir bakış açısı haline gelir.

Kuşkusuz bu tür örneklerle konu biraz dağılıyor. Ama bir programın bilimsel temelleri nelerdir? Bu marksist programların basit gibi görünen teorik bölümlerinde marksist partinin temel devrimci ilkeleri bilimsel olarak nasıl temellendirilmiştir? Bu açıklayıcı örneklerle bunlara girmiş oluyorum. Biz kuruluş kongremizde onaylayacağımız programımızı da saflarımızda böyle kavratacağız. Bu öz buradan kavranmadığı sürece militanlarımız sağlam bir devrimci teorik bakış açısından yoksun kalacaklardır.

Demin popülizme karşı bir şeyler söyledim, parantez içine sıkıştırarak ekleyeyim. Lenin Plehanov'un program taslağını eleştirirken, işçi sınıfının öteki ezilen sınıflardan farklılığının programda özel bir tarzda vurgulanmamış olmasını, işaret ettiği dört temel eksiklikten biri olarak sayıyor. Bizim popülizme karşı verdiğimiz mücadelenin ideolojik özünün ne kadar büyük bir değer taşıdığının önemli bir göstergesidir bu. Rusya gibi geri bir ülkede bile işçi sınıfının bütün öteki ezilen sınıflardan temelden farklılığına programatik çerçevede açık ve kesin bir vurgu, marksist konum ve tutum açısından çok büyük bir önem taşıyor.

Programımız neler içermeli? Genel planda bakıldığında sunlar söylenebilir: Öncelikle, her devrimci marksist program bir teorik bölüm içermeli. Bu bölüm kapitalizm ve emperyalizm üzerine temel görüşleri içermeli ve doğal olarak bu sunulus proletarya devriminin kaçınılmazlığı ve sosyalizme bağlanmalı.

Yine bu bölümde iktisadi ve sosyal olgularla temellendirilmiş biçimde temel ilke ve temel amaçlarımız tanımlanmalı.

Yani programımızın bilimsel teorik temelleri, artı temel ilkelerimiz ve temel amaçlarımız tanımlanmalı burada.

En ileri bir kapitalist ülke ile en geri, en az gelişmiş bir kapitalist ülkede bile işçi sınıfının devrimci parti programlarında böyle bir teorik bölüm olmak durumunda. Ve bu teorik bölüm kapitalizmin bilimsel eleştirisi ve reddi, sosyalizm hedefinin ve onu izleyecek sınıfsız toplum nihai hedefinin bilimsel olarak gerekçelendirilmesi ve buna dayalı ilkeleri içeren bir bölüm olmak durumunda.

Burada, kapitalizmin nasıl ortaya çıktığı, zamanla emperyalizm asamasına nasıl vardığı, kendi gelişimi içinde proletaryayı nasıl ürettiği, proleter sınıf mücadelesini nasıl ürettiği, bunun kapitalizmin temel çelişkileri üzerinden proletarya devrimine nasıl varacağı, bu proletarya devrimi içerisinde proletaryanın ve proletaryanın öncüsü olarak partinin rolünün ne olacağı -bütün bu bölümler olmalı.

Artı işçi sınıfının iktidar mücadelesi başlangıçta ulusal bir çerçevede, içerinde, biçim olarak böyle bir zemin üzerinden gelisse bile, içeriği bakımından neden uluslararası bir mücadele olması gerektiği ve bu çerçevede enternasyonalizm ilkesi ortaya konulmalı...

Marksist programların teorik bölümüne ilişkin tüm bu açıklamalar doğal olarak bizim programımızın teorik bölümüne de açıklıklar getirmekte, ona örnek alabileceğimiz bir çerçeve oluşturmaktadır.

Lenin, programın teorik bölümünün yapısı ve işlevi için şu veciz sözleri söylüyor: "*Biz, genel kabul gören bir programın bilimsel temeller üzerine inşa edilmesi gerektiği marksist ilkesinden hareket etmekle yükümlüyüz. Program kitlelere komünist devrimin nasıl ortaya çıktığını, neden kaçınılmaz olduğunu, neyi çözeceğini açıklamalıdır.*" (Seçme Eserler, C.8, İnter Yayınları, s.376 -Red)

Programda siyasal bölüm: Proletarya devriminin sorunları

Program bunun ardından, proletarya devriminin gerekçelendirilmesi, proletaryanın politik iktidarı ele geçirmesi sorunu ve bu iktidar biçimi olarak proletarya diktatörlüğünün gerekçelendirilmesi ile devam etmek durumunda. Bizim programımızda bu son bölüm, proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü bölümü, programımızın stratejik-siyasal bölümünü oluşturacak. Proletarya devriminin gerekçelendirildiği bölümdür bu. Bunu biz, iktidar sorunu, artı temel siyasal ve iktisadi hedefler olarak da ele alabiliriz. Bu ülkede bilimsel anlamıyla devrim, proletarya devrimi demektir. Bu ülke proletarya devrimine varmadan, Portekiz türünden, İran türünden sınırlı siyasal değişimlere yolaçan çok sayıda devrimci çalkantılar ya da devrimci hareketleri yaşayabilir. Bunda anlaşılmasın, mantığa aykırı düşen bir yan yok. Ama bu ülkede gerçek bir devrim, yani kurulu düzen üzerinde egemen olan sınıfın iktidarının değişimine dayalı bir devrim, ancak bir proletarya devrimi olabilir. Dolayısıyla, bu çerçevede, egemen sınıf ilişkilerinde köklü bir ilk değişimin ifadesi bir stratejik hedef, bizim için ancak proletarya devrimidir. Ve bu çerçevede

programımızın ikinci ana bölümü proletarya devrimi ve diktatörlüğünün gerekçelendirilmesi olacak. Ve biz burada proletarya devriminin başarısı durumunda alacağımız ilk iktisadi ve siyasal önlemler neler ise onları sıralayacağız. Biz gerek Marksizmin oportünizme ve burjuva demokratizmine karşı ideolojik mücadele içerisinde netleştirdiği bakış açısı, gerekse tarihsel deneyimlerin ışığında, proletarya diktatörlüğü/demokrasine ilişkin görüşlerimizi programımızın bu bölümüne mi koyacağız? Bu konuda şu an bir şey söylemek istemiyorum, programı somutladığımızda karar vereceğiz buna. Ama 1919 Programı'na bakıyoruz, Bolşevikler teorik bölümün son kısmında buna genişçe yer vermişler. R. Luxemburg da kendi programında bu meseleye, kitlelerin tarihi inisiyatifi, bu çerçevede proletarya diktatörlüğü ve proleter demokrasisinin gerekçelendirilmesine çok özel bir yer vermiş. Bunun gerisinde biraz da o günkü Ekim Devrimi deneyiminin kendi çapında gözetilmesi kaygısı var.

Program ve demokratik siyasal istemler

Şimdi en kritik noktaya geliyorum. Bu, demokratik siyasal istemler uğruna mücadelenin programatik formda ifade edilmesine iliskindir. Çıkışımızdan itibaren bu konuda ortaya koyduklarımız bir yana. Son bir yıl içerisinde bu sorunlar Program Sorunları Üzerine Konferanslar'a konu edildi ve enine-boyuna tartışılıp ortaya konuldu. Bu açıdan bu sorunlarda işimiz bir bakıma bir hayli kolay. Sorunun kritik yönü, bu sorunların program formu içinde ortaya konulurken, temel stratejik hedefle doğru bir biçimde ilişkilendirilmesinden gelmektedir. Demokratik siyasal istemler, tıpkı emeğin korunmasına ilişkin istemler gibi, bugünün mücadelesi ile stratejik hedef arasında bir köprü işlevi görmelidirler. Bu sorunların program içindeki yeri buna göre saptanmalı, programın genel stratejik çerçevesi ile ilişkisi buna göre kurulmalı ve bu gerekirse nispeten geniş tutulacak bir sunuş paragrafıyla gerekçelendirilmelidir de.

Bu çok önemli. Ben buna pratik-taktik bir alt bölüm diyorum. Taktiği, güncel taktik olarak almayacaksınız. Bir ifade kullanacağım, ama bazı yoldaşlarda itici bir etki yarattığı için kullanmıyorum. Aslında teorik mantığı açısından bakarsanız, programın asgari talepleri bunlar. Teorik olarak kapitalizmin sınırları ya da çerçevesi içerisinde gerçekleştirilebilir olan, ama tarih içinde ancak proletaryanın iktidar mücadelesinin dayanakları olarak kullanılabilecek olan ve ancak gerçekten bu ülkede proletarya burjuvaziyi devirdiğinde az-çok tatmin edici ve kalıcı bir çözüme kavuşturulabilecek olan sorunlar bunlar. Din sorunu, demokrasi sorunu, ulusal sorun, belli sınırlar içinde bağımsızlık sorunu ve benzeri sorunlar... Yani bizim demokrasi, bağımsızlık ve ulusal sorun tartışmalarında artık kitaplar oluşturacak kapsamda gerekçelendirdiğimiz sorunlar.

Ne diyorduk biz? Demokratik siyasal istemler uğruna mücadeleye evet, ama bunun kendi içinde, kendi başına bir program haline, bir stratejik aşama ve buna dayalı bir program haline getirilmesine hayır. Biz bunlar uğruna mücadeleyi proleter devrim mücadelesine bağlarız, diyorduk. İnsanlar eski birtakım önyargılarından, yerleşmiş birtakım düşünce ve kalıplarından kurtulabilsinler diye kasten marksist klasiklerden konuya ilişkin uzun pasajlar aktarma yoluna gittik. Lenin, neden demokrasi uğruna mücadeleyi proleter devrim programına bağlayan bir perspektifle hareket etmeyelim ki diyordu Radek'le polemiginde. Hatırlanacağı gibi, bu formülasyonu biz sık sık kullandık. Bu talepler, bu istemler uğruna mücadeleyi reddetmeyiz, ama biz bunun çok net bir biçimde, çok açık bir biçimde proleter devrim uğruna, burjuvazinin siyasal iktidarının devrilmesi uğruna mücadeleye bağlarız. Biz bu düzende bu talepleri bugün gerçekleştirebilirmişiz gibi mücadele ederiz, ama aslında bu mücadele içerisinde yığınları eğitmeye, bu talepler için mücadeleye çektiğimiz yığınları buradan giderek burjuvazinin iktidarının devrilmesi mücadelesine, proleter devrime yöneltmeye bakarız. Ve tam da bu mücadeleler içerisinde, yığınları politik olarak eğiterek ve örgütsel olarak birleştirerek, proleter devrimi olanaklı kılacak siyasal süreçleri yaşamış oluruz.

Bizim programımızda bu son bölüm. proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü bölümü. programımızın stratejik-siyasal bölümünü oluşturacak.

Proletarya devriminin gerekçelendirildiği bölümdür bu. Bunu biz. iktidar sorunu, artı temel siyasal ve iktisadi hedefler olarak da ele alabiliriz.

Bu ülkede bilimsel anlamıyla devrim. proletarya devrimi demektir. Bu ülke proletarya devrimine varmadan. Portekiz türünden. İran türünden sınırlı siyasal değişimlere ulaşan çok sayıda devrimci çalkantılar ya da devrimci hareketleri yaşayabilir.

Bunda anlaşılmaz olan. mantığa aykırı düşen bir yan yok.

Ama bu ülkede gerçek bir devrim. yani kurulu düzen üzerinde egemen olan sınıfın iktidarının değişimine davalı bir devrim. ancak bir proletarya devrimi olabilir.

Dolayısıyla. bu çerçevede. egemen sınıf ilişkilerinde köklü bir ilk değişimin ifadesi bir stratejik hedef. bizim için ancak proletarya devrimidir.

Ve bu çerçevede programımızın ikinci ana bölümü proletarya devrimi ve diktatörlüğünün gerekçelendirilmesi olacak. Ve biz burada proletarya devriminin başarısı durumunda alacağımız ilk iktisadi ve siyasal önlemler neler ise onları sıralayacağız.

İşte bunun programda ifade edilmesi için bir bakıma en hassas yanlarından biri. Çünkü bir tehlikeyi de her zaman kendi içinde taşır. Ama bu kesinlikle düşünsel bir tehlike değil. Bizim ortaya koyduğumuz teorik temel bu konuda düşünsel herhangi bir sapmaya elvermiyor. Oysa geçmiş partiler için aynı şeyi söyleyemeyiz. Teorik boşluklar bu türden sapmalar için tuzaklar yaratmıştır. Sonrasını bir yana koyuyorum, bize bu açıklıkları sağlayan Lenin'in kendi partisinde bile teorik boşluklardan doğan politik yalpalamaları biliyoruz. Lenin'e çok sadık bazı Bolşevikler, savaş dönemi tartışmalarını bilmedikleri için, Sibiry'a'dan Petersburg'a varır varmaz birtakım yanlış politik tutumların içine girebiliyorlar. Boşlukları olan bir teorik bakış açısına dayanıyor bu. Bu meselelerde yeterli teorik açıklık esas olarak savaş döneminde doğuyor. Şimdi Lenin'in kitapları cilt cilt önümüzde, ama bunlar o zaman daha çok yurtdışı çevrelerinde dolaşan metinlerdi. Bakıyoruz, resmi olarak yayınlanması bile 1927'yi bulmuş metinler bunlar. Kendisini kanıtlamış bir devrimci partinin teorik metinleri olarak bugün elimizin altında. Oysa kaleme alındıkları dönemde yurt içindeki Bolşeviklerin hiç değilse bir kısmı böyle bir imkana sahip değildi. Bunlar çıkıyor, yurtdışı parti çevrelerinde dolanıp duruyor, Rusya'ya doğru dürüst girmiyor. Dolayısıyla teorik hataların, politikada yanlış düşmenin zemini var.

Bizde teorik zemin bu açıdan yeterince sağlam. Daha da önemlisi, tarihsel deneyimi gözeterek bu meselede çok özel bir hassasiyet gösteriyoruz. Ciddi teorik ya da düşünsel boşluklar yoksa eğer, partiler sosyal ve ideolojik olarak genel bir çürüme ya da sapma yaşamadıkça, bu meselelerde kolay kolay hata yapmazlar. Yani insanlar meseleleri doğru düşünemedikleri için hataya düşmüyorlar. Oportünizmin toplumsal bir mantığı var, maddi koşulları var, o koşullar doğduğunda ise siz ilkeleri en net bir biçimde tanımlamış olsanız bile, o ilkeler gözden geçirilir, önce oportünist yorumlara konu edilir, oportünizme dayanak edilir, sonra da revizyondan geçilir, yeni bir şeyler konular. Bu

hiç de insanların birtakım şeyleri yanlış kavramasından gelmez, yanlış kavrayışlar yalnızca bunu kolaylaştırır. Ya da teorik açıklık yoksa teorik bulanıklık var demektir ve bu kaçınılmaz olarak hatalara yolaçar.

Şimdi böyle bir bölüm olacak bizde. Siyasal ve sosyal reform talepleri diyelim biz buna. Demokrasi mücadelesini konuştuğumuz için hep siyasal diyoruz da, bir de sosyal reformlar var gerçekten. Örneğin vergi sorunu, bir maliye sorunu başlıbaşına bir sorun değil mi bu düzende? Hükümetler iktisadi kaynaklarını maliye politikalarıyla, temelde vergiyle sağlarlar. Marks'ın deyimiyle, vergi bir hükümetin iktisadi temelidir. Bizim bu düzende de buna karşı taleplerimiz olur. Ya da öteki emekçi halk katmanlarını da kesen konut vb. birtakım başka sosyal ya da kültürel sorunlar...

Bunu şundan dolayı vurguluyorum. Ben klasik programlara bakıyorum, işçi sınıfının korunmasına ilişkin önlemler var. Bunlar gerçekten işçi sınıfını, sanayi işçisini, en fazla tarım işçisini ilgilendiren sorunlar. Peki ya öteki emekçi halk katmanlarını ilgilendiren iktisadi-sosyal reformlar? Siyasal reformlar tümünü kesiyor zaten, siyasal reformlar derken esas olarak demokrasi mücadelesi kapsamında ortaya koyduğumuz istemleri kastediyorum. Artı sosyal reformlar... Parti programımızda buna ilişkin belli temel istemler bir biçimde yer almak durumunda. Programda gerekçelendirmeler olmaz ama, bu konunun hassasiyetinden dolayı sunuşunda mutlaka sağlam bir gerekçelendirmeye dayanmak durumunda. Bu benim sesli olarak da düşünmek, tartışmak istediğim en önemli sorunlardan biri. Çok geniş olarak gerekçelendirdiğimiz bir mesele aslında bu. Şu an çıkan iki kitabımız ve yakında çıkacak iki yeni kitabımız tümüyle bu meselelere ilişkin. Önceki polemikleri bir yana koyuyorum.

Aslında bu mesele tarım sorunları kapsamında da çok önemlidir. Mesela tarım sorununda köylülüğün taktik istemleri, tarım sorununa ilişkin bir eylem programı, dikkat ediyorum, 1920'lerde, Dördüncü ve Beşinci Kongre'lerde Komünist Enternasyonal'i en çok zorlamış sorunlardan biri. Çünkü burada daha değişik, zor ve karmaşık sorunlar var. Marksist bakış açısından ele alındığında, işçi sınıfının mücadele içerisinde kendi iktisadi-sosyal koşullarını düzeltmesi onu dejenere etmez. Tersine, eğer mücadele içerisinde kazanıyorsa onu devrimcileştirir. Bu işin diyalektiği çok önemli. Yani bu istemlerin barışçıl durgun mücadeleler içerisinde, biraz da burjuvazinin durumunun elvermesiyle bahsedilmesi ayrı bir şeydir. Ama dışı dış bir mücadele içerisinde koparılıp alınması, bu tür bir mücadelenin süreci devrime doğru büyümesi ayrı bir şeydir. Bu ikinci durumda işçi sınıfı, kendisini iktisadi ve entellektüel çürümeden korumayı başarmakla kalmaz, bu mücadeleler içerisinde güç toplar ve onun sınıf bilinci, devrimci iktidar bilinci keskinleşir. Düşük ücretlere karşı mücadele eden bir proletarya, düşük ücretlere karşı mücadele içerisinde ücretli kölelik sorununu kavrama bilincine de ulaşır. Kuşkusuz bu mücadele doğru bir temelde yönlendiriliyorsa eğer... Ama öteki ezilen sınıf ve tabakalar, özellikle köylülük açısından bakıyoruz, Engels'in üzerinde en hassasiyetle durduğu bir meseledir, kurulu kapitalist düzen içerisinde köylülüğün durumunu düzeltirseniz

yalnızca onu kapitalizme ve burjuvaziye bağlarsınız. Gerçekten de çok karmaşık ve hassas bir sorun.

Temmuz: Komünist

Enternasyonal formüle ediyor bunu sanıyorum.

Cihan: Komünist

Enternasyonal'de bunun genişçe tartışması var. Üçüncü ve Dördüncü Kongre'de de var bu tartışma. Komünist Enternasyonal meseleyi genel planda doğru formüle ediyor aslında. Yani geriye dönük özlemlerden arındırmaktan söz ediyor, ki bu en kritik meseledir. Ta *Komünist Manifesto*'dan itibaren en kritik mesele. Yani, kendi bakışaçılarını terkeder, proletaryanın bakışaçısını benimserlerse ifadesi, aslında geriye dönük istemlerden, kendilerini kapitalist düzene bağlayacak istemlerden feragat ederlerse... Ama bu koşulu pratikleştirmek sanıldığı kadar kolay değil. Komünist Enternasyonal'in tarımsal bir eylem programı üzerine tartışmaları, buradaki zorlanmalar bunu gösteriyor.

Bu meseleler üzerinde duracağız. Hassas ve önemli bir mesele. Şundan dolayı önemli bir mesele. Ekim Devrimi'nin başarısının ardından, Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongre'sinde bu mesele tartışılıyor. Sorun gerçekten proletarya devrimi köylülüğe ne kazandıracak sorunu olarak konuluyor. Çünkü devrimler dönemi, proletaryanın iktidara yürüdüğü bir dönem ve proletarya köylülüğün karşısında, benim burjuvaziye devirme mücadelele yardım edersen, ben sana şunları şunları sağlarım diyebiliyor. Ya da diyebilmenin mantığı var. Ama devrim dalgasının çekildiği ve durgun dönemlerin, gündelik barışçıl mücadeleler döneminin yeniden gelip çatdığı bir evrede, "iktidar olursam sana şunları şunları sağlarım" diyerek köylülüğü kazanmak çok mümkün değil. Köylülüğün güncel istemleri ve mücadeleleri var, buna karşı tavır çok önemli. Ve buna ilişkin bir hayli tartışma var, ama halihazırda Türkçede yok bunlar. Bu çerçevede tartışılması gereken çok önemli bazı sorunlar var. Tarım ve köylü sorunu üzerine tartışmaların devamında yeralacak bunlar. Ben sorunun zor yanlarının altından kalkacağımıza inanıyorum. Deneyimler de birşeyler öğretiyor bu konuda. Bizzat Komintern'in kendi deneyimlerini kastediyorum. Bu mesele Polonya'da, Romanya'da, Almanya'da, bazı ilginç deneyimlere konu oluyor.

Temmuz: Asgari program çerçevesinde ayrıca konuşuruz da, iktidarı aldıktan sonra uygulanacak belli uygulamalarla, iyileştirmelerle, iktidar öncesinde talep ettiğimiz, uğruna mücadele ettiğimiz istemlerin bir dizi ortak keseni var.

Cihan: Biz bu istemler uğruna bu düzen altında devrimci bir perspektifle mücadele edeceğimizi, iktidar olduğumuzda ise onları tam olarak gerçekleştireceğimizi söyleyebiliriz. Diyeceksiniz ki, burjuva demokratik taleplerin proletarya iktidarı koşullarında gerçekleştirilmesi ile bu düzen altında onların elde edilmesi aynı olabilir mi? Elbette olmaz, bunlar temelden farklı tarihsel koşullardır. Örneğin, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı da burjuva-demokratik bir istemdir, ama onun proleter demokrasi koşullarında nasıl gerçekleştirileceği belli değil mi? Daha da ilginç bir duruma işaret edeyim. Öylesine bir tarihi durum çıkabilir ki, ezilen bir ulus

Öylesine burjuva-demokratik istemler vardır ki, bizim bunları bu düzen altında formüle edişimiz ile onların proleter demokrasi koşullarında gerçekleşmesi temelden farklılıklar gösterir. Örneğin biz bugün sınırsız basın özgürlüğü, sınırsız örgütlenme özgürlüğü isteriz, bunlar uğruna mücadele ederiz.

Ama iktidara geldiğimiz zaman örgütlenme özgürlüğünü, toplanma özgürlüğünü, basın özgürlüğünü işçi sınıfı ve emekçiler için en geniş biçimde gerçekleştiririz de burjuvaziye bundan yoksun bırakırız. Dahası var. Mesele işçi sınıfı ve emekçiler için birtakım hakların tanınması meselesi olmaktan çıkar, bunların proletarya iktidarı koşullarında işçi sınıfı için fiilen gerçekleştirilmesi, bunların fiilen kullanılmasını olanaklı kılacak pratik koşulların sağlanması meselesine dönüşür.

Artık mesele işçi sınıfına toplanma özgürlüğü olmaktan çıkar da, en iyi toplantı salonlarının işçi sınıfına tahsis edilmesi meselesine dönüşür: basın özgürlüğünün soyut bir hak olarak tanınması meselesi olmaktan çıkar da, basım evlerinin ve kağıt stoklarının işçi sovyetlerinin denetimine geçmesi meselesine dönüşür.

Burjuva demokrasisi programının proleter demokrasisi programı tarafından divalektik olarak nasıl aşıldığına güzel birer örnektir bunlar.

özgürlüğüne tam da proleter devrim sayesinde kavuşabildiği halde, buna rağmen bu çözüm burjuva-demokratik sınırlar içinde kalabilir. Düşününüz ki, biz iktidarı aldıktan sonra Kürtler ayrılmak, ayrı bir devlet kurmak istediler ve bunu tam da kendi burjuvazilerinin etkisinde kaldıkları için yaptılar. Bu olmayacak şey değil, Ekim Devrimi sonrasında Polonya ve Finlandiya örnekleri var. Yani biz ulusal sorunun çözümünü proleter devrime tabi kılsak bile, bu o sorunun proleter devrimci bir çözüm bulacağı ve proleter demokrasi içerisinde kendi yeni anlamını ve çözümünü bulacağı anlamına gelmez. Biz proleter devrimi yaparız da Kürtler bundan burjuva demokratik bir meyve devşirirler. Ezilen bir ulusu zorla kendi irademize tabi kılamayacağımıza göre, bir başka irade ortaya koymaları durumunda ne yapacağız? Türk ve Kürt proletaryasının hazırlığı ve alt sınıfları kendine bağlama gücü, Kürtlerle birlikte sosyalizme yürümeyi olanaklı kılamayacaksa, ne yapacağız?

Tartışacağız bunları. Kaldı ki, buna benzer tartışılması gereken daha başka sorunlar da var. Öylesine burjuva-demokratik istemler vardır ki, bizim bunları bu düzen altında formüle edişimiz ile onların proleter demokrasi koşullarında gerçekleşmesi temelden farklılıklar gösterir. Örneğin biz bugün sınırsız basın özgürlüğü, sınırsız örgütlenme özgürlüğü isteriz, bunlar uğruna mücadele ederiz. Ama iktidara geldiğimiz zaman örgütlenme özgürlüğünü, toplanma özgürlüğünü, basın özgürlüğünü işçi sınıfı ve emekçiler için en geniş biçimde gerçekleştiririz de burjuvaziye bundan yoksun bırakırız. Dahası var. Mesele işçi sınıfı ve emekçiler için birtakım hakların tanınması meselesi olmaktan çıkar, bunların proletarya iktidarı koşullarında işçi sınıfı için fiilen gerçekleştirilmesi, bunların fiilen kullanılmasını olanaklı kılacak pratik koşulların sağlanması meselesine dönüşür. Artık mesele işçi sınıfına toplanma özgürlüğü olmaktan çıkar da, en iyi toplantı salonlarının işçi sınıfına tahsis edilmesi meselesine dönüşür; basın özgürlüğünün soyut bir hak olarak tanınması meselesi olmaktan çıkar da, basım evlerinin ve kağıt stoklarının işçi sovyetlerinin denetimine geçmesi meselesine dönüşür. Burjuva demokrasisi programının proleter demokrasisi programı tarafından divalektik olarak nasıl aşıldığına güzel birer örnektir bunlar.

programının proleter demokrasisi programı tarafından diyalektik olarak nasıl aşıldığına güzel birer örnektir bunlar. Programda burjuva-demokratik siyasal istemlere yer vermenin en hassas yönlerinden biri, bunun zamanla kendi içinde ayrı bir alt programa, "asgari program" adı altında sözümona ayrı bir stratejik aşamaya dayanak olarak kullanılması tehlikesidir. İşte Erfurt Programı'nın başına gelen bu. Bu programın siyasi bölümü resmen güya ayrı bir devrim programı değil. Ama bunu fiilen ayrı bir program haline getiriyorlar. Bu, düzeni demokratikleştirme, onu reforme etme programı haline geliyor ve tüm İkinci Enternasyonal oportünizmi bunun üzerine oturuyor. R. Luxemburg'un program üzerine söylevinde sert bir eleştiriye tabi tuttuğu, başarıyla teşhir ettiği durum bu. Tek bir sosyalizm programının "asgari" ve

"azami" programlar olarak bölünmesi ve ikincisi bir süs olarak kalırken, herşeyin ilkinde göre düzenlenmesi...

Bu konuda daha da ilginç bir durum var. Erfurt Programı başlangıçta kaleme alındığında öyle oportünist ki, bazı asgari taleplere, örneğin cumhuriyet sorununa yer bile vermiyor. Oysa cumhuriyet sorununu Engels çok önemsiyor. İmparatorluğa karşı cumhuriyet istemi, bu bir siyasal sorun. Demokratik siyasal mücadele bakımından büyük önemi olan bir sorun. Engels diyor ki, bu toplumun önündeki en acil siyasal sorunlardan biri. Her an karşınıza çıkacak bir sorun ve siz buna programda yer vermiyorsunuz. Onlar bu mesele sosyalizmle çözülür deyip, bu soruna yer vermemeyi güya soldan gerekçelendiriyorlar. Gerçekte ise hiç alakası yok. Rejim açısından hassas bir mesele olduğu için programda yer verilemiyor. Almanya'da yasal bir partinin buna programda kolay kolay yer veremeyeceğini Marks'ın *Gotha Programı Eleştirisi* sırasında söylediklerinden de biliyoruz. Alman oportünizmi bu hassas sorundan bilerek kaçıyor ve bunu sol bir tutumla maskeleymeye çalışıyor. Kaçışının gerisinde rejimi rahatsız etmemek, yasallığını kaybetmemek kaygısı var. Hani bugün legal sosyalizm programlarında herşeye yer veriliyor da Kürt sorununa yer verilemiyor ya, bugünkü rejim bu konuda çok hassas olduğu için, aynen böyle bir şey. Ama yine de dikkate değerdir. İmparatorluk Almanya'sında rejimi rahatsız etmemek için cumhuriyet talebine yer vermeyen, bunu sosyalizmle maskeleymeye çalışan aynı Alman sosyal-demokratları, 1918'de, sosyalizm günü gelip çatığında, bu kez sosyalizmi engellemek için cumhuriyetin ilanına sığındılar. Her iki durumda da kurulu düzenin hizmetindeydiler, zira konum ve çıkarlarıyla bu düzenin bir parçası idiler. Bu ironik örnek, burjuva-demokratik istemlere bir program yapısı içinde yer verip vermemenin kendi başına bir şey ifade etmediğini gösterir. Önemli olan bunların içine oturtulacağı genel perspektif ve pratikte bu perspektife sadık kalmayı başarabilmektir.

(Devam edecek...)

Bütün Ülkelerin
Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 199, Aralık '98, 200.000 TL

Devrim tarihimizde bir kilometre taşı:

Türkiye Komünist İşçi Partisi kuruldu!

Devrim tarihimizde bir dönüm noktası oluşuracak olan devrimci adam atıldı. Komünistlerin işçi sınıfının devrimci partisini inşa etmek için yıllardır harcadıkları zorla ve ıstakla çabaları nihayet başarıya ulaştı. Türkiye Komünist İşçi Partisi kuruldu!

Partimizin kuruluşu, parti inşa örgütümüz olan EKİM'in mevcut tüm örgütlerinin genişçe temsil edildiği Kuruluş Kongresi'nde gerçekleşti. Kuruluş Kongremiz partimizin temel teorik yaklaşımlarını, programını, tüzüğünü, taktiklerini ve örgütsel çizgisini tartışıp karara bağlayarak Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin kuruluşunu ilan etti. Böylece, geçen yılın ikinci yarısında "Herşey parti içim! Herşey parti kuruluş kongresi içim!" şiarlarını yükselten komünistler, işçiler, emekçilere ve devrimcilere verdikleri söz yerine getirmiş oldular.

Partimizin kuruluşu, insanlığı ve uygarlığı tükeniş ve yıkıma sürükleyen emperyalist-kapitalist dünya düzenine karşı kutsal coğrafyamızdan yitirilenden militan bir mücadele çığırındır. Partimizin kuruluşu, on yıllardır yıkılmayı bekleyen Türkiye'nin kokuşmuş ve çözülmüş kapitalist sömürü düzenine militan bir savaş ilanıdır. Partimizin kuruluşu,

on yıllardır bu topraklarda devrim ve sosyalizm davası uğrunda kavgaya sevrilmiş, emek harcanmış, acı çekmiş, büyük yitilmiş örnekleri sergilenmiş dünya ve bugünün devrimci kuzaklarının yattığı berikim güvensizliğe alınmadır. Ve nihayet partimizin kuruluşu, kapitalist sömürü düzenini tarihe gömecek ve bu uğrunda tüm emekçilere önderlik edebilecek yetenekteki tek gerçek toplumsal güç olan işçi sınıfının devrimci önderlik üyeliğini somut olarak karşılamıştır.

Türkiye Komünist İşçi Partisi dünyada ve Türkiye'de zafer ve yenilgilerden oluşan zengin bir devrimci mirasın üzerinde yükselmektedir. Partimize bu miras karamlıkla savunmakta, kendisini onun bugünkü temsilcisi ve yarımları taşıyıcısı aymaktadır. Fakat öte yandan partimiz biraz bu aynı devrimci geçmişin çok yönlü bir eleştirel değerlendirilmesinin ürünü olmuştur. Zayıf, eksik ve luvulu olan her noktada bu geçmiş devrimci eleştiriyi tabi tutmuş, ondan gelecekteki mücadeleler için gerekli dersleri ve sonuçları çıkarmaya çalışmış, bu temel üzerinde devrimci bir yenilenmenin ifadesi olmuştur.

Dünyada ve Türkiye'de yitici yenilgilerle sonuçlanan bir tarihi dönemde devrimci hesaplaşmanın ürünü olan Türkiye Komünist İşçi Partisi, bu konumu ve kimliği ile yeni dönemi kucaklama iddiasındadır. Yeni dönem, altmış yıllar, dünyada ve Türkiye'de yeni devrim dalgalarının sahne olacağıdır. Bu salt devrimci iyimserliğe dayalı bir bekaat değildir. Dünya ölçeğinde işçi sınıfının ve ezilen halk kitlelerinin yeni bir mücadele döneminde gündüldüğüne, proleter hareketin ve halk iştianının yeni bir tarihi evresinin başladığına şümden çok sayıda somut göstergesi mevcuttur. Partimizin kuruluşu bu yeni dönemi,

Bu sayımızdan itibaren *Ekim* yeniden tanımlanmış bir konum ve işlevin yanı sıra yeni bir periyodik düzenle çıkıyor. Partimizin Kuruluş Kongresinin aldığı karara göre, *Ekim* bundan böyle Türkiye Komünist İşçi Partisi Merkez Yayın Organı olarak ve aylık periyotlarla çıkacak. Kuruluş Kongremizin partimizin yayınları ve bunun bir parçası olarak *Ekim* üzerine yaptığı ayrıntılı tartışmaları ve aldığı kararları gelecek sayımızdan itibaren okurlarımıza sunacağız.

Hareketimizin kendi bağımsız siyasal kimliği ile ortaya çıkışı *Ekim*'in yayın hayatına başlamasıyla üstüste düştü. *Ekim* bu kimliğin devrimcilere ve kitlelere tanıtılmasının yanı sıra ideolojik-politik planda geliştirilmesinin temel bir aracı oldu. Komünist hareketimizin yılları bulan evrimi içinde nihayet partili bir düzeye ulaşması, Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin kuruluşunun ilanı, *Ekim*'in bir merkez yayın organı olarak kendi rolünü ne denli başarıyla oynadığının somut-pratik bir göstergesi ve kanıtlanması sayılmalıdır.

Başlangıçta ve yılları bulan bir süre boyunca *Ekim* bir hareketin yayın yükünü tek başına omuzladı. İlegal bir yayın organı olması bu yalnızlığı ayrıca ağırlaştırdı. Bununla birlikte, komünistlerin illegal-ihlalcı temellere dayalı bir sınıf partisi örgütlemeyi başarmalarında *Ekim*'in bu konumu/niteliği temel önemde bir rol oynadı. *Ekim* bu temeller üzerinde bir örgütsel insanın ideolojik-politik yol göstericisi olmakla kalmadı, illegal konumu sayesinde bu insanın en uygun aracı olmak gibi bir temel işlev yerine getirdi.

Ekim hareketimizin tek yayın organı olma yalnızlığından kurtulalı yıllar oldu. Komünist hareketimiz yıllardır merkezi ya da yerel bir dizi legal ve illegal yayın aracına sahip. Bu yeni yayınlar hareketin gücünde ve etkisinde, faaliyetinin genişliğinde ve çeşitliliğinde bir büyümenin ifadesi olmakla kalmadılar, yanı sıra yayın faaliyetinde bir işlev farklılaşmasının da

Ekim artık TKİP Merkez Yayın Organı

aracı oldular. Başlangıçta teorik, politik ve örgütsel faaliyetimizin tüm yayın yükünü omuzlayan *Ekim*, yeni yayınlarla birlikte, gitgide daha çok bir Merkez Yayın Organının asli işlevlerini üstlenebilir hale geldi. Bu işlev farklılaşmasının belli bir oturmuşluğa ulaştığı bir aşamada toplanan EKİM 3. Genel Konferansı, "Örgüt Basını" üzerine değerlendirmesinde, Merkez Yayın Organı olarak *Ekim*'in konumuna ve işlevine şu tanımlamayı getirdi: "*Merkez Yayın Organı, adı üzerinde, hareketin temel ideolojik-politik*

organı, sürdürülen bütün politik ve örgütsel faaliyetin yol göstericisi, yönlendiricisidir. Bu çerçevede biçimlenen bir merkezi önderliğin yayın kürsüsüdür. Aynı şekilde, Merkez Yayın Organı olarak Ekim, örgütümüzün temel ve taktik konulardaki ilkesel görüşlerinin ve somut politikalarının, örgütün yakın ve uzak hedef ve görevlerinin dolaysız ve bağlayıcı taşıyıcısı ve yansıtıcısıdır. Yığınlar ve kamuoyu karşısında,

örgütümüzün sesi ve kürsüsüdür."

Partimizin Kuruluş Kongresi genel çizgileriyle bu konum ve işlev tanımlamasını onaylamış, tartışmalar içinde zenginleştirmişti. *Ekim*, bundan böyle, yukarıda tanımlanan işlevini TKİP Merkez Yayın Organı olarak yerine getirecektir. Kuruluş Kongresi bu çerçevedeki bir işlev için bugünkü koşullarda 15 günlük bir periyodun gerekli olmadığına, tanımlanan işlevi daha nitelikli ve kapsamlı biçimde yerine getirebilmesi için, *Ekim*'in sayfa sayısının artırılmasına (duruma göre 32 ile 40 arası), fakat yayın periyodunun aylık hale getirilmesine karar vermiştir.

Bunun gerektirdiği yeni yayın yapısını ve bunun parti örgütlerimize ve tüm parti militanlarımıza yüklediği görev ve sorumluluk üzerinde gelecek sayılarımızda duracağız. Şimdilik şunu söylemekle yetinelim. *Ekim*'i partimize ilgi duyan ya da duyması muhtemel olan tüm devrimcilere, öncü işçi ve emekçilere ulaştırmak, onları partimizin merkezi kürsüsü ile buluşturmak, hepimiz için ihmal edilemez bir görevdir.

Ekim'in yeni sayısı: Parti adı üzerine canlı, ayrıntılı ve öğretici tartışmalar...

Ekim'in Aralık '98 tarihli 199. sayısı yayınlandı. Ekte sunduğumuz yazıdan ve birinci sayfa örneğinden de görüleceği gibi, *Ekim* artık Türkiye Komünist İşçi Partisi Merkez Yayın Organı. Buna göre yeniden düzenlenen logosunda TKİP'nin amblemi de yer alıyor artık.

Yeni sayı TKİP Kuruluş Kongresi'ni izleyen ilk sayı olduğu için hemen tamamı Kuruluş Kongresi Belgeleri'nden oluşuyor. Kuruluş Bildirisi'nin yanı sıra yer verilen Kongre Açılış Konuşmasını *Kızıl Bayrak* olarak daha önce okurlarımıza sunmuştuk. Fakat *Ekim*'in bu yeni sayısında asıl ağırlık parti adı üzerine yapılan tartışmalardan oluşuyor. 40 sayfa tutarındaki bu yeni sayısının 20 sayfası, yani tam yarısı, "*Partimizin Adı Ne Olmalıdır?*" başlığı altında sunulan bu tartışmaların tutanaklarına ayrılmış bulunuyor.

Bu tutanaklardan parti Kuruluş Kongresi'nde partinin ismi üzerine bilimsel ve devrimci siyasal kaygılara dayalı canlı, çok yönlü ve kapsamlı bir tartışma yapıldığını görüyoruz. Bu denli ayrıntılara inen ve hayli

geniş bir süreye yayıldığı anlaşılan tartışmalara rağmen, partinin mevcut ismi üzerinde ancak üçte iki bir çoğunlukla kararı alınabildiği, üçte birlik bir azınlığın ise farklı önerilerinde direndiği anlaşılıyor. Kuşku yok ki, fikri canlılık ve parti içi demokrasi yönünden dikkate değer bir örnek oluşturuyor parti adı üzerine bu tartışmalar.

Tutanaklardan parti adının gerek "komünist" gerekse "işçi" sıfatları yönünden de titiz tartışmalara konu olmakla birlikte, asıl tartışma ve farklılaşmanın "Türkiye" ön eki üzerinden çıktığını görüyoruz. Özellikle ulusal soruna ilişkin kaygılarla herhangi bir ön sıfat kullanılmasına karşı çıkanlar olduğu gibi, "Türkiye" yerine "Anadolu" ifadesinin kullanılmasını savunan görüşlerin de olduğu anlaşılıyor.

Bu canlı, zengin ve öğretici tartışmanın tam metninin incelenmesini okurlarımıza önemle öneriyoruz. Bu tartışma komünistlerin en biçimsel gibi görünen bir sorunda bile ne denli ciddi ve sorumlu bir tutumla hareket ettiklerini göstermektedir.

Fransa: Ulusal Cephe'de yol ayrımı

sonuçlarına yabancı işçilerin varlığını temel neden gösterdi. Burjuvazinin krizi idare etmek amacıyla emekçi kitlelerin dikkatlerini yabancı işçiler üzerine çekerek başvurduğu bu yöntem faşist ve ırkçı akımların yeniden filizlenme ve inlerinden çıkmalarının koşullarını yarattı. Dikkat edilirse aynı zaman dilimi içinde değişik Avrupa ülkelerinde yeniden canlanma sürecine giren faşist akımların işledikleri temel tema yabancı işçilerin ve siyasi mültecilerin varlığı olmuştur. Zamanla iktisadi bunalımın gelişen ve ağırlaşan değişik alanlardaki sosyal sonuçları da aynı temanın istismar edilmesiyle açıklanmaya çalışılmıştır. Kitle işsizliği, adi suç oranındaki artış, kent şiddeti, konut sorunu, uyuşturucu tüketimi, sosyal bütçelerin dengesinin bozulması gibi faktörler kaba bir biçimde ve toptan yabancı işçilere fatura edildiler.

İktidardaki muhafazakar ve liberal partilerin başlattıkları bu hedef saptırma ve gerçekleri çarpıtma politikasına çok kısa sürede ve herhangi bir direniş göstermeden sosyal demokrasi de katıldı. Böylece, iktisadi krizi göçmen işçilerin varlığına indirgeyerek açıklamak Avrupa genelinde ortak bir politikaya, bir norma dönüştü. Toplumun en kaba duygularını okşama, yerliyi yabancıya karşı kışkırtma, ırkçılığın, yabancı düşmanlığının zeminini besleme sözkonusu burjuva demokrasilerinin ortak çabasına dönüştü. Ancak, burjuvazinin en itibarlı partilerinin başlattığı ve en demokratlarının da ağırlaştırarak sürdürdüğü bu tutum bir yandan toplumsal mücadele dinamiklerini uyuştururken öte yandan da ırkçı faşist akımların değirmenine su taşıdı, onların söylemine kitleler nezdinde itibar kazandırdı. Düzen tarafından bu şekilde hazırlanan altyapı üzerinden sorunu en büyük kabalık, deyim yerinde ise en büyük içtenlikle, istismar eden ırkçı ve faşist

– Ulusal Cephe içindeki görev dağılımında Le Pen'e düşen esas rol
Fransız faşizminin değişik akımları arasında dengeyi sağlayarak onun geri kitlelere yönelik ajitatörlüğünü yapmak olmuştur.
Bruno Megret'nin sağ kolunun da belirttiği gibi “Le Pen tarihi misyonunu artık tamamlamış ve geline aşamada hareketin önünde bir engele dönüşmüştür.”
Ve onun için Bruno Megret'nin tabiriyle “füzenin ikinci katını ateşlemek”.
Fransız faşizmine yeni bir nefes aldirtmak gerekiyordu.
Burjuvazinin de yaptığı budur.

Fransa'da, 80'li yılların ilk yarısından bu yana, Jean Marie Le Pen'in önderlik ettiği faşist Front National (Ulusal Cephe) partisi düzenli bir gelişim seyri izlemekte ve seçim başarıları kazanmaktaydı. Basınımızda da konu değişik vesilelerle farklı açılardan işlenmişti. Bu ülkenin komşularına göre nispeten renkli ve dolayısıyla canlı olan iç politik yaşamı, sık sık sahne olduğu sosyal gelişmeler, taşıdığı uluslararası önem ve oynadığı rol beraberinde, onun, dış dünya tarafından geleneksel bir biçimde ilgi ile izlenmesini getirmektedir. Böyle bir ülkede faşist bir partinin hızla güçlenmesi ve ülkenin politik gündeminin saptanmasında önemli bir rol oynaması da, doğal olarak, ayrı bir ilgi yaratmıştı. Bugün bu parti, tabanının şaşkın bakışları önünde ortadan ikiye bölündü, taraflar birbirlerini “ırkçı, faşist vb.” en aşağılık sıfatlarla niteliyor, birbirlerinin kirli çamaşırlarını sokağa saçıyorlar.

Batı Avrupa'nın başka hiçbir ülkesinde faşist akımlar, potansiyel anlamda eşdeğer toplumsal tabanları olmasına karşın, Fransa'da olduğu gibi güçlü bir çekim merkezi olamadılar. Almanya, Belçika, İtalya vb. Avrupa ülkelerinde faşist partilerin ulusal düzeydeki ortalama genel oy oranı %10 civarında seyretmektedir. Bazı yerel çıkışlara rağmen bu potansiyel hiçbir zaman kalıcı bir politik güce dönüştürülemedi. Avrupa ülkelerinin çoğunda, faşist akımlar Fransız

örneğinden esinleniyor, onun gibi birleşik bir güce dönüşmeye, onun yarattığı gelişim dinamiğinden yararlanmaya çalıştılar. Ancak, bunu başarabilen bir ikinci örnek daha olmadı. Bu nedenden dolayı, Fransa'daki Ulusal Cephe partisi Avrupa'da bir istisna teşkil etmektedir. Elbette, bu özgünlüğü Fransız faşistlerinin yetkinliği, becerikliliği ile değil bazı tarihsel faktörlerin çakışmasında ve onlara düzen tarafından sunulan bazı olanaklarda aramak ve öyle açıklamak gerekir.

Genellikle ve tarihsel olarak faşist akımlar sınıf mücadelesinin kabarmaya yüz tuttuğu, toplumsal gerginliğin arttığı, devrimci mücadele dinamiklerinin ortaya çıktıkları dönemlerde burjuvazi tarafında beslenir ve dolayısıyla güçlenip gelişirler. Günümüzde geri kalmış ülkelerde faşist akımların cirit atmasının sırrı burada yatmaktadır.

Az gelişmiş ülkelerde sınıfsal kutuplaşmanın hızlanması ile birlikte, devrimci mücadele dinamikleri de büyümektedir. Bugün bir dizi az gelişmiş ülkede devrimci kitle hareketleri gelişmektedir. Oysa, gelişmiş kapitalist ülkelerde durum tamamen farklıdır. Batı Avrupa ülkelerinde kurulu düzeni hedefleyen devrimci oluşumların izine rastlanmadığı gibi işçi sınıfı hareketi ve yer yer kabaran kitle eylemlerinin devrimci politik bir kimliği de yoktur. Dolayısıyla, sözümona sosyal barışın korunduğu ve devrimci mücadele dinamiklerine rastlanılmadığı

gelişmiş kapitalist ülkelerde güçlü bir faşist cereyanın estirilmesine, objektif olarak, ihtiyaç yoktur. Onun için yıllar boyu faşist ve ırkçı akımlar genellikle dağınık yasadışı şebekeler gibi yerinde saydılar, şu veya bu sağcı partinin kolluk kuvveti rolünü oynadılar.

70'li yılların ortalarından bu yana iktisadi krizin yarattığı sosyal sorunların 80'li yıllardan itibaren kronik bir konum kazanmasıyla ve giderek ağırlaşmasıyla birlikte ortaya göçmen işçiler ve sayıları aniden artan siyasi mülteciler üzerinden yabancılar sorunu çıktı. Burjuvazi içinden bir türlü çıkamadığı, her geçicidir dediğinde kalıcılığının kanıtlandığı iktisadi bunalıma ve

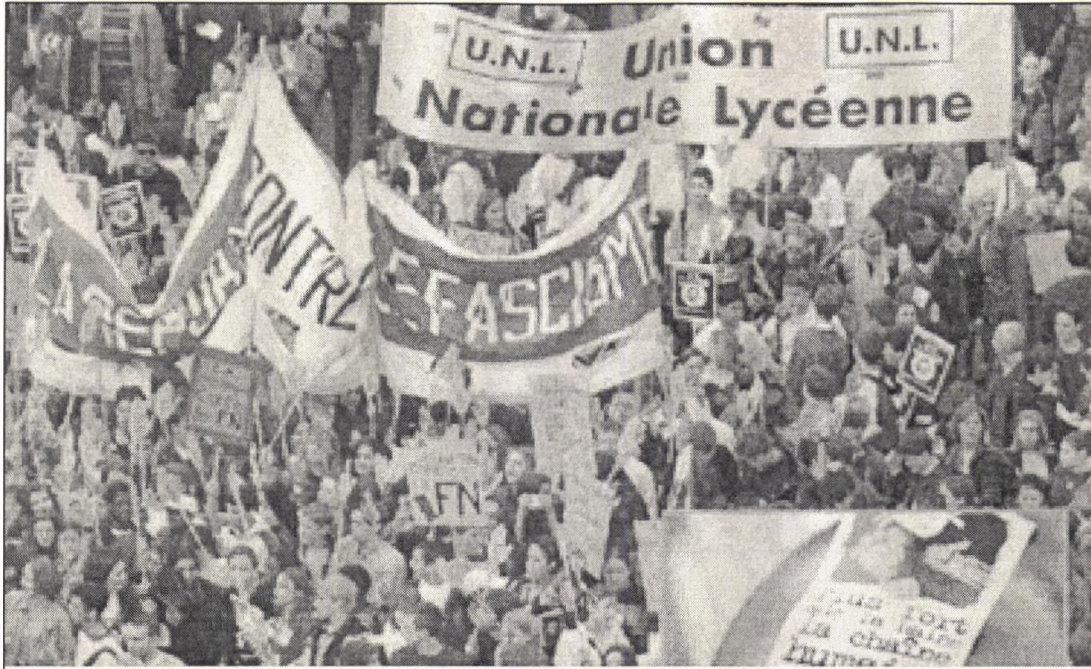

partiler gelişip güçlendiler.

İşsizlik oranının dorukta seyrettiği ve kapitalizmin krizinin ağır bir biçimde yaşandığı Avrupa ülkelerinde faşist partiler hızla gelişti ve yerel seçimlerde oy rekorları kırmaya başladılar. Örneğin Belçika ve Almanya'nın bazı kentlerinde faşist partilerin kazandığı bu güç ulusal düzeyde birleşik, homojen ve kalıcı bir özellik göstermedi. Ama, Fransa'nın kendine özgü gelişim dinamikleri Fransız faşistlerinin Jean Marie Le Pen önderliğindeki Ulusal Cephe çatısı altında birleşmesini sağladı. Fransız faşizminin tarihinde ender rastlanır bir biçimde birleşmesi ve ciddi bir politik güce dönüşmesi uygun bir ortamda birçok faktörün çakışmış olmasından kaynaklanmaktadır.

Çeşitli sosyal sorunların yabancı işçilerin varlığı ile açıklanması sayesinde yaratılan politik iklimi yukarıda bir ölçüde açıkladık. Buna ek olarak şunları söylemek mümkündür: Avrupa'da uzun yıllar tek başına hükümette kalmış olan klasik sağ partiler ile faşist akımlar arasında tarihsel bir husumet mevcuttur. Örneğin Fransız faşistleri Cezayir sorunu konusunda diz çökmek ve belli bir aşamadan sonra faşistleri tecrit etmek zorunda kalan General De Gaulle'ü asla affetmediler, hatta yaşamda iken ona karşı otuzun üzerinde suikast düzenlediler. Klasik sağ ile faşist akımlar arasında en azından önderlik ve örgütlülük düzeyinde, her zaman belli bir mesafe olmuştur. Bu yüzden Avrupa'daki faşist akımların şu veya bu partinin bir yan örgütü değil de bağımsız olarak varlığını ispatlamaya çalışması belli bir doğallığa sahiptir. Üstelik bu partilerin uzun dönem ve aralıksız olarak hükümette kalmış olmaları onları o kadar itibarsızlaştırmıştı ki ancak onların dışında ve onları da doğrudan hedefleyen bir söylemle faşistler kendilerine sağlıklı bir yaşam alanı yaratabilirlerdi.

Mayıs 1981'de Mitterrand'ın devlet başkanlığına seçilmesi ve altı ay kadar süren kısa bir geçiş döneminin ardından geçmiş sağ koalisyonların icraatını hiç de aratmayan liberal bir iktisadi politika uygulamaya başlaması faşist demagojiye ek bir itibar kazandırmış, onun manevra alanını daha da genişletmiştir. Bu aşamadan itibaren Mitterrand iktidarı, tarihi yenilginin sersemliğini atmakta güçlük çeken sağ partiler üzerinde Ulusal Cephe'nin yarattığı basınca destek vermiştir. Klasik sağa göz

İrkci fasist partinin bu kadar güclenmesinin Fransız toplumunda varattığı derin sonuçları dar anlamda görmemek gerekiyor.

Burjuvazi kitlelerin köhne düzene, kapitalizme karşı biriken kinlerini Le Pen aracılığı ile bugüne kadar kendi potasında tuttu. Kapitalizmin hısmına uğramış geri bilincli emekçilerin öfkelerini Arap ve zenci kökenli göçmen işçilere karşı ırkçı bir kine dönüştürerek etkisizleştirdi.

açtırmamak, dolayısıyla Sosyalist Parti'nin hükümette uzun vadeli kalmasını olanaklı kılmak amacıyla sosyalist başbakanlardan birisinin deyimi ile "hükümette kalmada en iyi müttefigimiz Le Pen'dir" anlayışıyla Ulusal Cephe elaltından desteklenmiştir. İletişim organlarının kapıları Le Pen'e açılmış, seçim yasası değiştirilerek Ulusal Cephenin 35 milletvekili ile meclise girmesi sağlamıştır vs. Ulusal Cephe'nin klasik sağ partiler üzerinde yarattığı basıncın meyvelerini kısa sürede alan Sosyalist Parti, aynı yöntemi her seçimin arifesinde tekrarlamış, mutlaka bir yolunu bulup yabancılar sorununu şu veya bu şekilde gündeme sokarak Le Pen'e oksijen vermiş, kendisinin hükümette, Mitterrand'ın ise devlet başkanlığındaki ömrünü uzatmıştır.

Ulusal Cephe kendisine sağlanan bu olanaklar sayesinde hem kadro olarak hem de üye olarak beslenme ve güçlenme fırsatı yakalamış, bu arada, düzenli güçlenme sürecinde olduğu için iç birliğini gerçekleştirmiş, farklı akımları bünyesinde toplamayı başarmıştır. Ulusal Cephe'ye sağ partilerden yetkin kadro ve istisnasız tüm partilerden de seçmen akmıştır. İşçi sınıfı davasına sırt çeviren ve karşılığında hükümet ortağı edilmekle mükafatlandırılan Fransız Komünist Partisi tabanından da, özellikle yoksul semtlerde, Ulusal Cephe'ye ciddi bir oy kaymasının yaşandığı ve bunun zamanla kalıcılaştığı da gerçeğin bir başka boyutunu oluşturmaktadır. Ve sonuç olarak 80'li yılların başlarında bir avuç yığın

çakaldan oluşan Ulusal Cephe, birkaç yıl içinde, yetkin bir kadro donanımına ve ulusal ortalaması % 15'i bulan bir seçmen desteğine kavuşarak en güçlü partiler arasında yer almayı başarmıştır.

İşin çelişkili yönü burjuva düzenin henüz ihtiyacı yokken bu kadar güçlü ve militan bir faşist partinin politik arenada kalıcı olarak yer almasıydı. Düzen erken doğum yapmış ve doğurduğu yaratık ihtiyacından çok büyümüş, düzene gölge yapmaya başlamıştı. Yerel birçok idare meclisi Ulusal Cephe'nin varlığından ötürü uzun süredir işleyemez ya da çok aksak işler durumdadır. Bazı tekil istisnalar hariç sağ partiler genellikle Ulusal Cephe ile açıktan işbirliği yapmaya yanaşamıyor, faşistlerle işbirliği yapmakla suçlanmayı göze alamıyor ya da kendilerinden çok daha zinde bir güce yem olmaktan korkuyorlar. Ulusal Cephe'nin estirdiği cereyan karşısında sağ partiler hep zayıf kalmaya mahkum oldukları gibi bir de kendi aralarında ve içlerinde bölünme krizleri ile yüz yüze kaldılar, kirli çamaşırlarını sergilemeye başladılar.

Bu durumda burjuvazinin önünde iki seçenek duruyordu. Ya Le Pen'e yeşil ışık yakarak Ulusal Cephe'nin önünü açmak ya da sağa nefes aldırtmak için Ulusal Cephe'yi şu ve ya bu yöntemle geri çekmek. Ulusal Cephe gibi toplumun ezici çoğunluğu tarafından nazi partisi ile eşanlamlı ve nefretle anılan bir partiyi açıktan devletin ve idarenin icraatına ortak etmek düzen için önemli riskler içeriyordu. Çünkü, herşeye rağmen

Batı Avrupa toplumlarında anti-faşist refleksin ciddi bir mirası mevcuttur. Ulusal Cephe'nin açıkça onurlandırılmasıyla birlikte toplumun anti-faşist duyguları yükselbilir ve bu, düzene karşı tepkilerin yükselmesine neden olabilirdi. Bu doğrultuda yapılan önerilere, başlatılan gizli temaslara, bazı istisnalar hariç, prim verilmedi ve Le Pen partisi ile birlikte, temsil ettiği tüm güce rağmen, ısrarla karantinada tutulmaya devam edildi. Elbette bu tavır masa başında küçük komiteler tarafından krokiler çizilerek belirlenmedi. Bu, 1983 yılında Ulusal Cephe'nin politik sahneye güçlü bir biçimde girişinden bu yana gelişen bir süreç oldu.

Gelişen süreci ve geline aşamadaki Ulusal Cephe gerçeğini irdelemek ve anlamaya çalışmak gerekiyor. Söz konusu olan oluşumu on yıllara serpilmiş dev bir politik güçtür. Ulusal Cephe, Fransız toplumundan seçim

aracılığı ile alabileceği oyun azamisine yaklaşmış, belki de tavana dayanmış bulunuyor. Ama, burjuvazi bu gücü kullanma olanaklarına sahip değildir, Ulusal Cephe'yi hizmetine almasının koşulları yoktur ve onu hep kenarda, karantinada tutmak, deyim yerinde ise ona ayak işlerini gördürmekten fazla ileri gidemiyor. Ayrıca, bugüne kadar Ulusal Cephe'nin oynadığı başkalarını teşhir etme işlevinin de daha uzun süre devam edemeyeceği biliniyor. Böyle olunca, yılan dönüp kendi kuyruğunu ısırmak zorunda. Ulusal Cephe'nin yaşadığı kriz, bölünmesi ve içten çöküşü ancak en isabetli bir biçimde bu şekilde formüle edilebilir.

Ulusal Cephe'nin bünyesinde dinci gericilikten katıksız faşistine kadar birçok akımın olduğu biliniyor. Bugün onun bölünerek dağılmasına neden olan faktörler açısından bakıldığında Ulusal Cephe'yi iki ayrı kategoriye ayırmak mümkündür: Birincisi, Le Pen ve onun çevresinde yer alan yaşlı klik. İkincisi ise 80'li yılların ortalarına doğru diğer sağ partilerden devşirilen genç kadrolar.

Ulusal Cephe'nin karizmatik lideri Le Pen ve onun yakın çevresi politik gıdalarını katıldıkları Vietnam ve Cezayir savaşından almış olan ve sosyal köken bakımından da genellikle alt tabakalardan gelen bir bölüm. Bunlar, Le Pen'in kendisi hariç, genellikle eğitimsiz, kültürsüz ve dolayısıyla burjuvaziyi utandıran zırcahil simalar. Ulusal Cephe'nin kuruluşunu gerçekleştiren bu eski tüfeklerin kusurlarını dışarıdan gelen burjuva kadrolar tüm yeteneklerini

kefeye koyarak dengelediler ve partinin güçlenmesinin koşullarını oluşturarak beslediler. Bugün ayrılığın başını, bir zamanlar Jacques Chirac'ın konuşma metinlerini hazırlayan, Bruno Megret çekmektedir. Partinin iki numarası konumunda olan Bruno Megret'nin beraberinde götürdüğü kadroların hepsi kendisi gibi halis muhlis burjuvalar. Yanısıra, bunlar, son derece iyi bir eğitimden geçmiş, bir dönemler devlet yönetimin en ileri düzeyinde görev yapmış deneyimli ve yetkin teknokratlar. Le Pen'in, yer yer sıradan bir sokak serserisini aratmayan, geri kitlelere yönelik hesaplı gevezeliği, terbiyesizliği, demagojisi, küstahlığı Bruno Megret ve yandaşlarının kadro yetenekleri ile takviye edilerek birçok farklı sosyal kategoriye aynı anda seslenmenin, onları kazanıp harekete geçirmenin olanakları yaratıldı. Bu iki farklı kategorinin değişik yeteneklerinin birbirlerini tamamlaması ve sentezi sonucu Ulusal Cephe bilinen gelişim sürecini yaşadı.

Ulaşılan gelişim düzeyine rağmen burjuva düzenin Ulusal Cephe'yi karantinada tutmak zorunda kalması ve bu tavrının esas nedenini Le Pen'in şahsı ile açıklaması tarihsel kriterler açısından bir evlat katlidir. Burjuvazi Ulusal Cephe'ye görev verememekle onu objektif olarak parçalanmaya zorlamış, daha doğrusu erken doğmuş ve fazla büyümüş olan çocuğunu katletmiş olmaktadır. Bu objektif durumun açıklaması burjuva kalemleri tarafından Jean Marie Le Pen ile Bruno Megret arasında ansızın patlak veren ve birkaç hafta içinde geriye dönüşü imkansızlaşan önderlik rekabeti olarak gösterilmektedir. Bu yalanın ardında kendi ırkçı yüzünü gizleme çabası vardır. Le Pen ve onun çağrıştırdığı geleneksel faşist kültür Fransız emperyalizminin gericiliğinin bir dışavurumudur. Kara Afrika kıtasında ve Arap ülkelerinde yaşayan halklar yıllardır bunun bedelini ödemektedirler.

İrkçi faşist partinin bu kadar güçlenmesinin Fransız toplumunda yarattığı derin sonuçları dar anlamda görmemek

Le Pen ve onun çağrıştırdığı geleneksel faşist kültür Fransız emperyalizminin gericiliğinin bir dışavurumudur.

gerekıyor.

Burjuvazi kitlelerin köhne düzene, kapitalizme karşı biriken kinlerini Le Pen aracılığı ile bugüne kadar kendi potasında tuttu. Kapitalizmin hışmına uğramış geri bilinçli emekçilerin öfkesini Arap ve zenci kökenli göçmen işçilere karşı ırkçı bir kine dönüştürerek etkisizleştirdi. Le Pen ve partisine verilen oyların ulusal ortalamasının % 15 olduğunu belirttik. Bu oran, hiç kuşkusuz salt safkan burjuva ya da anadan doğma faşistleri yansıtmamaktadır. Burjuva unsurlar Ulusal Cephe'de sadece yönetici konumundaki bir avuç insandan ibarettir. Burjuvazinin binbir entrika ile Ulusal Cephe'nin kucağına ittiği bu %15'li seçmen oranı genellikle büyük kentlerin kenar mahallelerinde yaşayan işsizlerdir, emekçilerdir, yoksullardır. Fransız Komünist Partisi'nin sınıfa sırt çevirmesinin ve burjuvazinin hizmetine soyunmasının Ulusal Cephe'nin yoksul işçi semtlerinde hızla gelişmesinde önemli bir payı mevcuttur. FKP'nin sahipsiz bıraktığı emekçilerin bir bölümünün üzerine faşistler çöreklenmiş, baştan çıkartmıştır.

Tali planda da kalsa Le Pen'in adı ile özdeşleşen Ulusal Cephe'nin dağıtılması Fransız burjuvazisinin alnındaki kara lekenin silinmesi en azından grileştirilmesi anlamına gelecektir. Ama bu operasyon daha büyük bir öneme de sahiptir. Burjuvazi Ulusal Cephe'yi kabalıklarından arındırarak utanılmadan kullanılır bir politik güce dönüştürüyor.

istiyor. Çünkü, Ulusal Cephe yıllar boyu kapitalizme karşı mücadele dinamiklerini kırmak için panzehir olarak kullanıldı ve bu arada FKP bir canlı cenaze konumuna indirildi. Şimdi ise düzene karşı imiş gibi gösterilerek Ulusal Cephe'nin potasında biriktirilmiş olan yedek gücün köşeleri yontularak düzene yeniden entegre edilmeye çalışılmaktadır. Le Pen kabalığı, terbiyesizliği ve herkesçe bilinen işkenceci geçmiş yüzünden bu kalıba girmediği ve orta sınıfları utandırdığı için böyle bir operasyon başlatıldı.

Fakat, Bruno Megret üzerinden yürütülen Ulusal Cephe'yi evcilleştirme operasyonu faşist akımın özüne ilişkin

değildir. Sadece biçimsel bir değişikliktir, Le Pen'siz Le Pen'cilik yapmaktır. Dahası, tam tersine çok daha sinsi, bazı handikaplarından sıyrılmış olacağı için çok daha tehlikeli bir faşist oluşumun doğuşuna yol açacaktır. Çünkü, eski nesil günümüzde politika yapamıyor, mevcut iletişim ve propaganda olanaklarını isabetli ve gerekli yetkinlikte kullanamıyor. Bruno Megret ve kafadarları Le Pen'i hiç de aratmayacak derecede faşizmin, ırkçılığın, yahudi düşmanlığının vs kararlı ve inançlı müritleridirler. Ek avantaj olarak aynı ideolojiyi çok daha usta formülasyon ve ifadelerle savunma ve propagandasını yapma olanaklarına sahiptirler. Bunlar burjuvazinin en gözde okulu olan Polytechniques mezunu örgütçüdürler. Kaldı ki zaten Ulusal Cephe'nin esas ideologu, akıl hocası Bruno Megret'dir. Ulusal Cephe içindeki görev dağılımında Le Pen'e düşen esas rol Fransız faşizminin değişik akımları arasında dengeyi sağlayarak onun geri kitlelere yönelik ajitatörlüğünü yapmak olmuştur. Bruno Megret'nin sağ kolunun da belirttiği gibi "**Le Pen tarihi misyonunu artık tamamlamış ve geline aşamada hareketin önünde bir engele dönüşmüştür.**" Ve onun için Bruno Megret'nin tabiriyle "**füzenin ikinci katını ateşlemek**", Fransız faşizmine yeni bir nefes aldirtmak gerekiyordu. Burjuvazinin de

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. **Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm** (TDKP Eleştirisi) 2. Baskı 300 000 TL.
2. **Modern Revizyonizmin Çöküşü** SB ve D. Avrupa Üzerine (Tük.) . . . 650 000 TL.
3. **Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı (Tükendi)** . . . 175 000 TL.
4. **Devrimci Harekette Reformist Eğilim (Tük.)** 500 000 TL.
5. **Teori ve Program Sorunları (Tükendi)** 750 000 TL.
6. **Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tükendi)** 250 000 TL.
7. **Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi (Tükendi)** 600 000 TL.
8. **Bir Gün Bile Yaşamak** (Roman: O. İyiler) (Tükendi) 1.400 000 TL.
9. **EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar** 550 000 TL.
10. **ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi)** 700 000 TL.
11. **ekimler-2** 700 000 TL.
12. **Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tükendi)** 350 000 TL.
13. **İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık (Tük.)** 400 000 TL.
14. **EKİM Olağanüstü Konferansı** (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları (Tük.) . . . 550 000 TL.
15. **Kürt Ulusal Sorunu-1** Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 650 000 TL.
16. **Kürt Ulusal Sorunu-2** Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 850 000 TL.
17. **Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar (Tük.)** . . . 450 000 TL.
18. **Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Baskı (Tükendi)** 550 000 TL.
19. **Gebze Direnişinin Ardından** 175 000 TL.
20. **20 Temmuz Dersleri (Tük.)** 175 000 TL.
21. **Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı (Tük.)** . . . 250 000 TL.
22. **"İş-ekmek-örgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı** 250 000 TL.
23. **EKİM 3. Genel Konferansı** Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 650 000 TL.
24. **EKİM 3. Genel Konferansı** Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
25. **Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi** (Z.Ekrem'e Cevap) 450 000 TL.
26. **Demokratizmi Savunmanın Sınırları** 200 000 TL.
27. **EMEP Eleştirisi** Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine (Tükendi) 250 000 TL.
28. **Partileşme Süreci-1** Perspektifler ve Değerlendirmeler 650 000 TL.
29. **Partileşme Süreci-2** Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt 650 000 TL.
30. **Demokrasi ve Devrim** Program sorunları üzerine konferanslar 750 000 TL.
31. **Bağımsızlık ve Devrim** Program sorunları üzerine konferanslar 1 000 000 TL.

Kölelik ormanı ve Susurluk fidanlığı

→ Sermaye cephesine karşı işçi sınıfının öncülüğünde mücadeleyi yükseltmek, kapitalizmi, bu da demek oluyor ki tarihin en son sömürü düzenini yıkararak -ve tabii devlet çeteleri gibi tüm yan ürünlerini de birlikte tarihin çöplüğüne gömerek- sınıfsız, sömürsüz bir topluma, komünizme yürümek için her türlü legal, illegal örgütlülüğü kullanarak proleterya diktatörlüğüne yürümek bu cephenin önündeki görevdir. Bu şekilde, çetelerle savaş ancak, çürümekten, tutacak yeri kalmaması nedeniyle çeteleşmekten başka şans olmayan sermaye düzenini yıkararak yürürebilecektir.

Bu mücadeleden başka şans olmayan işçi sınıfının önderliğinde gelececek devrim ise onun öncü kurmayı illegal ihtilalci sınıf partisine artık kavuşmuştur. Artık söz devrimin!

3 Kasım 1996...

Aslında o gün hiçbirşey başlamadı. Hiçbirşeyin sonu da değildi. Güneş aynı şekilde batmaya, yere düşen elmalar aynı hızda çürümeye devam ediyorlardı. Sadece bilinenle bilinmeyen arasındaki denge biraz bozuldu. Bir sürü giz ortalığı kapladı. Derin devlet, kontr-gerilla, bin operasyonlar... Bunlar, görmeyi reddetmeyen gözler için eskiden de aynı berraklıktaydı. Ama şimdi, evet, en tembel gözleri bile faltaşı gibi açtılar. Üstelik yıllardır aynı şeyleri söyleyen devrimcilerin devleti ve düzeni teşhir çabalarından çok daha etkili oldu işçi ve emekçiler arasında. Tabii burjuvazi ve diğer kesimler arasında da.

İşçi sınıfı ve emekçi katmanlar, onları en ağır sömürü koşullarına mahkum ederek yaşamlarını boğan bu düzenin sahiplerini, onların devletlerini daha iyi tanıdılar. Burjuva demokratları, liberalleri, “duyarlı” küçük ve orta burjuvazi “muhalifliklerini” tatmin etti. Sermaye ise ilk başta bocaladı. Bir gün reddettiğini tutarlı yalanlara başvurmak amacıyla ertesi gün itiraf etti.

Sermayenin uşakları olan faşist çeteler “biz herşeyi bu düzenin devamı, devletin selâmeti için yaptık” dediler. Doğru söylüyorlardı. Bütün bunları kapitalist sömürü düzeninin bekası için yapmışlardı. Katliamlar, suikastler, bombalamalar, adam kaçırmalar, işkenceler, kulak kesmeler, yargısız infazlar, uyuşturucu kaçakçılığı, mafyalaşma, CIA ajanlığı, komşu ülkelerde darbeler tertipleme... Şimdiyse onlar için kendilerini tehlikeye attıkları, “kurşun atıp kurşun yedikleri” sermaye sınıfı pislikleri ortalığa saçılınca sıkışmış, onları -hiç değilse bir kısmını- harcamaya yönelmişti. Bu her uşağın, çanak yalayıcının kaderiydi. Ama onlar kendilerince haklı olarak mızımızlanıyor, bu sırt çevirmeye veryansın ediyorlardı. Bu basınçla

sermayenin bazı sözcüleri, mehmetçik medya ve bu çetelerle organik bağ içinde bulunan faşist örgütlenmeler ilk başta uzunca bir süre bunları sahiplendiler.

Ancak sermayenin öncü ve deneyimli olan kesimi kısa sürede kendilerini bu çamurdan ayırmış gibi göstermek için “çetelerle savaş” söylemiyle bir göz boyama taktiğine girişti. Daha ilk dönemde “sürekli aydınlık için bir dakika karanlık” eylemlerine sahip çıkma konusunda burjuva liberal medyanın şiddetli bir yarış düzenlemesi ve Sabancı’nın bu eyleme ikiz kulelerinin ışıklarını kapatarak medyatik bir şekilde destek vermesi bunun en çarpıcı örneklerindendi. Ancak bu düzenin sahipleri bunda ne kadar “samimi” olduklarını göstermekte gecikmediler. Muhalif kimliği her dönem devrimci dinamikleri barındıran öğrenci gençliğin “dokuz eylemleri” yurtlarda baskılar, uzaklaştırmalarla karşılaşırken semtlerde, yoksul işçi ve emekçilerin eylemleri polis baskısıyla karşı karşıyaydı.

Düzen kendi içinden çıkardığı çeteler olgusunu köklerinden koparıp algısal düzlemde karşısına alarak, gelişen tepkileri kendisine yedeklemeyi hedefledi. Bunu bugün için “çeteleri bitirdik” propagandası eşliğinde yürüttüğü bir kampanyayla sürdürüyor -kastımız bir dizi fazlasıyla teşhir olmuş çete reisi ve avanesini “yakalayıp” daha doğrusu birtakım anlaşmalar eşliğinde ve “siyasi mahkumları dışarıda bırakacak bir genel affı” gündemleştirmek suretiyle “teslim alarak” yürütülen operasyon furyasıdır- ve amacına da kısmen ulaşmış durumda. Kısmen diyoruz çünkü hala kamuoyu yoklamalarında -üstelik burjuva kurumlarca gerçekleştirilmiş- halk arasında devlet-çete ilişkilerinin bütünüyle açığa çıkartılamayacağı yönünde güçlü bir

eğilim var. Ama aynı halk -bunu sermayenin hanesine başarı olarak yazabiliriz- körleştirilmeden kaynaklı bir çaresizlik içinde çeteleşmiş devlet gerçeğini kanıksıyor. Zira devletin çeteleşmesinin gerçek nedenlerini göremeyince çözüm yolunu da göremiyor. Bu kafa karışıklığının esas etmenleri ise sermaye temsilcilerinin karanlık eylemlerine, çeteler karşıtı kampanyalara ikiyüzlüce destek vermelerinden çok sermayenin ormanı ağaçların arkasına saklamak taktiği oldu ve oluyor. İşte, bir mercedesin enkazının tohum, ortalığa saçılan pisliklerinse gübre olarak kullanıldığı Susurluk fidanlığı alelacele bu amaçla hizmete açıldı. Tonlarca uyuşturucu -orduya ait panzerlerle ticareti yapılanlar dahil-, en modernlerinden yüzlerce silah -lav ve suikast silahları dahil-, bir yığın çete bağlantısı -ordu, mafya, emniyet, korucu, politikacı, jandarma, CIA ve MOSSAD ajanları, kontr-gerilla şefleri- “derin devlet”, “çetelerin devlet içinde kök saldı ve bunlardan temizlenmesi gerektiği” konulu tartışma programları, incelemeler, raporlar, belgeseller, sansürlü de olsa yayınlanan yüz küsur sayfalık Susurluk Raporu... Nedenlerinden koparılmış bir yığın cürüm ve örgütlenme açığa çıkarıldı. Bu itiraflar şüphesiz kangren olmuş bir organ hakkındaydı ve kafa olmadığından kolayca kesilip atılabilecekti. Bu ağaçlarla boğulan işçi ve emekçiler ormanın bütününe görmekte zorlandılar. İşte bu ormanın geri kalanından görebilmemiz için biraz dikkatlice bakmamızın bile yeterli olacağı birkaç kesit ve bunları biraraya getirince ortaya çıkan orman:

Bir sanayi sitesinin içinden geçiyorsun. Metal yanığı kokuları, kaynak ısıltıları, birbirinden farklı periyot ve tınılarla devinen makinelerin arasında, kâh kısa, kâh uzunca, ama ille de sıkı bedenlere rastlıyorsun. Makine yağlarının içinde kapkara

olmuş yüzüyle ve ustabaşından yediği fırçanın etkisiyle başı işine eğilmiş. Hızlı hızlı elleri, tedirgin gözleri ve dişlerinin arasındaki alt dudağıyla şu ilerdeki ufaklığın sosyal hakları bir yana, çalışıyor bile gözükmeyi, emir almaya, boyun eğmeye alışkın yetismekte olduğunu biliyorsun. Tüm bunların aslında bu yaştaki birçok çocuğu -ailesinin geliri kendisinin çalışmasını gerektirmeyecek- ya okullardan ya da dün yanından geçtiğin çocuk parkından hatırlıyorsun. “Niye?” diye soruyorsun. Cevabını biliyorsun.

Siteyi geçtin. Fabrikalar başlıyor. Yüzlerce, binlerce işçi çalışıyor herbirinde. İşte, çıkmaya başlıyorlar. Sel gibiler. Emek ordusunun gücünü hissediyorsun bu selde. Kimileri yürüyerek eve gitmek üzere dağılırken kimisi servislerine yöneliyor. Sabah, evlerinden fabrikaya bir girdap oluyorlar, akşam evlerine posaları dönüyor. Her sabah ve her akşam. Tümü bir motor pistonu gibi. Sabah içeri, akşam dışarı. Motorun pervanelerini, sömürü çarkının dişlilerini döndürüyorlar. Ayaklarındaki hissediyorlar, makineye kaptırdıkları parmaklarında, kör olan gözlerinde, ufalan ciğerlerinde, zehirlendiklerinde doktor yerine kaşıkladıkları yoğurdun tadında. Bildiri uzatıyorsun herbirine. Kimisi çekiniyor, askeri darbelerle, sıkıyönetim mahkemeleriyle, DGM terörüyle kafasında kurulmuş mahkeme salonunun sanık sandalyesinden suçunu reddedercesine “işim olmaz” diyor “böyle şeylerle”. Kimisi merakla soruyor “bu ne, neyle ilgili?”, anlatıyorsun. Gözlerinde bir ısıltı beliriveriyor. Ama çoğu sessizce alıp okumaya dalıyor. Biliyorsun, bu fırtına öncesi sessizliği. Arada bir-ikisiyle konuşma fırsatın oluyor. Son dönemde işlerin durgunluğu bahanesiyle işten çıkarmalar yüzünden işçi sayısı yarı yarıya azalmış, ancak siparişler gelmeye başladıkça yeni işçi almaya da başlayacaklarmış. İşten çıkartılan onca işçiyi düşünüyorsun ve açlığa kalem kırılan ailelerini. Mal gibi alınıp satılan, alınterine karşılık sefaletin koynu kendisine reva görülen işçiyi düşünüyorsun. Bir de ikiz kulelerinde kurulup “binlerce işçiyi besleyen hayırseverleri” düşünüyorsun. “Niye?” diye soruyorsun. Cevabını biliyorsun.

Sabah fabrikana geliyorsun. Daha gün yeni ışırmış. Doğan güneşe, makine gürültüsüne merhaba diyorsun. On dakika geç kalsan tepende bitiveriyor bölüm şefin. Konuşman yasak yanındaki iş kardeşinle. Senin gün boyunca ürettiğini alman için maaşın yetmeyecekken, patron her geçen gün yeni makineler alıyor, altındaki arabayı yeniliyor. “Büyük adam (!) doğrusu şu patron. Ne kadar da çalışkan (!)” demekten kendini alamıyorsun. “Niye?” diye soruyorsun. Cevabını biliyorsun.

Akşam oluyor. Evine dönmek için, her akşam balık istifi bindiğin belediye otobüsüne biniyorsun. Şu saatlerde sanki işten dönenleri adamdan

saymıyorlar da arabayı bomboş görüyorlar olacak, bir tane fazla otobüs koyamıyorlar. Üstelik yarım saatlik ücretini yatırıyorsun sadece bir tek otobüs biletine. Yolcu kapasitesini ikiye katladığından yokuşu oflaya puflyaya çıkan otobüsün camına yapışık yanağının yanından geçen, senin kirada oturduğun evinin üçünü birden satın alabilecek, lüks otomobillere gözün takılıyor. “Niye?” diye soruyorsun. Cevabını biliyorsun.

Mahallende gazete satışına çıkıyorsun. Her seferinde İrfan Ağdaş'ı anıyorsun. Sınıf kinin biliniyor. Karmakarışık, eğri büğrü sokaklarda kapı kapı dolaşıyorsun. Hedefin belli; işçi sınıfının gazetesini işçi sınıfına ulaştıracaksın. Satış sırasında bir kamu emekçisi içeriye buyur edip akşam yemeğini bölüşüyor seninle ve sıcak bir sohbete dalıyorsun. Bir devlet okulunda lise öğretmeniymiş. Okul yönetiminin kendisini nasıl da öğrencilerden katkı payı, bağış adı altında haraç toplamaya, tahsildarlığa zorladığından, kendilerinin buna karşı çıktığı için baskılara maruz kaldığından, ayrıca grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı gibi son derece doğal bir hakları için verdikleri mücadele sırasında kendisine de soruşturma açıldığından, dersaneye gönderemediği kızını kendisi çalıştırarak üniversiteye soktuğundan, ancak bu sene zorla ödeyebildikleri, sonraki senelerde nasıl ödeyebileceklerini bilemediklerinden bahsediyor. Bir yandan işverenler, sermayedarlar istedikleri gibi örgütlenip her yolla kazanç sağlıyorlar. İşverenler sendikalar olarak örgütleniyorlar, devlet olarak örgütleniyorlar, yargı terörü, DGM'ler olarak örgütleniyorlar, kontrgerilla olarak örgütleniyorlar. Böylece her türlü hak arama eylemi ve eğilimini, bunun potansiyellerini eziyorlar. Ama işçi ve emekçiler, yani etrafımızda gördüğümüz her türlü zenginliğin yaratıcıları, bindiğimiz otobüslerin, çalıştığımız fabrikaların, makinelerin, elimize aldığımız kalem, yazı yazdığımız, gazete bastığımız kağıdın, ayağımıza giydiğimiz ayakkabının, üstümüze giydiğimiz elbisenin, her işimizde kullandığımız elektriğin üretildiği santralleri, taşındığı şebekeleri, trafoları, bizi aydınlatan ampulleri, dinlediğimiz radyoyu kısacası tüm yaşamı üretip de yaşamı elinden alınanların yaşamı elinden alınabilsin diye zaten, örgütlenmesi yasaklanıyor. Çünkü güç örgütlülüktedir. İşte, kamu emekçilerine grev silahından, toplusözleşme hakkından arındırılmış bir sahte sendika dayatması bu yüzden. Cevaplar orta yerde.

Üniversitelisin, yüz milyona dayanan haraçlar, faşist ve baskıcı yönetmelikler, yemekhanelerin özel lokantalara çevrilmesi, kampüs içindeki yüzlerce resmi ve sivil polisle işbirliği halinde öğrencilerin hak arama eylemlerine saldıran faşist çeteler seni bekliyor. Yeni çıkartılan “sus genelgeleri” seni bekliyor. Tektipleştirme saldırısı seni bekliyor. Sabah ilk derse yetişmek için acele

Ozerk-demokratik eğitim ve bağımsız bir ülke mücadelesini yürüten üniversite gençliğine karşı yürütülen suikastler, katliamlar ve sağ-sol çatışması görüntüsü yaratma gibi görevleri yerine getiren bu aynı faşist örgütlenmeleri daha sonra bu sermaye destekli illegal silahlı gücünü mafyalaşma şeklinde kullandığını görüyoruz.
Dönemin ülkü ocakları başkanlığını yapmış, Bevizit'ta öğrencileri bombalama olayında adı geçen Çatlı gibilerinin şimdilerde çete reisi olarak ölünce tüm faşist çeteler tarafından sahiplenilmesi boşuna değil.

acele otobüsten inip kapıya yöneliyorsun. Satırlı-bıçaklı, silahlı faşist çeteleri kendi koruması altında kampüse soktuğunu bildiğin polisler küfrederek gibi yine kimlik soruyor sana. Cevapların hiçbir gizi yok kafanda. İşte duvarda bir afiş; 6 Kasım'da senin tüm akademik sorunlarının uygulanmasında sermayenin cengaver örgütlülüğü, çetelerin üniversitelerdeki ayağı YÖK'ü protesto için eyleme çağırıyor. Ve bir grup çete çete kokan serseri uluyarak gelip yırtıyorlar afiş, için burkuluyor. Hemen oradaki devrimciler müdahale ediyorlar. Sen de sahip çıkıyorsun umutlarına. Silah gösteriyor serseri güruhu içindeki sivil polisin biri. Hiç kaçarı yok, zaten kaç kaç düşmüşüz bu hallere. Artık yeter!

Borç-harc bulduğu parayla har(a)cını ödeyen baban sendikalaşma faaliyeti yüzünden işten atılıyor. Direnişe geçiyorlar. Okul çıkışı yanındasın. Birkaç arkadaşını da getirmişsin. Polis “direniş çadırını kaldırım” diyor. Kolkola girip sloganlarla karşılık veriyorsunuz. Müdahale, gözaltındasınız. Bir yandan size yönelik “bunlar işçi değil, provokatör” deniliyor. Nafile, işçiler dostunu-düşmanını burada daha iyi tanıyor. Amaçları yıldırma, direnişi zayıflatma. Biraz dövüp sabah bırakıyorlar. Ertesi gün aynı yerdesiniz. Bu sefer polis denetimi azaltılmış. Bir grup sarkık bıyıklı serseri görüyorsun, uluyarak -kendi kimliklerine ne kadar da uygun- ve tekbir getirerek yaklaşıyorlar. Cıvardaki bir ülkü ocağından gelmişler. Ama sen onlardan birkaçını daha önce de gördün. Hani şu geçen gün okulda gördüğün serseriler bunlar. Sınıfsal saflar daha net artık kafanda. Ve cevapları biliyorsun. Sınıf savaşımı devleti de yasal güçlerinin dışında örgütlenmelere itiyor. Zira gerek çelişkilerin gerekse devrimci dinamiklerin güçlü olduğu topraklarda yaşıyoruz. Gizli ve kör bir terör başvurmadan ve “yasadışı devlet”

olarak varolmadan, yani çeteleşmeden bunun altından kalkamıyorlar. Hele ki sen; köyü yakılıp, zorla göçettirilen Kürt arkadaş! Bilirsin, toplama kamplarındaki gibi bir yaşamı, herşeye ambargo, sürekli baskı. Bu kirli savaşa bile burjuvazi kendi çocuklarını değil işçi-emekçilerin çocuklarını gönderir. Faşist-ırkçı bir ideolojiyle “vatan topraklarını” bekler “dış mihraklı” bir halka karşı. Ortadoğu petrollerindeki emellerini gizlemeyip “bir koyup üç alma” hayalleriyle tutuşan, bunun yanında Asya'yı Avrupa'ya bağlayan uyuşturucu trafiğini elinde bulundurup “devlet için kurşun atıp kurşun yemekle” edindikleri şerefi bu şekilde ciro eden irili-ufaklı ama illa ki büyük mafya tröstlerinin denetiminde ve yan kolu olarak çalışan küçük ve orta ölçekli çeteler kuran ordu ve emniyet yetkilileri, korucu aşiretleri...

Ormanı kuşuçuşu geçtik, artık ağaçlar önümüzü kapatamaz. Artık daha açıkça gördük ve cevaplarımızdan daha bir eminiz. Zaten marksizmin öne sürdüğü temel bir savı bir sınavdan daha başarıyla geçti: “*Sınıflı toplumlarda hiçbir şey sınıf savaşımından bağımsız gelişemez*”. Evet, emek-sermaye çelişkisinin herşeye damgasını vurduğu günümüzde çelişkilerin keskinliğine ve ülke burjuvazisinin elindeki olanaklara göre sınıf savaşımının rengi ve dengeleri de oluşuyor. Emperyalizm tarafından sömürülen birçok ülke gibi Türkiye de sınıf çelişkilerinin keskinleştiği bir ülke. Üstelik emperyalizmin global ve içinden öyle pek kolayından sıyrılamayacağı ekonomik krizi çelişkileri büsbütün içinden çıkılmaz bir hale sokmuş. Sermaye ise açıktan devlet şeklinde örgütlenmesinin yanında illegal olarak da kontra örgütlenmelere ve faaliyetlere girişmişti. Emek cephesinin olduğu gibi sermaye cephesinin de biriktirdiği on yılların mücadele deneyimi vardı. Dünyanın diğer yerlerindeki örnekleri

gibi (Hitler, Mussolini, Pinochet, Somoza, Salazar, vs.) burada da büyük sermaye eliyle beslenen kısmen açıktan kısmense yeraltından faaliyet yürüten faşist örgütlenmeler kuruldu. Özerk-demokratik eğitim ve bağımsız bir ülke mücadelesini yürüten üniversite gençliğine karşı yürütülen suikastler, katliamlar ve sağ-sol çatışması görüntüsü yaratma gibi görevleri yerine getiren bu aynı faşist örgütlenmeleri daha sonra bu sermaye destekli illegal silahlı gücünü mafyalaşma şeklinde kullandığını görüyoruz. Dönemin ülkü ocakları başkanlığını yapmış, Bevizit'ta öğrencileri bombalama olayında adı geçen Çatlı gibilerinin şimdilerde çete reisi olarak ölünce tüm faşist çeteler tarafından sahiplenilmesi boşuna değil. Şimdiyse sınıf mücadelesinin gelinen aşamasında işçi-emekçilere, öğrenci gençliğe verebileceği çok fazla bir tavizi kalmayan sermaye bir yandan yasal kurumlarını kontra örgütlenmesi tarzında kullanabilecek tarzda yeniden tahkim etmeye çalışırdıysa -öğrenci gençliğe yönelik sus genelgeleri, tektipleştirme saldırısı, daha kayıтта polislerce sorguya çekilmeler, işçi sınıfına yönelik daha pervasızca özelleştirme, kitlesel işten atmalar, kayıp yakınlarına yönelik olağanlaşan saldırılar, vs.- öte yandan bu türden illegal silahlı baskı aygıtları doğallığında çeteleşiyor, devletin bir uzantısı olduğundan da doğrudan, aslında, devlet çeteleşiyor.

Tüm bunlar ise yıllar önce komünizmi gömdüklerini bas bas bağırarak burjuva ideologlarının bile komünizmin nefesini enselerinde hissettiklerini itiraf etmek zorunda kaldıkları günümüzde tek birşeyi gösteriyor: Saflar nettir ve iki tane saf vardır. Bunlardan birincisi sermaye cephesidir. Kapitalizmi kutsayanlar, yani insanın insan tarafından, emeğin sermaye tarafından sömürüldüğü, insanların eşit olamayacağı, emeğin sermayeye karşı hak arama, sömürüyü dizginleme mücadelesinin boğulması için devletin çeteleştiği bir düzeni savunanlar, yazının bütünlüğü içinde de görüldüğü üzere çetelerin yanında yeralmaktadırlar. Diğer emek cephesidir. Sermaye cephesine karşı işçi sınıfının öncülüğünde mücadeleyi yükseltmek, kapitalizmi, bu da demek oluyor ki tarihin en son sömürü düzenini yıkarak -ve tabii devlet çeteleri gibi tüm yan ürünlerini de birlikte tarihin çöplüğüne gömerek-sınıfsız, sömürsüz bir topluma, komünizme yürümek için her türlü legal, illegal örgütlülüğü kullanarak proletarya diktatörlüğüne yürümek bu cephenin önündeki görevdir. Bu şekilde, çetelerle savaş ancak, çürümekten, tutacak yeri kalmaması nedeniyle çeteleşmekten başka şans olmayan sermaye düzenini yıkarak yürüyebilecektir. Bu mücadeleden başka şans olmayan işçi sınıfının önderliğinde gelişecek devrim ise onun öncü kurmayı illegal ihtilalci sınıf partisine artık kavuşmuştur. Artık söz devrimin!

NARKOTİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Emniyet teşkilatında “münferit” bir unsurun açıklamaları:

Çeteleşme, çürüme, kokuşma ve iç hesaplaşma

Dört gün öncesine kadar İstanbul narkotik şube müdürü olan Ferruh Tankuş, görevinden alınarak Beyoğlu emniyet müdürlüğüne getirilmesi üzerine çeşitli açıklamalar yaptı, amirleri boş durur mu, onlar da çeşitli açıklamalar yaptı, sonuçta “tencere dibin kara, seninki benden kara” düzeyinde olan bu açıklamalar devletin çeteleşmesi ve düzenin kokuşmasının geldiği boyutları göstermesi açısından anlamlı oldu. Artık kanıksandığından olacak, kamuoyunda derin bir infial yaratmayan bu haber, düzen cephesinde ise tam bir paniğe ve kargaşaya yolaçtı. Ferruh Tankuş açığa alınırken, amirleri ardı ardına açıklamalarda bulundu, içişleri bakanı Kutlu Aktaş ise soruşturma başladığını, gerekenin mutlaka yapılacağını açıkladı.

Ferruh Tankuş'un 15 Aralık'ta yapmış olduğu açıklamalar şöyle:

* Uyuşturucu kaçakçıları Murat Sultan Doğan ve Yasin Umu, kendisinin görevden alınması için 4 milyon dolarlık rüşveti amirlerine dağıtmıştır. (ki dağıtımdan nasibini alanlardan biri narkotikten sorumlu İstanbul emniyet müdür yardımcısı Ercüment Özbeyli'dir ve E. Özbeyli, F. Tankuş'un iddiasına göre bu kaçakçıyı saklamış, makam aracı ile kurtarmıştır)

* İstanbul emniyet müdürü Hasan Özdemir, (isim vermeden açıkladı) Mersin'de görev yaptığı dönemde

uyuşturucu kaçakçısı Yasin Umu'dan villa aldı. Dönemin Mersin emniyet müdürü Tuncay Yılmaz'ın konu hakkındaki tahkikatı devlet tarafından örtbas edildi. Daha sonra T. Yılmaz görevinden alındı.

* Emniyet genel müdürü Necati Bilican, geçen hafta sonu “polis şehitleri” balosunda kara para aklayıcısı olarak bilinen ve Merter'de bir döviz bürosu işleten Yılmaz Katmerci'ye plaket verdi. Plaketin verilmesini İstanbul emniyeti (Hasan Özdemir) sağladı. Yılmaz Katmerci'nin kardeşi ise uyuşturucu kaçakçısı.

* Yasin Umu'nun Hasan Özdemir'in oğlunun kirvesi olduğunu, düğünü için milyarlarca liralık havai fişekler aldığı biliniyor.

* Başarılı isem neden görevimden alınıyorum. Başarısız isem, hakkımda soruşturma açılmışsa neden Beyoğlu emniyet müdürlüğüne atanıyor da açığa alınmıyorum. Ben dört milyon dolara satıldığımı inanıyorum.

Ferruh Tankuş 16 Aralık'ta ise şunları açıkladı:

* Genel müdürün oğlu bir uyuşturucu kaçakçısı ile ortak bar açmıştır.

* Necati Bilican'ın oğlu Murat Bilican, uyuşturucu kaçakçısı Yılmaz Bektaş ile ilişki içindedir ve babası Hacı Muhittin Bektaş'ın sahte pasaportları genel müdürün adı verilerek halledilmiştir. Yılmaz Bektaş'ın gözaltındayken serbest bırakılmasını Murat Bilican

sağlamıştır.

* Bundan sonra başıma gelecekleri bilmiyorum. Şu an hayatım tehlikede.

Bunun yanında M. S. Doğan'ın Hasan Özdemir'in oğluna Etiler'de 150 bin dolara ev aldığı, onur plaketi verilen kara para aklayıcısı Y. Katmerci'nin döviz bürosundan zaman zaman döviz “alışverişi” yaptığı da emniyetin duvarlarından kan damlayan kulislerinde söylenenler arasında.

Ferruh Tankuş yani DAL dönemindeki lakabıyla “Japon Ferruh” hakkındaki açıklamalar ise şöyle:

* İşkencecibaşı katil Kemal Yazıcıoğlu'nun kurduğu DAL'da '80 sonrası devrimcilere yaptığı işkencelerle adını “Japon Ferruh” olarak duyurdu.

* Bir diğer işkencecibaşı Mehmet Ağar Ankara emniyet müdürü iken Asayiş Şube Müdürlüğünde ekip amiri olarak görev yaptı. Daha sonra Ağar'ın İstanbul'a tayini ile İstanbul'a geldi.

* Yaptığı “bin operasyon”un dışında '91'de bir pavyonda bir garsonu öldürdü. Olay M. Ağar tarafından örtbas edildi. Tankuş bu gelişme üzerine polislikten istifa edip “taksicilik” yapmak için ABD'ye gitti, iki yıl sonra Türkiye'ye döndü.

* O sıralar Emniyet genel müdürü olan M. Ağar'ın yardımı ile Danıştay'dan mesleğe geri dönmesini sağlayacak bir yargı kararı çıkarttırdı. M. Ağar'ın Danıştay kararını onaylaması ile yeniden polis oldu ve

Elazığ'da göreve başladı, '95'te M. Ağar'ın seçim kampanyasında aktif görev aldı.

* Kendisi hakkında “efrada kötü muamele etmek”, “gerçeğe aykırı tutanak düzenlemek”, “üstleri hakkında dedikodu yapmak”, gerekçeleriyle dört kez soruşturma açıldı. Öldürdüğü garson ile ilgili herhangi bir sicil kaydı ise yok. (!)

* Uyuşturucu kaçakçılarından çeşitli menfaatler sağladı. Ancak kesin kanıtlar elde edilemedi.

* Altı kişilik “çok özel bir tim” oluşturarak Kürt illerine gönderdi, bu tim ihbar olduğu gerekçesi ile Kürt işadamlarına ve sıradan insanlara yönelik uyuşturucu ile hiçbir ilişkileri olmamalarına karşın “operasyonlar” düzenledi ve bu “yüzlerce operasyonun” çoğunun kaydı tutulmadı.

* Birçok bar ve gazino sahibi ile, mafya ile yakın ilişkiler içinde. Bunlarla ilgili kanıtlar olduğu söyleniyor.

* 22 yıllık işkenceci olan Ferruh Tankuş'un ABD'de terör, istihbarat ve uyuşturucu eğitimi aldığı biliniyor. Ferruh Tankuş, M. Ağar'ın yanısıra, K. Yazıcıoğlu ve Ankara emniyet müdürü Cevdet Saral'ın da çevresinden olduğu bilinen, Ağar'ın ekibinden biri olarak tanınan bir işkenceci.

Ferruh Tankuş'un açıklamaları sonrası gözaltına alınırken, göreve geldiği günden bu yana düzenlediği “huzur”suzluk operasyonları ile işçilerin, emekçilerin, tüm toplumsal muhalefet güçlerinin huzurunu bozan Hasan Özdemir ile emniyet genel müdürü Necati Bilican hakkında tepkileri paralyze etmek için göstermelik bir soruşturma açıldı.

Görüldüğü gibi, düzen böylesine çürümüş, kokuşmuş iken çeteleşen devletin üst basamaklarında yer tutanların sicilleri işte böylesine kabarık. Devrimcilere dönük işkencelerle kişiliğe saldırma, itirafçılaştırma, ajanlaştırma, gözaltında kaybetme, katletme gibi sistemli imha ve tecrit saldırısından tutun, Kürt işadamlarına dönük “onlarca operasyona”, Kürt yurtseverlerinin kaybedilmesi ve katledilmesine, hatta uyuşturucu “işinin” devletin en üst mülki amirleri ve emniyet yetkilileri tarafından “bizzat” kendi elleriyle, “emniyetli” bir şekilde yürütülmesine kadar varıyor çürüyen düzen, çeteleşen devlet gerçekliği. Bunları MGK emirleri doğrultusunda resmi yalanlar söyleyen rotatifler, ekranlar ve sermaye sınıfının her türlü temsilcisi ve uşağı izliyor. Reformistler ise bu çürüyen düzene “demokratik ordu, demokratik polis, demokratik Türkiye” talepleri üzerinden soldan dayanaklık yapıyorlar. İşçiler, emekçiler iktidarı komünist işçi partisinin önderliğinde birleşerek ve savaşarak alacak, bu pisliklerin hesabını soracak olan bir düzeni kuracaklardır.

Sermaye devletinin sanat seviciliği

Geçtiğimiz haftalarda bol keseden dağıttığı “devlet sanatçılığı” ünvanlarıyla sermaye devleti bir kez daha kendi kendini teşhir etmiş oldu. En küçük bir renk farklılığını bile azgın terörüyle sindirmeye çalışan; Kürt müziği, Kürt kültürü başta olmak üzere ezilen emekçi halkların kültürleri üzerinde pervasız bir baskı ve terör uygulayan sermaye devleti sanat seviciliğine soyunarak “devlet sanatçılığı” ünvanı dağıtıyor. “Devlet sanatçılığı” ünvanlarına “layık” görülenlerin açıklandığı günlere denk düşen bir festivalde Kürt ve Ermeni müzisyenlerin konserleri ezilen emekçi halklara ve onların kültürlerine tahammülsüzlüğün bir sonucu olarak yasaklandı.

Sermaye devletine göre sanat tek tip olmalıdır. Bu bağlamda 75 yıllık kirli tarihinde de sanat hep ikili bir anlam taşımıştır. Birincisi zararlı, ikincisi zararsız sanatçılar.

Sanat sınıfsaldır.

Nasıl ki her kavram, her ideoloji, her düşünce sınıfsal bir anlam taşıyorsa; sanat da sınıfsaldır. İnsanlık tarihinde bir ezilenlerin, bir de egemenlerin sanatı vardır. Ezilenlerin sanatı her sömürü sisteminde nasıl ki egemenlerin terörüne, baskısına, yasaklamalarına maruz kalıyorsa; egemenlerden yana olan sanat da aynı oranda sistem tarafından desteklenir. Sermaye devletinin “devlet sanatçılığı” bu çerçevede anlamını bulmaktadır.

75 yılda 64 kişiye verilen “devlet sanatçılığı” ünvanı, bu yıl burjuva basının manşetlerinden toplanan 84 kişiye verilmek istendi. Fakat “ne yazık” ki istedikleri “sanatsever devlet” makyajı tutmadı. İlk etapta aralarında Sezen Aksu, Orhan Pamuk, Müzeyyan Senar, Arif Sağ gibi alanlarında popüler olan 12 kişi ünvanı reddetti. Ünvanı alanların herbiri ise sermaye devleti için özel bir anlam taşıyor kuşkusuz.

Örneğin Ajda Pekkan ve Nilüfer. Her ikisi de sermayenin “Güneydoğu seferberliği” çerçevesinde kendi cephelerinden harekete geçerek Kürt gençlerini kapitalizmin dejenere

pop kültürüne adapte etmek için Kürdistan’da seri konserler verdiler ve görevlerini ifa ettiler.

Muazzez Ersoy, Susurlukçuların, katil emniyet müdürlerinin, işkenceci polislerin düğün-derneklerinin değişmez “assolisti” olarak ünvanı hak etmişti.

Timur Selçuk, 12 Eylül öncesi işçi ve emekçilerin eylemlerinde 1 Mayıs, Avusturya İşçi Marşı gibi devrimci marşları seslendirirken, bugün “yanlışından dönerek” 10. Yıl marşlarıyla sermaye devletinin gönlünü fethetmesi sonucu ödülü haketti.

İşte sermaye devletinin seçkin sanatçılarından birkaçı. Aslında listede bir kişi eksik kalmış: Darbeci “ressam” Kenan Evren.

İşte faşist sermaye devletinin seçkin sanatçıları bunlar. Bir de ezilenlerin sanatçıları var tabii ki. Yaptıklarıyla işçi sınıfı ve emekçilerin sermayeye, faşizme karşı mücadelelerini destekleyen, sanatlarını sermayenin değil işçi sınıfı ve emekçilerin hizmetine sunanlar; Yılmaz Güney, Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Kemal Tahir ve daha niceleri. Ürettikleriyle her dönem sermaye devletini teşhir edenler, rahatsız edenler olarak devlet teröründen fazlasıyla nasiplerini aldılar, bedel ödediler, ödüyorlar. Bugün Grup Yorum, MKM ve devrimci cephedeki sanatçılar sermayenin sınıfsal terörüyle karşı karşıyadırlar. Çünkü burjuvazinin sisteminde burjuvaziye hizmet etmeyen her şey işkenceyi, baskıyı, yasaklamayı, yokedilmeyi hak etmiş demektir. Ve kapitalizme hizmet edenlerse ödüllendirilmeyi hak etmiştir.

Devlet sanatçılığını kabul edenler, ellerinden işçi sınıfı ve emekçi halkların kanları damlayan “terör cumhuriyetinin” suçunu üstlenmektedir. Bu ünvanı kabul edenler, bu kanlı, kirli tarihi de sahiplenmiş demektir. Devlet sanatçılığını kabul edenler, gerçekte burjuvazinin sanatçılığını kabul etmişlerdir. Ve bu bir sanatçı için en büyük onursuzluktur.

Bizlerin, yani işçi sınıfı ve ezilen emekçi halkların sanatçıları ise ödüllerini sınıfsız ve sömürsüz bir dünya olarak alacaklardır.

Oyun yazarının şarkısı

Ben bir oyun yazarıyım.
Gördüklerimi gösteririm, insan pazarından
Gördüklerimi. İnsanca davrananları
Gösteririm ben, ben oyun yazarı.

Nasıl planlarla birbirini sıkıştırmaya çalışanları
Ya da coplarla ya da parayla
Nasıl sokakta durup beklerken
Nasıl birbirini düşürmeye hazırlananları
Umut dolu olmayı
Nasıl sözleşip buluştuklarını
Nasıl birbirlerini darağacına gönderdiklerini
Nasıl sevdiklerini
Nasıl yağmayı savunduklarını
Nasıl yemek yediklerini
Gösteririm.

Görürüm karda yavaşça yürüyeni
görürüm yaklaşan depremi
Görürüm dağları, ortasından geçen yolun kıyısında
duruşunu
Görürüm ırmakları görürüm, yatağından taşan.
Karda şapkaları başlarında olanları
Depremde iç ceplerinde paraları olanları
Dağlara çıkanları taşıtlarla
Ve polisler hükmeden deli ırmakları
Dile getiririm ben.

Aktarmaya çalışırım gördüklerimi
Okurum başka halkların oyunlarını ve başka zamanların
Benradan yazdığım bir çift oyun
Denendi duruma göre, teknik ve iz bıraktı bende
Ne işime yarayacağı.
Öğrenirim başkaca, geçip İngiltere’den
Büyük feodal beylerin zenginliklerinin ölçüsünü.
Dünyaya hizmet etmeyi, büyüüp gelişmeyi
Öğrenirim İspanyol ahlakını
Hintlileri güzel duyguların ustalarını
Ve Çinlileri, hangisi aileyi anlatır
Ve kentlerin renkli şık salonlarını.

Ve çağım öyle hızlı değişti ki
Gözlerimle gördüğüm kentler ve evler, iki yıl önce ayrılırken
Bir geziden bir başka kente geri geldiğimde.
Ve büyük bir kitle içindeki insandaki değişikliği görürsünüz,
Birkaç yılda. Ben gördüm.
Fabrika kapısında bekleyen işçileri -kapı çok yüksekti-
Ama filiz uç verdiğinde bükülmek zorundaydı.
Kendime de söyledim:
Her şey değişti, yalnız senin zamanın için.
Vardım her sahneyi başat unsuruna
Ve dağıldı her fabrika avlusunda onun yılı
Ve her odada
Sığır çobanlarının yaptıkları gibi dağıldı, tanınabilmesi için.

İşçi tulumlu kadın ne söyledi
Gözüle bildiriler üstüne, bu yıl içinde
Ve borsacılar sekreterleriyle nasıl konuştular
Maselerindeki şapkalarla
Görevimi yaptım, gelip geçiciliğini gösterdim
Onların döneminin.

Her şeye bir şaşırtıcılık verdim.
Bir annenin çocuğunu göğsüne bastırışını bile
Olağanüstü bir şey gibi döktüm kağıda.
Hiç kimsenin görmediği bir şey gibi sundum
Kıpalı bir kapı önünde üşümeyi bile.

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi önünde basın açıklaması:

“Devrimci tutsaklar onurumuzdur!”

Sermaye devleti uzunca bir süredir cezaevindeki devrimcileri tek tek hücrelere koymak, birbirine ve değerlerine yabancılaştırmak için çeşitli provokasyonlar tezgahlıyor. '96 ölüm oruçları sonunda devrimci tutsakların onurlu direnişi karşısında diz çöken devlet bulduğu her fırsatta toplumsal mücadelenin bir parçası olan cezaevlerine saldırıyor.

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi uzun süredir dönemsel gerginliklerin yaratıldığı ve devrimci tutsaklara saldırıların süreklileştirildiği bir cezaevi. Yeni gelen savcının uzun bir süredir, tutsakların herhangi bir engellemesi olmadığı halde, sayım almaması ve koşullarda arama yaptırmaması “sayım vermiyor ve arama yaptırmıyorlar” şeklinde bir bahanenin ve yeni bir provokasyonun habercisi. Yeni Yüzyıl gazetesinde çıkan bir yazıyla bu bahanenin öne sürülmeye başlandığını

görüyoruz. Yazıda Ulucanlar'dan kaçma hazırlığı olduğu, o yüzden tutsakların sayım vermeyip koşulları aratmadıkları söyleniyor.

Son yapılan MGK toplantısında cezaevlerinde “renkli televizyonu olan oda sistemine geçiliyor” denilerek yeni saldırılar üstünü örtülmeye çalışılmıştır. Böylelikle cezaevleri konusunda da “muasır medeniyetler” seviyesine çıkacağımız söyleniyordu.

İlk basın açıklaması saat 12:20'de başladı. Tutsak Aileleri Komisyonu'nun düzenlediği basın açıklamasında cezaevlerindeki son provokasyon hazırlıkları dile getirildi. Bu konuda kamuoyuna çağrı yapıldı. “Devrimci tutsaklar onurumuzdur!” sloganı atıldı.

12:30'da başlayan basın açıklamasını İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabulünün yıldönümü dolayısıyla İHD Ankara Şubesi Cezaevi Komisyonu yaptı. Basın açıklaması metninde

cezaevlerinin olumsuz koşulları (yeme, içme, barınma, vs.), adli tutsaklarla siyasiler arasında yapılan çifte standartlar, cezaevlerine yönelik provokatif saldırılar ve “hücre tipi cezaevi” saldırısı dile getirildi ve insan hakları savunucularına çağrı yapıldı.

İHD'nin basın açıklamasının ardından ise SES yönetimi tutuklanan MYK üyelerinin salıverilmesi için kısa bir metin okudu. “Yaşasın halkların kardeşliği!” sloganı atıldı.

Basın açıklamaları 13 Aralık mitinginde gözaltına alınan onbeş dolayındaki HADEP'linin salıverilmesi çağrısıyla sona erdi.

Yaklaşık 50-60 kişinin katıldığı eylemde Tutsak Aileleri Komisyonu'nun ve SES'in dövizleri vardı.

Devrimci tutsaklar onurumuzdur!
14 Aralık '98

Kızıl Bayrak/Ankara

M. Göktepe'nin katili polisler salıverildi!

5 katil polis daha salıverildi. Sermaye devleti yine bekleneni yaptı. Nasıl ki “1000 operasyon” ile yüzlerce devrimciyi, demokrati, muhalifi öldüren; gazete ve dergi bürolarını bombalayan katillerini salıverdi ise ve üstüne üstlük utanmazca görevlerine iade etti ise, Metin Göktepe'nin katili polisler de öyle salıverildi.

Muhalif olan herkesi katledecek kadar saldırganlaşan sermaye devleti Metin Göktepe'yi de, düzenlediği bir operasyonla katlettiği devrimci tutsakların cenazelerini haber yapmak isterken gözaltına aldı ve vahşice işkenceden geçirerek katletti. Sermaye devletinin

Kürt gazetecilere de aynı kontra yöntemleri kullandı. Musa Anter, Ferhat Tepe, Aysel Malkoç kaçırılan, katledilen, işkencede öldürülenlerden birkaçı.

Sermayenin istediği şekilde, işçi sınıfı ve emekçilerin sorunlarını,

mücadelelerini anlatmayanlar bugün medya plazalarda, lüks arabalarda keyif çatıp, bol sıfırlı teşvik kredileri alırken; muhalifler katledilerek, işkenceye tabi tutularak, büroları talan edilerek sindirilmeye çalışılıyor. 10 yılda 25 muhalif gazeteci öldürülürken yüzlercesi de gözaltına alındı, tutuklandı.

Metin Göktepe, sermaye devletinin muhalif basını susturma hareketinin bir parçası olarak, hem de kamuoyunun gözleri önünde katledilmiştir. Metin Göktepe'nin sermaye devletinin polisleri tarafından dövülerek, işkence edilerek öldürüldüğü hem görgü tanıkları hem de sanık polislerin ikrarı ile kanıtlanmıştı. Hatta polisler “Bu iş Orhan Taşanlar'a kadar, emniyet genel müdürlerine kadar dayanıyor” diyerek gerçek adresi, yani sermaye devletini de gösteriyorlardı. Sermaye devleti Metin Göktepe'yi katlederken tam olarak suç üstü yakalanmıştı. Buna rağmen katillere dava açılması ancak devrimci, demokrat, ilerici kamuoyunun oluşturulmasıyla sağlanabildi. Dava açıldı fakat bu sefer de sanık polisler mahkemeye gelmiyor, olay sermaye devletinin kanunlarına göre bir cinayettir.

olmasına rağmen tutuklama kararı çıkmıyordu. Hatta katiller değil de Metin Göktepe'nin katledilmesinin hesabının sorulmasını isteyen, katillerin “yargı” önüne çıkarılmasını isteyenler gözaltına alındı, işkenceden geçirildi, haklarında soruşturmalar açıldı.

Kamuoyu tepkisi yükseldiğinde, bu kez göstermelik bir dava açıldı ve “yargılama” süreci başladı. Bu sefer de duruşmalara müdahil olarak katılmak isteyenlerin gelmesini önlemek, dolayısıyla yükselen kamuoyu tepkisini yatıştırmak, yıldırma için ilden ile dolaştırıldı dosya. Fakat devrimci, demokrat ve ilericiler peşini bırakmadı ve oluşturulan kamuoyu baskısı sonucu katil polisler tutuklandı. Sermaye devleti için tutuklama da tıpkı dava açılması gibi kamuoyunu yatıştırmaya yönelikti ve kokusu çıktı. Geçtiğimiz hafta tutuklu sanıkların tamamı “yattıkları süre gözönünde bulundurularak” tahliye edildi.

Fakat bu iş burada bitmeyecek. Metin Göktepe'nin katili sermaye devleti er geç hesap verecek!

Şan olsun proletarya ihtilalinin öncü kurmayı TKİP'ye!

Yoldaşlar bu büyük tarihsel adımın tohumları bu coğrafyada tam 11 yıl önce atılmıştı. Devrimci siyasal bir akımın tarihinde kuşkusuz ki 11 yıl az bir zaman değildir. Bu anlamıyla süreç bu yönüyle biraz uzamıştır. Ancak hedefe ulaşmada bu zaman diliminin öze ilişkin bir anlamı yoktur. Aslolan 11 yıl önce verilen sözün yerine getirilmesi ve konulan hedefe ulaşılmasıdır. Fakat bu 11 yıllık tarihsel kesitin kendine özgü biri ulusal diğeri evrensel planda olmak üzere iki zorlu alanı vardı.

Burada bunun ayrıntılarına girmek istemiyoruz. Zira inanıyoruz ki bugün TKİP'nin saflarında olan ve inşa örgütümüz EKİM süreçlerini bilen herkes yakından izlemiştir. Ancak bir gerçeği burada kuvvetlice vurgulamak istiyoruz.

Yoldaşlar şunu gururla söyleyebiliriz ki Türkiye denilen coğrafyada proletaryanın sınıf çıkarlarını hiç bir muğlaklığa yer vermeden savunan sosyalist bir program var artık. Yani daha açık söylemek gerekirse; bugün işçi sınıfımız burjuvazinin ve onun kokuşmuş cumhuriyetinin karşısında sosyalist işçi emekçi iktidarı denilen bir şiarı sahiptir artık. Peki bütün ruhunu bu şiarı bulan bu program nasıl oluşturuldu? İşte biz bu noktaya dikkat çekmek istiyoruz.

Bugün dost düşman herkes şunu bilmelidir ki, bu program masa başlarında hazırlanmış metinlerden oluşmadı. Tam tersine pratik süreçler eşliğinde eski programlarla, tabii ki onların donmuş kalıplarıyla çatışarak, vurularak, hesaplaşarak oluşturulmuştur. Yani yeni program eski programların sürekli eleştirisi temelinde hayat hakkı bulmuş ve tartışmasız bir üstünlük sağlamıştır. Ve bu yeni program bu tarihsel kesitte çok net göstermiştir ki, geleneksel devrimci akımın mevcut programı kapitalizmin ve burjuvazinin sınıf egemenliği karşısında proletaryaya iktidar olma şansı tanımıyor.

Bunun gösterilmesi ve kanıtlanması komünist hareketimizin en büyük başarısı ve kazanımı olmuştur. Ve bizim en büyük gurur kaynağımız olmalıdır. Zira biz bu programla işçilere, emekçilere, devrimcilere, aydınlara gideceğiz. Zira biz bu programla iktidardaki burjuvaziye alaşağı edeceğiz. Zira biz bu programla işçilerin emekçilerin sosyalist cumhuriyetini kuracağız.

Burjuvazinin sınıf egemenliği karşısında bu programda yalpalama yok, eklektizm yok, hiçbir kuşkuya yer yok, geriye dönük önyargı yok. Tamamıyla ülkenin nesnel koşullarından hareketle temel sınıfsal ilişkilerin tahlili ile marksist bilimsel esaslara dayandırılmıştır.

Öyle ise bu programı iktidara taşımak için daha büyük konuşmalı, daha büyük iddia ortaya koymalı, eskisinden daha özverili, parti ruhuna uygun bir fedakarlıkla geleceğe uzanmalıyız.

Yoldaşlar, biz burada komünist işçi partimizin diğer özellikleri hakkında bir vurguda bulunmadık. Zira bu özellikler komünist inşa örgütümüz tarafından net bir şekilde ortaya konulmuştur. Şu kadarını söylersek kafi gelir diye düşünüyoruz. Bugün komünist işçi partimiz şu üç temel özellik üzerinde yükselmiştir: Devrimci teori, devrimci sınıf ve devrimci örgüt.

Bu vesileyle diyoruz ki, komünist inşa örgütümüz EKİM'i tarihin onurlu sayfalarına uğurlarken, hoş geldin Türkiye proletaryasının öncü kurmayı, Türkiye Komünist İşçi Partisi!..

**İşçi sınıfı savaştacak, sosyalizm kazanacak!
Tüm komünistler komünist işçi partisi saflarına!**

İsviçre'den Cenevre ve Lozan TKİP taraftarları

Aralık '90: Zonguldak madenci grevi sınıf hareketine yeni bir soluk verdi.

Zonguldak maden işçileri geri ve sınırlı taleplerle de olsa '90 Aralık ayı başında harekete geçmiş ve gerçekleştirdikleri Zonguldak madenci grevi tüm sınırlılıklarına karşın '80 sonrası sınıf hareketinin en önemli ve etkili çıkışı olmuştur.

Aralık ayı boyunca hemen her gün Zonguldak'ta 35.000 grevci madenci, eşleri ve yakınları ile Zonguldak esnafının katılımı ile fiili mitingler gerçekleştirmiş, bunun yanında, Türkiye'nin dört bir yanından binlerce işçi grevci işçilerle dayanışma için Zonguldak'a akmıştır.

Sendika bürokrasisi, eylemi türlü ayakoyunları ile en geri biçimlerde tutma çabası göstermiş, grev komitelerini işlevsizleştirme ve

etkisizleştirmeye dönük türlü oyunlar oynamış, sonuçta eylemi kendi denetimi altına almayı ve sınırlamayı başarmıştır. Eylemi Özal karşıtı sınırlı muhalif bir çerçevede tutmaya özen göstermiştir. Sendika hoparlörlerinden oyun havaları çaldırması, ileri işçilerin alanda etkinlik kurmalarının önüne geçmeyi hedeflemiştir. Tüm bu yönleriyle, çıkarılacak derslerle dolu bir eylemdir Zonguldak madenci grevi. '90 yılının Zonguldak maden işçileri, kendilerinden 79 yıl önce Türkiye işçi sınıfının gerçekleştirdiği ilk grevlerden birine imzasını atan 1911 yılının Zonguldak maden işçileri gibi, adlarını "Ölmek var, dönmek yok!" sloganı ile sınıf tarihimize yazdırmışlardır.

Eylemin sendika bürokrasisi duvarını aşamamasının en önemli nedeni, işçi sınıfının genelkurmayı partiden yoksunluğu idi. Parti silahından yoksun Zonguldak maden işçileri, herşeye rağmen "elveda

proleterya", "sosyalizm öldü", "işçi sınıfından birşey olmaz" diyenlere anlamlı ve bir o kadar da güçlü bir yanıt verdi, yumruğunu sermaye iktidarına olduğu kadar bu döne ve kaçıklara da vurdu.

Artık tüm Türkiye işçi sınıfı gibi Zonguldak maden işçileri de davalarında daha güçlü. Artık işçi sınıfının komünist partisi kazanıldı. Zonguldak proletaryası da parti silahını kuşanacak, savaştacak ve kazanacaktır. Yazımıza o günlerde Zonguldak maden işçilerinin söyledikleri bir "şarkı" ile son verelim.

**"Yürüyoruz zincirleri
kıra kıra hey!
İktidarın kafasına
vura vura hey!"**

Mücadele bayrakları ellerimizde!

Katledilişinin 18. Yıldönümünde Erdal Eren (13 Aralık '80)

Ölüm üstüne adım adım geldi, o devleşti. Daha 17 yaşında idam edilirken, devrim sloganları haykırıyordu.

İşte son mektubu. Fedakarlığın, direncin, umudun, yaşama ve devrime bağlılığın ve hatta ölümü gülerek kucaklayabilmenin canlı örneği.

"... Cezaevinde ... o kadar aşağılık, o kadar canice şeyler gördüm ki, bu günlerde yaşamak bir işkence haline geldi. Böyle bir durumda insanın intihar ederek yaşamına son vermesi işten bile değildir. Ancak, ben bu durumda irademi kullanarak, ne pahasına olursa olsun yaşamımı sürdürürüm. Hem de ileride bir

gün öldürüleceğimi bile bile. Sizlere bunları anlatmamın nedeni; yaşamaktan bıktığım, ya da meselenin önemini, ciddiyetini kavrayamadığım gibi yanlış bir düşünceye kapılmamanız içindir.

... Şunu bilmenizi isterim ki, sizin binlerce evladınız var. Bunlardan daha niceleri katledilecek, yaşamlarını yitirecekler, ama yok olmayacaklar. Mücadele devam edecek ve onlar mücadele alanlarında yaşayacaklar."

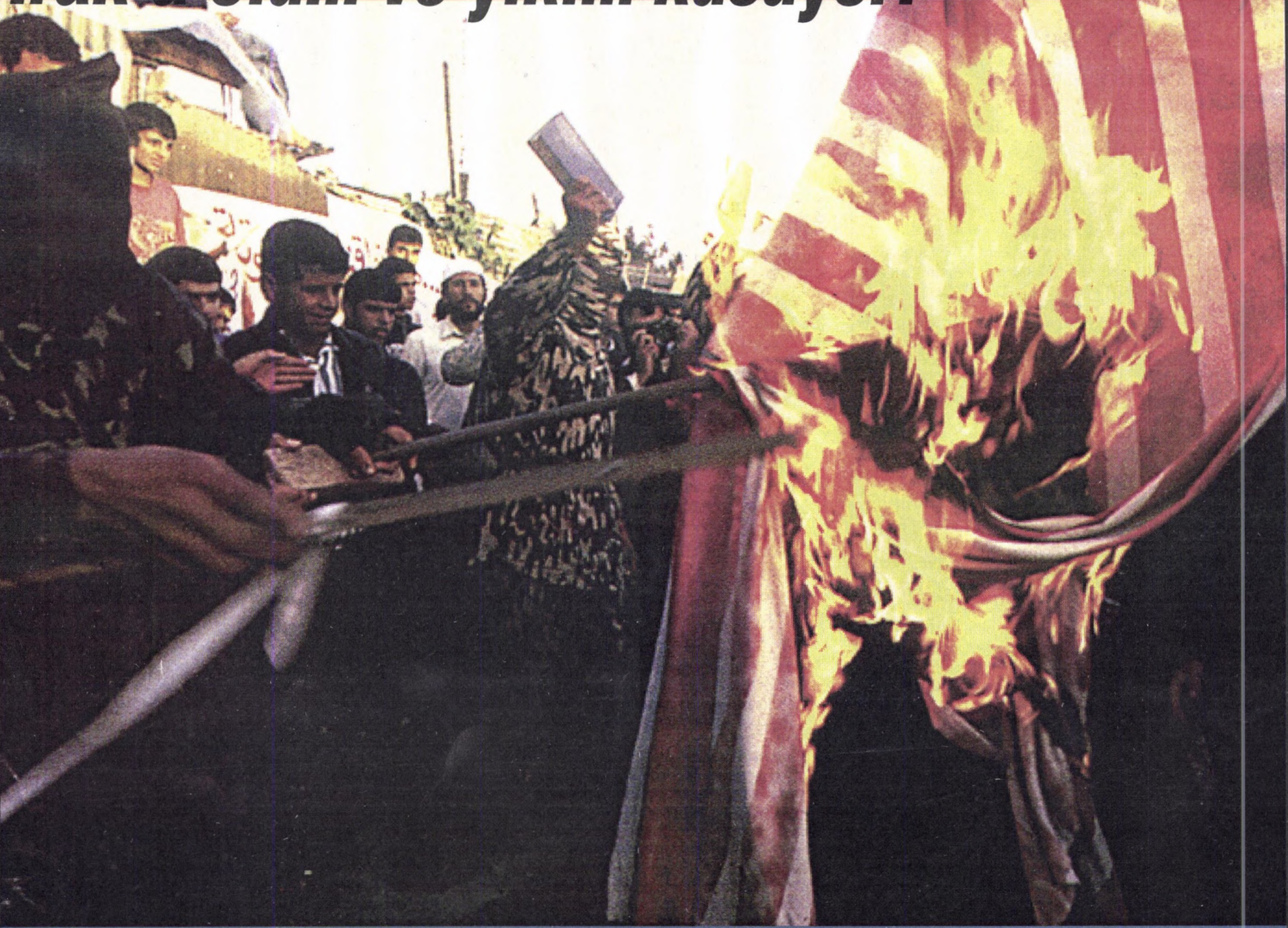
12 Eylül faşizminin yaşını büyüterek idam ettiği TDKP'li genç devrimci Erdal Eren'in inancını ve kararlılığını mücadelemizde yaşatacağız.

İsmail Cüneyt (21 Aralık '83)

İsmail Cüneyt, devrimci mücadelenin yükselişe geçtiği '75'te Hacettepe Üniversitesi'ni bırakarak profesyonel devrimciliğe karar verdi. '79'da kurulan TKB'nin MK üyesi olarak seçildi. Cesareti ve kararlılığıyla örnek bir devrimciydi. Polisle girdiği çatışmada sağ ele geçirilmiş ve işkenceciler tarafından Gayrettepe 1. Şube bodrumunda kalbine dört kurşun sıkılarak infaz edilmiştir. İsmail Cüneyt, devrim davasına bağlılık ve fedakarlığın simgelerinden biri olmuştur.

**Anıları mücadelemizde
yaşayacak!**

**Emperyalist savaş makinası bir kez daha
Irak'a ölüm ve yıkım kusuyor!**

**Kahrolsun emperyalist saldırganlık!
Kanlı ellerinizi
Ortadoğu'dan  ekin!
Yaşasın Ortadoğu halklarının
devrimci birliği ve kardeşliği!**

Kızıl Bayrak